

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๔๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มและการขยายระยะเวลา
แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีแนบท้าย

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้เสนอเรื่อง แผนแม่บทป้องกัน
และบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มและการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัย
จากคลื่นสึนามิ ไปเพื่อดำเนินการ ดังนี้

๑. อนุมัติแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
เพื่อใช้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุกที่ใช้ในการบริหารจัดการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหว
และอาคารถล่มและเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

๒. อนุมัติให้ขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ
จาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

๓. ให้กระทรวง กรม องค์กร และหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัย
จากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ
ซึ่งกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร กระทรวงสาธารณสุข สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ลงมติว่า

๑. อนุมัติทั้ง ๓ ข้อ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เสนอ
สำหรับการจัดตั้งกองทุนประกันภัยแผ่นดินไหว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนต่อไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ
ทั้งนี้ ให้ กปภ.ช. รับความเห็นของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

๒. มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือร่วมกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ของฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหารให้สอดคล้องกันและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๕๖

www.cabinet.thaigov.go.th

บัญชีหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มและการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

๑. หนังสือคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ มท ๐๖๑๘/๑๒๐๖๘ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๗/๑๗๒๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๑๗๑๗๒ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๒/๔๔๐๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๗/๑๖๘๘๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๑๐๒๓๒ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๓๔.๐๒/๔๑๔๗ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๙. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๑/๖๓๗๙ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖
๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๖/๖๑ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๖๓๙๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๖๑๘ / ๑๒๐๖๔

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ถนนอุทองนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด
  ๒. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด
  ๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด
  ๔. แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม จำนวน ๑ ชุด
  ๕. แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้อาจเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยได้จัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

(๑) แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

(๒) แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖

ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนแม่บทดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ทั้งนี้ แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จะหมดวาระลงในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

๑.๒ การประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุม MICT ชั้น ๙ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

/เป็นประธาน...

เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้นำเรื่องแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิเสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๓ การประชุมคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้นำแผนแม่บทดังต่อไปนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ดังนี้

(๑) อนุมัติแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อใช้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุก (Proactive) ที่ใช้บริหารจัดการในการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มและเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ สำหรับให้องค์กรเครือข่ายตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน มูลนิธิ องค์กรการกุศล สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

(๒) ให้ขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ เพื่อใช้เป็นกลไกในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาผลกระทบภัยจากคลื่นสึนามิที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้แผนแม่บทดังกล่าวดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

๒. ความจำเป็นต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้ประเทศไทยมีกลไกในกระบวนการป้องกันและเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลังเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิที่มีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมีแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการจากภัยแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ตามแผนแม่บทดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จะใช้เป็นกลไกในการป้องกันและเตรียมความพร้อมการจัดการในภาวะฉุกเฉินและการจัดการหลังการเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ และใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ประเทศไทยมีกลไกในกระบวนการป้องกันและเตรียมความพร้อมการจัดการในภาวะฉุกเฉินและการจัดการหลังเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิที่มีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๔.๑ อนุมัติแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อใช้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุก ที่ใช้ในการบริหารจัดการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

๔.๒ อนุมัติให้ขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิจาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

๔.๓ ให้กระทรวง กรม องค์กร และหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(ประชา พรหมนอก)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๘๑๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๒๑๗๘

คำสั่งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
ที่ ๕ /๒๕๕๖

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์จากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปก.ช.) นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามมติที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ได้เห็นชอบให้ปรับปรุงคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์จากแผ่นดินไหว ดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปก.ช.)

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์จากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ประธานอนุกรรมการ
๒. อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	รองประธานอนุกรรมการ
๓. รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการสาธารณภัย อุบัติเหตุ และความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ

/๑๐. ผู้อำนวยการ...

๑๐. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑๕. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๑๖. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนกรมทางหลวง	อนุกรรมการ
๒๐. ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๒๒. ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๒๓. ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๒๔. ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
๒๕. ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒๗. ผู้แทนกรมอุทกศาสตร์	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๓๑. ผู้แทนสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓๒. ผู้แทนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๓๓. ผู้แทนสภาอากาศไทย	อนุกรรมการ
๓๔. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	อนุกรรมการ
๓๕. ผู้แทนศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓๖. ผู้แทนศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย	อนุกรรมการ
๓๗. ผู้แทนวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๓๘. นายรัชทิน ศยามานนท์	อนุกรรมการ
๓๙. นายเป็นหนึ่ง วานิชชัย	อนุกรรมการ
๔๐. นายเสรี ศุภราทิตย์	อนุกรรมการ
๔๑. ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	อนุกรรมการและ เลขานุการ

/๔๒. ผู้อำนวยการ...

๔๒. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการและ เลขานุการร่วม
๔๓. ผู้อำนวยการสำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๔. ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภัยธรรมชาติ สำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. เสนอแนะมาตรการ และแนวทางการบริหารจัดการสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ
๒. ติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการ แนวทาง การบริหารจัดการสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติให้ความเห็นชอบ และรายงานผลให้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติทราบ
๓. เสนอรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
๔. เชิญผู้แทนหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือบุคคลใดที่เห็นสมควร เข้าร่วมการประชุม เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ
๕. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย
๖. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ร้อยตำรวจเอก

(เอลิ้ม อยู่บำรุง)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

รายงานการประชุม

การประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

วันจันทร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม MICT ชั้น ๙ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B)

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ (ถนนแจ้งวัฒนะ)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

*****

ผู้มาประชุม

๑. นายไชยยันต์ พึ่งเกียรติไพโรจน์	ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายรัชทิน ศยามานนท์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๓. รศ.ดร.เป็นหนึ่งใน วานิชชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	อนุกรรมการ
๔. พันเอกยุทธ พรหมพงษ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการพลเรือน กระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๕. นายศิริวุฒ วัฒนนิรันดร์	ผู้อำนวยการกองกลาง กระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๖. นายปกรณ์ นาระคล	รองผู้อำนวยการสำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๗. นายธาดา สุขะปทุมพันธ์	ผู้อำนวยการส่วนอุทกวิทยา กรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๘. นายสุวิทย์ โคสุวรรณ	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยรอยเลื่อนมีพลัง กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๙. นายวัชระ ศรีธีรัญญ	วิศวกรโยธาชำนาญการ กรมทางหลวง	อนุกรรมการ
๑๐. นายอดิราช วราวิกสิต	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล กรมทางหลวงชนบท	อนุกรรมการ
๑๑. นางจิตติมา จารุจินดา	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและ แผนประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๑๒. นายพฤตินันท์ เหลืองไพบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักบริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
๑๓. ดร.ทยากร จันทร์รางศุ	วิศวกรโยธาปฏิบัติการ กรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๑๔. นายณพร ภคสันต์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑๕. นาวาเอกคมสัน กลิ่นสุคนธ์	ผู้อำนวยการกองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์	อนุกรรมการ
๑๖. นายสุรเกียรติ ลิ้มเจริญ	รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ

๑๗. นายวันชัย ประไพสุวรรณ	ผู้อำนวยการฝ่ายสำรวจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๘. นายประสงค์ พิฑูรกิจจา	เลขาธิการ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๑๙. นางสาวสุกัญญา ทรัพย์อุดมมั่งมี	หัวหน้างานบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย สภาภาษาไทย	อนุกรรมการ
๒๐. นางสาวสิริมา ใจปล้ำ	ผู้จัดการงานสาธารณภัย สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๑. นายพยนต์ศักดิ์ ครุเจริญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๒๒. พ.ต.ท.สรพล สรสกุลชัย	รองผู้บังคับการกองแผนงานกิจการพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๓. นายศุภนิมิตร เปาริก	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	อนุกรรมการ
๒๔. ว่าที่ร้อยโท ระวี ศุภนิมิตรวิเศษกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย ปภ.	อนุกรรมการ
๒๕. นายประทีป บริบูรณ์รัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักบูรณาการสาธารณภัย อุบัติภัยและความ ปลอดภัยทางถนน ปภ.	อนุกรรมการ
๒๖. นายสุรพล เล็กขาว	ผู้อำนวยการสำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	อนุกรรมการ
๒๗. พ.ต.ท.ม.ล.กิตติบดี ประวิตร	ผู้อำนวยการส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	อนุกรรมการ
๒๘. นายสิทธิกร เพชรดี	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ ปภ.	อนุกรรมการ
๒๙. นางสาวลักขณา มนินนาร	รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ปภ.	อนุกรรมการ
๓๐. พล.อ.อ.สมนึก สวัสดิ์ถึก	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	(แทน) อนุกรรมการ และเลขานุการ
๓๑. นายมนัส ทรงแสง	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	(แทน) อนุกรรมการ และเลขานุการ
๓๒. นายมนตรี ชนะชัยวิบูลวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ปภ.	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๓๓. นางสาวชฎาภร บัญพิระณัช	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภัยธรรมชาติ สำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปภ.	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔. นายบุรินทร์ เวชบรรเทิง	ผู้อำนวยการสำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม (เนื่องจากติดภารกิจ)

๑. อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒. รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓. ดร.เสรี ศุภราทิตย์
๔. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
๕. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
๖. ผู้แทนศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย
๗. ผู้แทนสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย ปภ.

ผู้ร่วมประชุม

๑. หน่วยงานคณะอนุกรรมการฯ

๑.๑ นายเชิดชู ช่วยโต	วิศวกรโยธาปฏิบัติการ กรมทางหลวงชนบท
๑.๒ นายสมศักดิ์ บุญสูง	หัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑.๓ นางสาวณัฐยา ชนะเดช	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณภัย มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑.๔ นางสาวกานต์จีรา สุกสี	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑.๕ นายอนุวัฒน์ ศรีไชโย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารจัดการระบบเตือนภัย ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
๑.๖ นางสาวจิระประภา ศิริวิวัฒนากุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
๑.๗ นายพงษ์ศักดิ์ เสวาสูตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานประมง
๑.๘ นายสรวุฒิ หงษ์เวช	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ กรุงเทพมหานคร
๑.๙ นายชัยวัฒน์ ปรีชาวิทย์	ที่ปรึกษาอาวุโส บริษัทปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด
๑.๑๐ นายกษิต วิชิตอักษรพงศ์	ผู้ช่วยกรรมการบริหาร บริษัทปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด
๑.๑๑ นายณัฐวัฒน์ จันทนะ	วิศวกรโครงการ บริษัทปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด
๑.๑๒ นางสาวอุไร นัยพรหม	นักจัดงานทั่วไปปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

๒. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒.๑ นางสาวอรนุช ไล่อุ่นลุม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (สส.)
๒.๒ นายประสงค์ ธรรมะपालะ	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ (ทส.)
๒.๓ เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สน.)	

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

นายไชยยันต์ ฟิ่งเกียรติไพโรจน์ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประธานคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ เป็นประธานการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานคณะอนุกรรมการฯ ได้กล่าวขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ได้เข้าร่วมประชุมฯ ในครั้งนี้ และแจ้งให้ที่ประชุมดังนี้

๑.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ โดยประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ร้อยตำรวจเอก ดร. เฉลิม อยู่บำรุง) ได้ลงนาม เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อเป็นกลไกของภาครัฐในการบริหารจัดการภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิให้มีประสิทธิภาพและบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ รวมถึงการติดตามผลการดำเนินการตามแนวทางมาตรการที่เสนอฯ และรายงานให้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) ทราบ

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการจัดการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายากจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ บัญญัติให้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ และจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายทุกภาคส่วนจัดทำแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายากจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิเสนอผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) ดังนี้

๑) แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ระยะ ๕ ปี : พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๖) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนแม่บทดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ระยะ ๓ ปี พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๖ และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนปฏิบัติการฯ แล้วเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนแม่บทดังกล่าวโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปีงบประมาณทั้งนี้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิจะหมดวาระลงในปี พ.ศ.๒๕๕๖

๒) แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีได้ผ่านกระบวนการตามกฎหมายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

การประชุมครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) การพิจารณาแนวทางการดำเนินการแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ที่หมดวาระลงในปี พ.ศ.๒๕๕๖) ในระยะต่อไป

(๒) การรับทราบแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มเพื่อนำแผนแม่บทฯ แผ่นดินไหวและอาคารถล่มเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติให้ความเห็นชอบและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๑) ความเป็นมาของการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการบริหารจัดการสาธารณภัยได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาปัญญา คอลซัลแดนท์ จำกัดและสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ศึกษาและจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อให้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุก (Proactive) ที่ใช้บริหารจัดการในการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มและเป็นแผนเฉพาะที่สนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ สำหรับให้องค์กรเครือข่ายตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน มูลนิธิ องค์กรการกุศล สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างเป็นระบบบูรณาการและเป็นรูปธรรม โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแผ่นดินไหวร่วมเป็นที่ปรึกษาเพื่อกำกับดูแลและกลั่นกรองการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวซึ่งขณะนี้

บริษัทที่ปรึกษาได้ดำเนินการศึกษาและจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มเสร็จสิ้นแล้ว

๒) ข้อมูลพื้นฐานความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวในประเทศไทย โดย รศ.ดร.เป็นหนึ่งในงานวิจัย ได้กล่าวถึงประเทศไทยมีความเสี่ยงที่อาจเกิดแผ่นดินไหวได้โดยอ้างอิงจากข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นจากแผ่นดินไหวในอดีต เช่น ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น รวมถึงกรณีการเกิดแผ่นดินไหวที่เกาะสุมาตราเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ทำให้เกิดคลื่นสึนามิใน ๖ จังหวัดฝั่งอันดามันของประเทศไทยสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

ปรากฏการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลก โดยเฉพาะตำแหน่งรอยต่อระหว่างแผ่นเปลือกโลกบริเวณนั้นจะเป็นพื้นที่เสี่ยงจากการเกิดแผ่นดินไหวมากที่สุด นอกจากนี้รอยแตกของแผ่นเปลือกโลกที่เรียกว่ารอยเลื่อนก็ทำให้เกิดแผ่นดินไหวและสร้างความเสียหายได้ เช่น เมืองจकार์ต้าประเทศอินโดนีเซีย และเมืองไคร้เซิตประเทศนิวซีแลนด์ ทั้งนี้เนื่องจากตำแหน่งการเกิดแผ่นดินไหวใกล้ชุมชนเมืองมาก (๓-๕ กิโลเมตร) ทำให้ได้พื้นที่ชุมชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง

จากการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในครั้งนี้ได้จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแบบมาตรฐานสากลโดยพบว่าประเทศไทยมีพื้นที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดแผ่นดินไหวได้มากที่สุดในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันตก เช่น จังหวัด ลำปาง น่าน กาญจนบุรี เนื่องจากอยู่ใกล้แนวรอยเลื่อนพาดผ่าน นอกจากนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้แผ่นดินไหวมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้แก่ สภาพพื้นที่ดินอ่อน ความสูงของอาคาร โดยพบว่ากรุงเทพและปริมณฑลมีความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวสูง เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ดินอ่อน และมีอาคารสูงเป็นจำนวนมาก

สำหรับมาตรการที่บรรเทาผลกระทบจากแผ่นดินไหว เช่น การให้ความรู้กับภาคประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น การใช้ระเบียบ/กฎหมายควบคุมอาคารอย่างจริงจัง การศึกษาวิจัยเพื่อใช้เป็นความรู้ในการลดความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงระบบการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมที่สำคัญจากประเด็นดังกล่าว ดังนี้

- การปรับปรุงระเบียบ/กฎหมายควบคุมอาคารต้องทันสมัยสอดคล้องกับความเป็นจริง และต้องมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง ซึ่งผู้แทนจากกรมโยธาธิการและผังเมืองได้แจ้งว่าขณะนี้ได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบ/กฎหมายควบคุมอาคารแล้ว โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการโดยร่วมกับกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการดังกล่าว

- การศึกษาปัจจัยความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวในชุมชนเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการเนื่องจากเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ โดยผู้แทนจากกรุงเทพมหานครได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าได้ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียศึกษาประเด็นดังกล่าวอยู่และอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาวิจัยซึ่งหากแล้วเสร็จจะนำผลจากการศึกษาดังกล่าวรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อใช้เป็นแนวทางการรับมือภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ต่อไป

- การศึกษาความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวสามารถใช้ข้อมูลจากดาวเทียมเพื่อใช้เป็นข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพเมื่อเกิดแผ่นดินไหวใช้ภาพถ่ายก่อนและหลังเกิดเหตุ เป็นต้น และประธานการประชุมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่ากระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับรัฐบาลจีนสร้างดาวเทียมเพื่อใช้สำรวจภูมิศาสตร์โลก และได้ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ใช้ดาวเทียมดังกล่าวศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ เช่น การบิดเบี้ยวของสะพาน เป็นต้น

๓) สาระสำคัญแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มจะเป็นแผนบริหารจัดการภัยพิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ และเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๗ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการแก้ไขปัญหายภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยครอบคลุมการปฏิบัติในทุกขั้นตอนของวัฏจักรการบริหารจัดการภัย 2P2R ได้แก่ การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉินและการฟื้นฟูบูรณะ

๓.๑ วิสัยทัศน์ ลดความเสี่ยงและความสูญเสียจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยมีหน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมการปฏิบัติการแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ ด้วยเทคนิคและวิชาการที่ทันสมัย ในการวางแผนป้องกันไว้ล่วงหน้า พัฒนาระบบการเสริมสร้างความแข็งแรงของอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้ภัยจากแผ่นดินไหวแก่ประชาชน

๓.๒ วัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่ชัดเจนอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๓.๓ แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๓๓ มาตรการ ๙๘ กิจกรรมหลัก โดยกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันและลดผลกระทบ ประกอบด้วย ๙ มาตรการ ๓๑ กิจกรรมหลัก เช่น การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารจัดการภัยแผ่นดินไหว การส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนัก เป็นต้น

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย ๙ มาตรการ ๒๕ กิจกรรมหลัก เช่น การพัฒนาระบบการพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัย การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวทุกระดับ เป็นต้น

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ประกอบด้วย ๖ มาตรการ ๑๗ กิจกรรมหลัก เช่น การสนธิกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมเหตุการณ์ การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทุกระดับ การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานขณะเกิดแผ่นดินไหว เป็นต้น

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การฟื้นฟูบูรณะ ประกอบด้วย ๙ มาตรการ ๒๕ กิจกรรมหลัก เช่น การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย การซ่อมแซมบูรณะสิ่งสาธารณูปโภค การประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศในการฟื้นฟูบูรณะ เป็นต้น

๓.๔ แนวทางในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติโดยใช้แหล่งงบประมาณ ดังนี้

- งบประมาณในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ และ ๒ ได้แก่งบประมาณปกติของหน่วยงานกลาง งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- งบประมาณในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ และ ๔ ได้แก่ งบกลาง และงบประมาณตามระเบียบกระทรวงการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้จากการศึกษาการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวยังได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในพื้นที่ตัวอย่าง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในพื้นที่เสี่ยงแผ่นดินไหวอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ และที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะให้ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวได้แก่ การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับเมือง การปรับปรุงมาตรฐานการออกแบบอาคาร การกำหนดแนวทางการเสริมความแข็งแรงอาคาร การจัดทำหลักสูตรวิชาการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหว การเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน การจัดทำแผนเผชิญเหตุแผ่นดินไหว การจัดการสถานที่ศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เป็นมาตรฐาน เป็นต้น

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแผนแม่บทฯ ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

การพิจารณาแนวทางการดำเนินการแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ที่หมตวาระลงในปี พ.ศ.๒๕๕๖) ในระยะต่อไป

๑) ความเป็นมา

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ พ.ศ.๒๕๕๒ – ๒๕๕๖ โดยมอบหมายกระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) เป็นหน่วยประสานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณรองรับแผนแม่บทดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ระยะ ๓ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ ภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ พ.ศ.๒๕๕๒ – ๒๕๕๖ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการภัยจากคลื่นสึนามิที่อาจเกิดขึ้น เป็นไปอย่างมีระบบมีทิศทางเดียวกัน และเสริมกำลังกันอย่างบูรณาการต่อไป

๒) ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ระยะ ๓ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ ภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ พ.ศ.๒๕๕๒ – ๒๕๕๖

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ระยะ ๓ ปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ และ พ.ศ.๒๕๕๕ และรายงานให้รัฐมนตรีทราบแล้วรายละเอียดดังนี้

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

มีหน่วยงานร่วมบูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและงบประมาณทั้งสิ้น ๘๒ หน่วยงาน มีแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ จำนวน ๒๑๑ แผนงาน/โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๐๑๙.๔๐๓๓ ล้านบาท

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการรายงานผลการดำเนินการจากหน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน ๔๙ หน่วยงาน ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการแผนงาน/โครงการ ๔๑ โครงการ เป็นเงิน ๒๗๐.๘๘๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๑ ของงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนฯ ทั้งนี้ ได้ดำเนินการแผนงาน/โครงการแล้วเสร็จ ๓๑ แผนงาน/โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๐ แผนงาน/โครงการ

/ปีงบประมาณ...

- **ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕**

มีหน่วยงานร่วมบูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ ทั้งสิ้น ๘๒ หน่วยงาน มีแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ จำนวน ๒๒๘ แผนงาน/โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๖๓๐.๒๘๑๗ ล้านบาท

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการรายงานผลการดำเนินการจากหน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน ๔๔ หน่วยงาน ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการแผนงาน/โครงการ ๓๒ โครงการ เป็นเงิน ๑,๖๔๗.๔๒๓๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๓ ของงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผน ทั้งนี้ได้ดำเนินการแผนงาน/โครงการแล้วเสร็จ ๒๖ แผนงาน/โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๕ แผนงาน/โครงการ และไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากไม่เกิดภัย ๑ แผนงาน/โครงการ

- **ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖** ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ โดยหากรวบรวมผลและนำมาวิเคราะห์ เรียบร้อยแล้วจะได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๓) แนวทางการดำเนินการแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ที่หมุดวาระลงในปี พ.ศ.๒๕๕๖)

๑) ขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ออกไปให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติในวาระต่อไป โดยให้หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการในแผนพิจารณาให้ความเห็นชอบกับการขยายระยะเวลาแผนแม่บทดังกล่าวด้วย

๒) ให้พิจารณาแผนงาน/โครงการ ที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๖) ภายใต้แม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือไม่ได้รับงบประมาณ โดยให้หน่วยงานเจ้าของแผนงาน/โครงการเป็นผู้ตรวจสอบและแจ้งให้ ปก. ทราบ โดย ปก. จะรวบรวมเป็นแผนปฏิบัติการและงบประมาณฉบับใหม่ภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิเสนอคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิถล่มและเสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการและงบประมาณฉบับใหม่ภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อไป

ที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตในวาระเรื่องพิจารณา ดังนี้

- นายรัชธิ์ สมายายนนที่ได้เสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเรื่องระบบการวิเคราะห์การเกิดสึนามิในประเทศไทย เช่น การสำรวจชายฝั่งทะเลของประเทศไทยที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลให้การแจ้งเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพและแม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้การให้ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจากสึนามิแก่ประชาชนเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ประธานการประชุมได้มอบฝ่ายเลขานุการประสานศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติเรื่องระบบการวิเคราะห์การเกิดสึนามิในประเทศไทยหากมีศักยภาพจะดำเนินการได้ก็ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

- กรมอุตุนิยมวิทยาได้เสนอว่ากิจกรรมหลักภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิอาจมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ ได้นำกลับไปพิจารณาและแจ้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุงกิจกรรมหลักภายใต้แผนแม่บทดังกล่าวพร้อมทั้งเสนอขอขยายแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ต่อไป

- กระทรวงสาธารณสุขเสนอให้บรรจุหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการกิจกรรมที่เหมาะสมตามแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เช่น กิจกรรมในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การฟื้นฟูบูรณะ

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบในหลักการในการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒) และให้หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมหลักตามแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิพิจารณาความเหมาะสมหรือปรับปรุงกิจกรรมให้ทันสมัยต่อเหตุการณ์กับภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ในปัจจุบัน

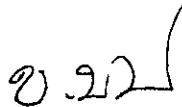
๒. เห็นชอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ ที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๖) ภายใต้แม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิพิจารณาแผนงาน/โครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือไม่ได้รับงบประมาณ

ทั้งนี้ขอให้หน่วยงานเจ้าของกิจกรรมตามแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ตามมติประชุมข้อที่ ๑) และเจ้าของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณฯ (ตามมติที่ประชุมข้อ ๒) เป็นผู้ตรวจสอบและแจ้งให้ ปก. ทราบ ภายในที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) natural.dpm@gmail.com หรือทางโทรสาร ๐๒ ๒๔๓ ๒๑๗๘ / ๐๒ ๒๔๓ ๒๒๐๔ โดย ปก. จะรวบรวมเป็นแผนปฏิบัติการและงบประมาณฉบับใหม่ภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิเสนอคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิถล่มกรอง และเสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการและงบประมาณฉบับใหม่ภายใต้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อไป ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

เรื่องการกำหนดการประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ

มติที่ประชุม ให้ชอบในหลักการให้จัดประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิทุก ๆ ๒ เดือน

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นางสาวชชฎาภร บุญพีระณัช)
ผู้จตุรายนการประชุม

(นายมนตรี ชนะชัยวิบูลวัฒน์)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุม

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

วันศุกร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ตึกสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

*****

ผู้มาประชุม

๑.พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒.นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	รองประธาน กรรมการคนที่สอง
๓.นายไพโรจน์ พรหมสาสน์		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔.นายสุรพล ปัตตานี	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๕.นายนำชัย พรหมมีชัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๖.พลตรี รักศักดิ์ โรจน์พิมพ์พันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการพลเรือน กระทรวงกลาโหม แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๗.นายชาญชัย สุวิสุทธิกุล	ผู้ตรวจกระทรวงคมนาคม แทนปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๘.นายธนาภรณ์ พรหมสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล แทนปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๙.นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์	ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ แทนปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑๐.พลตำรวจตรี สุรพล อยู่หนูช	รองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ แทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑.พันเอกพีรวัฒน์ ชุณหะนันท์	ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย กองทัพบก แทนผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑๒.พันเอก สุพล จันทร์มิ่ง	หัวหน้าส่วนผู้อำนวยการศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กองทัพบก แทนผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑๓.นาวาเอก พลวัต ดารานนท์	ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองทัพเรือ แทนผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑๔.นาวาอากาศเอก สนธิชัย สุวรรณสุข	ฝ่ายเสนาธิการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ แทนผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑๕.นายพยุศักดิ์ ครเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ

๑๖.นายพรชาติ...

๑๖.นายพรชาติ บุณาค	รักษาการที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๗.นายสุทัศน์ กองขุนทด	หัวหน้ากลุ่มงานแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๘.นายฉัตรชัย พรหมเลิศ	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการและ เลขานุการ
๑๙.นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล	รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐.นายเชษฐา โมสิกรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการสาธารณภัย และความปลอดภัยทางถนน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการที่ไม่ได้ร่วมประชุม		
๑.ร้อยโท สุวิทย์ ยอดมณี		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.นายทศพร นุชนงค์	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒.นายมนต์สิทธิ์ ไพศาลธนวัฒน์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓.พันตำรวจโท หม่อมหลวง กิตติบดี ประวิตร	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔.นายมนตรี ชนะชัยวิบูลย์วัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕.นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๖.นายชัยณรงค์ วาสนสมสิทธิ์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๗.นายภูษิต สมจิตต์	เลขานุการกรม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๘.นางสาววิจนา วัจนคุปต์	ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๙.นายอำพล อังคภากรณ์กุล	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๐.นางสาวลักขณา มนิมนาร	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๑.นางสาววรรณิ หงษ์มณี	หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- ๑๒.นางนันท์รัตน์ ธัญญพิชิต หัวหน้าสำนักงานเลขานุการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๓.นายภราดร รุ่งโรจน์ธีระ หัวหน้ากลุ่มงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๔.นายประทีป บริบูรณ์รัตน์ หัวหน้ากลุ่มงานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๕.นางสาวชฎาภร บุญพิระณัช ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภัยธรรมชาติ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๖.นายอภิวัฒน์ เลหาวัฒน์ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภัยจากมนุษย์
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๗.นายอารุณ ปินตา หัวหน้ากลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๘.นางสาวสร้อยสิริ บรรณวัฒน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๙.นาวาตรี ปริญา รัตนแสนสุข ร.น. กรมกิจการพลเรือนทหารทัพอเรือ
- ๒๐.นายดุสิตฤทธิ์ หอมนาน สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๒๑.นาวาอากาศโท นิยม หอมช่วย กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ
- ๒๒.นายสาธิต สื่อประเสริฐสุข กรมทรัพยากรน้ำ
- ๒๓.นางสาวกนกวรรณ อยู่วงศ์ กรมทรัพยากรน้ำ
- ๒๔.นายสมบุญ โฆษิตานนท์ กรมทรัพยากรธรณี
- ๒๕.นางสุภา ทับเที่ยง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๒๖.นางสาวจิรประภา ศิริวิวัฒนกุล กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๒๘.นางสาวมนทิพย์ วงศ์กุลฤดี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- ๒๙.นางสาวพัชราวลัย พัยคคง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- ๓๐.นายธงอาจ จันทรแดง กรมส่งเสริมการเกษตร
- ๓๑.นางสาววิชชุพร รักสำรวจ กรมส่งเสริมการเกษตร
- ๓๒.นายสุรสิทธิ์ พรสุขสวัสดิ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๓.นายปวีร์ศรี สาฉลาด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๔.นางสาวนฤมล ต้นสุวรรณดี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๕.นางกนกกร ทองเรือง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๖.นางสาวเดือนเพ็ญ ปทุม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๗.นายรัฐธิปัตย์ ปางวัชรากร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๘.นายศักดิ์อาวุธ คันธวงศ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๙.นายฤทธิชัย ธรรมแสง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๔๐.นายประสงค์ ธีมมะปาละ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔๑.นายสุนันท์ ศรีสุขคำ	สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
๔๒.นายเอกวิ มั่งมี	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔๓.นางสาวเกศราภรณ์ หมั่นทลี	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔๔.นางสาวสิริรัตน์ กิตติเกษมศิลป์	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔๕.นายนิธิภัทร์ กองบาง	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อกรรมการฯ มาครบองค์ประชุมแล้ว รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) ประธานการประชุมฯ ได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุมซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) การประชุมฯ ในวันนี้เป็นการประชุม คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นที่ทราบดีว่า ขณะนี้ สาธารณภัยเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายต่างให้ความสนใจเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว เพราะหากเกิดขึ้นมักจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งของรัฐและประชาชนจำนวนมาก คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นกลไกหลักของประเทศตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนในการดำเนินการเกี่ยวกับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ นอกจากนี้ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติยังได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๘ คณะเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ดังนั้น จึงขอให้ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จักได้นำเรียนที่ประชุมตามลำดับต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม กปภ.ช. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้จัดทำรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ และได้แจ้งเวียนให้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติพิจารณาตรวจแก้ไขรายงานการประชุมฯ ดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ไม่มีคณะกรรมการฯ ท่านใดขอแก้ไขรายงานการประชุมฯ ดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม กปภ.ช. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

วาระที่ ๓.๑ รายงานผลการฝึกซ้อมการบรรเทาภัยพิบัติภายใต้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาค เอเชียและแปซิฟิก (ARF DIREX 2013)

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ อนุมัติให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพร่วมกับสาธารณรัฐเกาหลีเป็นเจ้าภาพในการจัดการ

ฝึกซ้อมแผนการบรรเทาภัยพิบัติ ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๕๕๖ ภายใต้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN- Regional Forum-ARF) การฝึกซ้อมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกลไกความร่วมมือและการประสานงานระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศรวมทั้งการประสานงานระหว่างพลเรือนและทหาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศตามข้อตกลงและกรอบความร่วมมือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ในพิธีเปิดมี รองนายกรัฐมนตรี (นายปลอดประสพ สุรัสวดี) เป็นประธาน การฝึกซ้อมมี ๒ ลักษณะ ได้แก่

การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Table Top Exercise TTX) เป็นการถกแถลง การพัฒนากรอบความร่วมมือและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการประสานงานในรูปแบบต่างๆ

การฝึกซ้อมภาคสนาม (Field Training Exercise: FTX) โดยเป็นการร่วมกันระหว่างกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงมหาดไทย มีประเทศที่เข้าร่วม ๒๒ ประเทศ อาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ รวมทั้ง ประเทศจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น อินเดีย นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย อเมริกา แคนาดา และกลุ่มประเทศยุโรป เข้าร่วมฝึกซ้อมในครั้งนี้ การฝึกซ้อมเริ่มตั้งแต่ การฝึกซ้อมสถานการณ์ในกรณีที่เกิดคลื่นสึนามิขนาดใหญ่ และแผ่นดินไหวในประเทศไทยซึ่งต้องการช่วยเหลือจากต่างประเทศ การกักกันจากดินโคลนถล่ม การกักกัน ทางน้ำ การกักกันจากอาคารถล่ม การกักกันจากสารเคมีรั่วไหล การกักกันทางอากาศ การฝึกการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ในศูนย์พักพิงชั่วคราวรวมทั้งการฝึกการบัญชาการเหตุการณ์ในกองบัญชาการร่วมกัน ในพื้นที่ที่กำหนดโดยใช้เวลาฝึกซ้อมทั้งหมด ๔ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๗ ถึงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖) สำหรับสถานที่จัดการฝึกซ้อมได้แก่ค่ายพระรามหกพื้นที่เทศบาลชะอำ หาดทรายชะอำ และอำเภอเมือง หลายพื้นที่ด้วยกัน ซึ่งผลการฝึกซ้อมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓.๒ แผนงานสำหรับการเตรียมการจัดประชุมระดับรัฐมนตรีแห่ง

เอเชียว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติครั้งที่ ๖ (6th AMCDRR)

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีแห่งเอเชียว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ครั้งที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ (The 6th Asian Ministerial Conference on disaster Risk Reduction 2014 : The 6th AMCDRR) ซึ่งการประชุมครั้งนี้ จะเป็นเวทีหารือระดับรัฐมนตรีที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการภัยพิบัติของกว่า ๕๐ ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพื่อสร้างความมุ่งมั่นให้เกิดขึ้นทั้งทางด้านการเมือง (Political Commitment) การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction : DRR) การสร้างสังคมที่พร้อมรับมือภัยพิบัติและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม (Resilience) ทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค การประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมในระดับสากล โดยเน้นพิจารณา ๒ ประการ

๑) เป็นเวที...

๑) เป็นเวทีหารือระดับรัฐมนตรีในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพื่อทบทวนและสังเคราะห์บทเรียนของภูมิภาคในการดำเนินงานจากกรอบเกียวโกะ (Kyogo Framework for Action ๒๐๐๕ - ๒๕๑๕) เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติซึ่งเป็นกรอบการดำเนินงานของภูมิภาค

๒) เป็นเวทีหารือระหว่างประเทศเรื่องการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติซึ่งได้ดำเนินการมาโดยตลอด การจัดการประชุมในครั้งนี้จะเริ่มจัดประชุมในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป โดยไทยจะร่วมกันเป็นเจ้าภาพโดยความร่วมมือกันหลายภาคส่วน

ประธาน การประชุมครั้งนี้มีแผนปฏิบัติการ มีกรอบที่เป็นแผนหลัก และข้อมูลที่แจ้งไปยังต่างประเทศหรือไม่ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

นายชัยณรงค์ วาสนสมสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การประชุมระดับรัฐมนตรีแห่งเอเชียว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ครั้งที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ (The 6th Asian Ministerial Conference on disaster Risk Reduction 2014 : The 6th AMCDRR) เป็นการจัดร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับองค์การสหประชาชาติ เนื้อหาสาระสำหรับการจัดการประชุม นั้น ทางฝ่ายเลขานุการได้มีการจัดการประชุมร่วมกับสำนักงานยุทธศาสตร์สากลเพื่อการลดภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ จำนวน ๓ ครั้งแล้ว โดยได้มีการจัดเตรียมหัวข้อหลักและหัวข้อรองในการจัดประชุมไว้แล้ว ซึ่งจะต้องนำเรียนคณะกรรมการระดับชาติที่รับผิดชอบในการจัดประชุมในครั้ง นี้ สำหรับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ซึ่งขณะนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในหนังสือนำเรียนเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ลงนามในคำสั่ง เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการในระดับชาติแล้ว จะนำแผนงานทั้งหมดเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งให้กระทรวงต่างประเทศรับทราบและเข้าสู่ขบวนการออกหนังสือเชิญต่างประเทศเข้าร่วมประชุมอย่างช้าคาดว่าในเดือนมกราคม ๒๕๕๗ สำหรับเนื้อหาสาระและแผนงานได้นำเรียนนายกรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

วาระที่ ๔.๑ การขยายระยะเวลาการดำเนินการของแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน จาก พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๒

นายมนตรี ชนะชัยวิบูลย์วัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่องการขยายระยะเวลาการดำเนินการของแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน จาก พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านอัคคีภัยฯ ขอให้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นแรก การขยายกรอบระยะเวลาการดำเนินการตามแผนแม่บทการพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ จาก พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๒

ประเด็นที่สอง การขยายระยะเวลายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควันภายใต้แผนแม่บทดังกล่าวจากกรอบเวลาเดิมจาก พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินงานการตั้งงบประมาณตามแผนปฏิบัติการซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการให้ต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติการซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วในระยะที่ ๑ กรอบงานหลักตามแผนแม่บทมีระยะเวลา ๑๑ ปี ซึ่งให้เป็นที่ไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้กิจกรรมต่างๆบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ประธาน ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ อธิบายเหตุผลการขยายระยะเวลาออกไปเป็นปี พ.ศ. ๒๕๖๒

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เนื่องจากว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้มีความสอดคล้องกันระหว่างแผนแม่บท กับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับต่อไปจะมีกำหนดใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒ ดังนั้น จึงขยายระยะเวลาแผนแม่บทออกไปเป็นปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

นายพรชิต บุญนาค รักษาการที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขอสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอวกาศแห่งชาติ ฯ โดยมีเหตุผล ๔ ประการ คือ

๑. แผนนี้มีความสำคัญเนื่องจากภัยในปัจจุบันมีหลายมิติ แผนปฏิบัติการนี้มีความครอบคลุมภัยทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์รวมทั้งสาเหตุที่เกิดในประเทศและจากต่างประเทศ ยกตัวอย่างหมอกควันที่เกิดจากประเทศอินโดนีเซีย มีผลกระทบต่อจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย

๒. การดำเนินการนำแผนนี้มาสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีความสำคัญซึ่งแผนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมของชาติให้มีความพร้อมในการเผชิญกับภัยความมั่นคงแบบใหม่ รวมทั้งสาธารณภัยด้วย

๓. ตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ หน่วยงานระดับกระทรวงได้จัดทำแผนปฏิบัติการเรื่องของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการระดับกระทรวงครบถ้วนทั้ง ๑๗ ด้านแล้ว ในเรื่องนี้หากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะหน่วยงานกลางจะนำแผนทั้ง ๑๗ ด้าน เข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการในเรื่องนี้ ก็จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งครอบคลุมภัยใหม่ๆ

๔. เป็นแผนที่สนับสนุนในการพิจารณาตกลงใจของรองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการนี้ รวมทั้งมีการรวมแผนงาน/โครงการและงบประมาณอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัดและท้องถิ่น โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจักได้ดำเนินการติดตามผลเพื่อนำเสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๔.๒ แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จากอัคคีภัยอย่างยั่งยืน โดยให้พิจารณาปรับปรุงแผนแม่บทให้ครอบคลุมถึงกรณีไฟฟ้าและหมอกควันจากไฟฟ้าซึ่งแพร่กระจายมาจากต่างประเทศด้วย ดังนั้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยการเพิ่มยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบยุทธศาสตร์ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน ภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน ภายใต้แผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติเสนอคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควัน กองการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติพิจารณา ๒ ครั้ง คือ ครั้งแรก เมื่อคราวประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ทบทวนแผนงาน/โครงการ โดยจัดลำดับความสำคัญ ความเหมาะสมและความคุ้มค่าของแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดำเนินงาน แล้วนำเสนอให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้ง และครั้งที่สอง เมื่อคราวประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการดังกล่าว โดยให้ฝ่ายเลขานุการนำแผนปฏิบัติการฯ เสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) และคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามลำดับต่อไป

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ ภายใต้แผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. แผนปฏิบัติการฯ มีระยะเวลาการดำเนินการ ๗ ปี เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ โดยแบ่งมาตรการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ มาตรการระยะปานกลาง (ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗) และมาตรการระยะยาว (ปี พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๒)

๒. ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง ประกอบด้วย ด้านไฟฟ้า (แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน คือ ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย) ด้านการเผาในที่โล่ง ด้านการเผาวัสดุเหลือใช้จากภาคการเกษตร ด้านการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน ด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ และด้านการใช้มาตรการทางกฎหมาย

- ด้านมลพิษหมอกควัน ประกอบด้วย การรองรับข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน การสร้างกลไกการติดตามตรวจสอบ การป้องกันการเกิดไฟในที่โล่งและไฟฟ้าทั้งหมด การเตรียมความพร้อมในการดำเนินการร่วมกับประเทศภาคีอื่น การจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินแห่งชาติ และการให้ความช่วยเหลือความร่วมมือด้านเทคนิคและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์

๓. มีแผนงาน/โครงการ จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๓ แผนงาน/โครงการ หน่วยงานที่เสนอแผนงาน/โครงการจำนวน ๒๕ หน่วยงาน งบประมาณ ในการดำเนินงานตามแนวทางและมาตรการในการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งสิ้น ๑๐,๓๘๐.๖๒๑๗ ล้านบาท จำแนกตามปีงบประมาณ

๔. การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะนำแผนปฏิบัติการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ จากนั้น หน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมบูรณาการจะนำแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการฯ ไปบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นต้นไปตามกระบวนการเสนอขอตั้งงบประมาณปกติ โดยมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำหน้าที่บูรณาการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้

ประธาน แผนการฝึกซ้อมในกรณีเกิดสถานการณ์มีอยู่ในแผนนี้ด้วยหรือไม่

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนการฝึกซ้อมจะแยกออกจากแผนนี้เป็นการเฉพาะซึ่งครอบคลุมทุกภัยอยู่แล้ว

ประธาน ปัจจุบันภัยที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงไม่เท่ากับการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพต้องมีการฝึกซ้อมควบคู่กันไป ดังนั้น ควรจะกำหนดให้มีการฝึกซ้อม ซักซ้อมการแก้ปัญหาทุกๆปี สมควรจะมีการฝึกซ้อมควบคู่ไปกับแผนเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายเลขานุการฯจะรับไปปรับปรุงแผนปฏิบัติ จากเดิมที่แยกแผนฝึกซ้อมออกไปเฉพาะโดยจะรวมแผนปฏิบัติการและแผนฝึกซ้อมเข้าด้วยกัน

มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๔.๓ การกำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีแห่งการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาอัคคีภัย ภายใต้หัวข้อ “อัคคีภัยป้องกันได้ แคล้วใใจไม่ประมาท”

นายมนตรี ชนะชัยวิบูลย์วัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สืบเนื่องจากอัคคีภัยเป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งสาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่มักเกิดจากความประมาทและขาดความระมัดระวัง โดยเฉพาะในที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้า โรงแรมสรรพ ฯลฯ เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานเชื้อเพลิง พลังงานความร้อน และอื่นๆ ที่เอื้อต่อการการเกิดอัคคีภัย ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทย มีประชากรประมาณ ๖๗ ล้านคน และปี ๒๕๕๖ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาประมาณ ๒๔ ล้านคน รวมทั้งสิ้นประมาณ ๙๐ ล้านคน ดังนั้น การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยในสังคมไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหามอัคคีภัย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะมาตรการและแนวทางการบริหารจัดการสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหามอัคคีภัย รวมถึงปัญหาไฟป่าและ หมอกควันต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ สาธารณภัยของประเทศ จึงได้มีมติเมื่อคราวประชุม ครั้งที่ ๑ / ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบ กำหนดให้ปี พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นปีแห่งการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามอัคคีภัย ภายใต้หัวข้อ “อัคคีภัยป้องกันได้ แคล้วใใจไม่ประมาท”

เพื่อให้การจัดกิจกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีแห่งการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามอัคคีภัย ภายใต้หัวข้อ “อัคคีภัยป้องกันได้ แคล้วใใจไม่ประมาท” เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดผลเป็นรูปธรรมและเกิดการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานทุกภาคส่วนเห็นควรกำหนดกิจกรรมในการรณรงค์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามอัคคีภัย ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗ ดังนี้

๑. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประสานความร่วมมือกับกรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติตนอย่างปลอดภัยเมื่อต้องเผชิญกับอัคคีภัยรวมถึงความสำคัญของการการติดตั้งอุปกรณ์และระบบเตือนภัยต่างๆ โดยเฉพาะ ในที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้า โรงแรมสรรพ ฯลฯ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

๒. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประสานความร่วมมือกับกรมประชาสัมพันธ์ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยด้านต่างๆ แก่สาธารณชนผ่านสื่อในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๓. ทุกจังหวัดจัดสัปดาห์รณรงค์การป้องกันอัคคีภัย เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย โดยบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยเฉพาะในสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างๆ ที่มีความเสี่ยง รวมทั้งโรงเรียนกวดวิชา

๔. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จะรายงานผลการปฏิบัติการให้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีได้รับทราบความคืบหน้า จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ประธาน เรื่องอัคคีภัยเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าเกิดขึ้นจะสร้างความเสียหายอย่างมหาศาล บางครอบครัวหมดเนื้อหมดตัว เพราะอัคคีภัย เรื่องการรณรงค์ป้องกันเป็นเรื่องที่น่ากระทำ ดังนั้น ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงเห็นควรเป็นปีแห่งการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย

มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๔.๔ การจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

นายมนตรี ชนะชัยวิบูลย์วัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ว่าจ้างบริษัท ที่ปรึกษาปัญญาคอลล์เซ็นเตอร์ จำกัด และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ศึกษาและจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ซึ่งมีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบต่อภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ที่ปรึกษาได้ศึกษาสถิติการเกิดแผ่นดินไหวในรอบ ๙๐ ปี และศึกษารายละเอียดที่มีผลรวมทั้งศึกษาชั้นดินของประเทศไทย และศึกษาลักษณะของอาคาร และประโยชน์ใช้สอย ในระยะที่ผ่านมาผลิตตามเงื่อนไขใน TOR ส่วนราชการได้รับผลผลิตออกมาเป็นแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวฉบับใหม่ของประเทศไทยซึ่งจะระบุรายละเอียดถึงความรุนแรงและในแต่ละพื้นที่ที่จะเหมาะต่อการก่อสร้างอาคารต่ำกว่าแปดชั้น พื้นที่ใดที่เสี่ยงต่ออาคารที่จะสูงกว่าแปดชั้นขึ้นไป ในส่วนที่สองเราจะได้รับแผนปฏิบัติการที่เป็นต้นแบบในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว และอาคารถล่ม ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดกาญจนบุรี ในส่วนที่สามจะได้รับวิธีการเสริมความแข็งแรงของอาคารว่ามีกี่แบบที่จะประหยัดงบประมาณ ที่เป็นจุดเริ่มต้นของแผ่นดินไหว ในส่วนที่สี่จะได้รับแผนพัฒนาเฉพาะกรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นต้นแบบให้กับอีก ๒๒ จังหวัดที่มีความเสี่ยงเกิดแผ่นดินไหว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยความปลอดภัยของอาคาร ที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นแกนหลัก แผนแม่บทฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปขยายผล ซึ่งในปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้นำผลผลิตจากแผนแม่บทนี้ไปศึกษาเพิ่มเติมในพื้นที่เฉพาะของกรุงเทพมหานคร หลังจากได้ดำเนินการแล้วจะนำแผนนี้ไป

เสนอต่อคณะ...

เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจะให้เป็นการอบงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนแม่บทนี้ไปสู่แผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ ในอีก ๓ - ๕ ปีข้างหน้า

ประธาน ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปพิจารณาจัดทำแผนป้องกันภัยที่เกิดจากทางอากาศทางทะเล ซึ่งประเทศไทยมีพื้นที่ติดกับทะเลอยู่แล้ว ส่วนภัยทางอากาศมีการสัญจรไปมาทางอากาศอยู่เป็นประจำ ดังนั้น ควรจะมีแผนป้องกันภัยทางอากาศและทางทะเลเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรับกับสถานการณ์ได้

นายวิบูลย์ สงวนพงศ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ในทางทะเลจะมีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีเรื่องของกฎหมาย เรื่องการช่วยเหลือ เรื่องความมั่นคง เช่นเรือต่างชาติที่ถูกไฟไหม้ที่ชลบุรี ก็มีกฎหมายของต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องอีก เราจะขึ้นไปป้องกันก็ทำได้ลำบาก ผมขอเสนอเรื่องแม่น้ำที่ติดกับพรมแดนระหว่างประเทศ เช่นแม่น้ำโขง เมื่อเกิดภัยขึ้นก็ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะรับผิดชอบอย่างชัดเจน

ประธาน ขอฝากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการสร้างระบบการเตรียมพร้อมในการป้องกันภัยไว้ก่อนที่ภัยต่างๆ จะเกิดขึ้น ทั้งในด้านการบริหาร บุคลากร ทรัพยากรที่จำเป็นต่างๆ จึงขอฝากเป็นข้อเสนอให้ฝ่ายเลขานุการฯไปคิด และนำเสนอคณะกรรมการฯ ในการประชุม กปภ.ช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

นายสุรพล ปัตตานี รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอประเด็นที่อาจจะเกิดขึ้น กรณีที่มีสารเคมี เช่น กรณีน้ำมันรั่วที่เกิดขึ้นน่าจะมีความเสี่ยงรับการแก้ไขปัญหายังเป็นแนวทาง

ประธาน ขอให้กระทรวงมหาดไทยรับข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ไปพิจารณาในเรื่องเกี่ยวกับแผนเผชิญเหตุต่างๆ เตรียมกำหนดเป็นแผนเพื่อเป็นแนวทางเตรียมพร้อมรับมือกับภัยประเภทต่างๆ ทั้งภัยทางอากาศ ภัยทางทะเล รวมถึงภัยทางแม่น้ำสายหลักที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่นแม่น้ำโขง เป็นต้น และไปคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตของพี่น้องประชาชนด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๔.๕ การขยายระยะเวลาแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัย
จากคลื่นสึนามิ เป็น พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

นายมนตรี ชนะชัยวิบูลย์วัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากแผ่นดินไหว และคลื่นสึนามิ ขอขยายระยะเวลาของแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ซึ่งแผนแม่บทฉบับนี้มี ๑๐๕ หน่วยงานร่วมกันคิดแผนแม่บท ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ทั้ง ๑๐๕ หน่วยงานร่วมกันทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ระยะ ๓ ปี พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๖ วงเงินในแผนปฏิบัติการ จำนวน ๖,๖๒๓ ล้านบาท กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รวบรวมรายงานจากหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘๒ หน่วยงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ เสนอคณะรัฐมนตรีปีละ ๒ ครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ แผนที่ได้ตั้งไว้จำนวน ๔๑ โครงการเป็นเงิน ๒๗๐.๘๘๕๕ ล้านบาท ได้รับงบประมาณคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๑ ของงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น หน่วยงานต่างๆ สามารถตั้งแผนงาน/โครงการเสนอจำนวน ๔๔ หน่วยงาน ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการแผนงาน/โครงการ ๓๒ โครงการ เป็นเงิน ๑,๖๔๗.๔๒๓๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๓ ของงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผน สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ อยู่ระหว่างการรวบรวมเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรี คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่ายังคงมีกิจกรรมที่ยังค้างอยู่ที่

ปรากฏใน...

ปรากฏในแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการที่มีความสำคัญต่อการบรรลุดูประสงค์ในการลดพื้นที่เสี่ยงภัยจากคลื่นสึนามิ ในฝั่งอันดามัน จำนวน ๖ จังหวัด ๕๐๙ หมู่บ้าน ฝั่งอ่าวไทยจำนวน ๑๖ จังหวัด ๙๐๗ หมู่บ้าน รวม ๒๒ จังหวัด ๑,๔๑๖ หมู่บ้าน ซึ่งจะต้องเป็นพื้นที่ลดความเสี่ยง ดังนั้น คณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากแผ่นดินไหว และคลื่นสึนามิ จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายระยะเวลาแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เป็น พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

มติที่ประชุม เห็นชอบ

**วาระที่ ๔.๖ การจัดทำระเบียบปฏิบัติประจำด้านการบริหารจัดการสาธารณภัย
กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
(Standard Operating Procedure)**

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สืบเนื่องจากผลการประชุมคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม และได้มอบนโยบายให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการร่วมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ศอร.ปภ.ช.) เพื่อทำหน้าที่ในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ว่าควรจะยกระดับภัยขึ้นสู่การจัดการในระดับที่กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจะเข้ามาทำงาน จากระดับ ๒ ไปสู่ระดับ ๓ และจากระดับ ๓ สู่ระดับ ๔ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จะทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบัญชาการเหตุการณ์ในขณะที่เกิดเหตุสาธารณภัยร้ายแรงขนาดใหญ่ เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ขณะนี้มีกองบัญชาการ ผู้บัญชาการ และโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการขับเคลื่อนการบัญชาการ เหตุการณ์ในระดับชาติ คณะกรรมการศูนย์อำนวยการร่วมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จึงได้เสนอให้มีการจัดทำระเบียบปฏิบัติประจำด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งระเบียบนี้จะกำหนดวิธีการดำเนินการ กำหนดเกณฑ์การยกระดับความรุนแรงของภัย ซึ่งมีตั้งแต่ระดับ ๑ ๒ ๓ และระดับ ๔ ซึ่งเป็นระดับร้ายแรงสูงสุด และเป็นระเบียบว่าด้วยโครงสร้างการแบ่งหน่วยงานภายใน คณะกรรมการประจำกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ อำนาจหน้าที่ ความเชื่อมโยงของส่วนงานในการบริหารจัดการสาธารณภัยระดับภัยรุนแรง กำหนดการปฏิบัติโดยแบ่งออกเป็นระดับเริ่มต้นก่อนที่ภัยจะเกิดขึ้น แบ่งงานในส่วนที่จะต้องทำงานตามปกติ โดยเจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานจะทำหน้าที่ขณะเตือนภัย การติดตามเฝ้าระวัง ทุกหน่วยงานก็จะทำหน้าที่ตามหน้าที่ประจำปกติภายใต้สภาวะปกติที่เกิดขึ้น หลังจากมีการวิเคราะห์สถานการณ์แล้วว่ามี ความรุนแรงขึ้นจนเข้าสู่ระดับที่ ๒ หรือระดับเตรียมพร้อมการปฏิบัติงาน เป็นการที่ทุกส่วนจะเริ่มปรับโหมดรับมือกับการเตรียมแผนที่จะรับการแจ้งเข้าทำงาน คือรอการสั่งการนั่นเอง จากนั้นเข้าสู่ระดับที่ ๓ คือการเข้าทำงานของบางส่วนแล้ว เจ้าหน้าที่หลักจะต้องมารายงานตัวที่ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แล้วก็กำหนดวาระงานตามสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น จนถึงขั้นสูงสุดคือการปฏิบัติงานแบบเต็มรูปแบบ คือเจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเข้ามาประจำหน้าที่ทั้งหมด มีการประสานงานร่วมกัน มีการประกาศให้ประชาชนทราบว่าเราจะเริ่มขับเคลื่อนภัยรุนแรงในระดับใด เจ้าหน้าที่ทุกคน จะเข้ามาปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง จึงเรียนคณะกรรมการเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างนี้

เมื่อคณะกรรมการ...

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้วฝ่ายเลขานุการฯ จะเขียนรายละเอียดแล้วนำเสนอคณะกรรมการฯ อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อใช้บังคับในการใช้การจัดทำระเบียบปฏิบัติประจำด้านการบริหารจัดการสาธารณสุข กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ประธาน ร่างระเบียบปฏิบัติฯ นี้จะผ่านความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ เพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบ ขอเชิญคณะกรรมการฯ ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ หรือหากประสงค์จะแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอย่างไรขอให้พิจารณาและนำเสนอได้ เพื่อให้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงต่อไป

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะภัยเกิดขึ้นเป็นประจำ ทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ อยากให้นำหนักโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้น การเตรียมการป้องกันภัยก่อนที่ภัยจะเกิดนั้นมีความจำเป็นมาก เมื่อเกิดภัยแล้วเราจะไปบรรเทาหรือแก้ไขเพิ่มเติม นอกจากจะมีศูนย์อำนวยการแล้ว อยากให้นำหนักทั้งในการการป้องกันและบรรเทาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด อำเภอ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะมีงบประมาณและบุคลากรอยู่ในพื้นที่ด้วย เมื่อเกิดเหตุขึ้นมา จะทำอะไรให้ท้องถิ่นเข้ามารับผิดชอบตามขั้นตอน ตั้งแต่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งบางแห่งมีงบประมาณเป็นจำนวนมาก ถ้ามีการเตรียมการ แผนงานและโครงการไว้แต่เนิ่นๆ ก่อนที่ภัยจะเกิดขึ้น เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ น่าจะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนหรือตามระเบียบปฏิบัติที่วางไว้

ประธาน แผนนี้มีความครอบคลุมหมดหรือไม่

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระเบียบนี้เป็นคล้ายๆ ระเบียบที่ทุกหน่วยงานเมื่อเวลาเข้ามาประจำสถานีทำงานร่วมกันจะต้องปฏิบัติร่วมกันอย่างไรในกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อมีการประกาศว่าภัยพิบัติจะยกระดับขึ้นสู่ในระดับที่จังหวัดไม่สามารถควบคุมได้แล้ว ศูนย์อำนวยการร่วมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ศอร.ปภ.ช.) จะประเมินสถานการณ์ว่า จะต้องยกสู่ระดับ ๓ ซึ่งเป็นระดับที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จะเข้ามาทำหน้าที่ควบคุมสถานการณ์และบัญชาการเหตุการณ์ หน่วยงานที่อยู่ในแผนจัดการแห่งชาติทุกภาคส่วนจะเข้ามาทำงานร่วมกัน ๓ ส่วนด้วยกัน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ให้นโยบายไว้ว่า กองบัญชาการแห่งชาตินั้น จะประกอบด้วย ๓ ส่วนสำคัญคือ ส่วนแผนอำนวยการ ส่วนแผนปฏิบัติการ และส่วนแผนสนับสนุน ทั้ง ๓ ส่วนนี้ได้แบ่งไว้ชัดเจนว่า กระทรวงใด กรมใดจะทำหน้าที่ในส่วนใดบ้าง จากผลมติการประชุมฯ และนำเสนอ คณะรัฐมนตรีรับทราบในการประชุมครั้งก่อนหน้า เมื่อโครงสร้างต่างๆ ได้รับการอนุมัติแล้ว แต่การปฏิบัติงานร่วมยังไม่มีการปฏิบัติร่วมกัน ว่าใครจะต้องทำอะไรก่อนหลัง ใครจะทำหน้าที่อะไรอย่างชัดเจน ใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไหร่อย่างไร ทำด้วยวิธีใด ด้วยเครื่องมืออะไรบ้าง ระเบียบปฏิบัติประจำนี้จะเป็นระเบียบที่บอกไว้ให้ทุกคนถือปฏิบัติร่วมกัน ทำงานกันเป็นระบบ ประธานสอดคล้องบูรณาการจัดการภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประธาน กรอบร่างที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอมีความครอบคลุมในเรื่องการปฏิบัติหรือไม่ มีอะไรที่ควรเพิ่มเติมบ้าง

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระเบียบนี้ใช้เฉพาะในกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเท่านั้น ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ มีแผนเผชิญเหตุ เฉพาะพื้นที่อยู่แล้ว ในแผนฯ ดังกล่าวจะมีรายละเอียดประกอบ ทั้งเรื่องบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์

และวิธี...

และวิธีปฏิบัติ ระเบียบนี้จะใช้ปฏิบัติเวลาเกิดภัยพิบัติเท่านั้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่มาจากหน่วยงานต่างๆ จึงควรมีระเบียบปฏิบัติที่เป็นอันเดียวกันเพื่อง่ายต่อการควบคุมการปฏิบัติ

มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๔.๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ (เพิ่มเติม) จำนวน ๒ คณะ ดังนี้

๔.๗.๑ คณะกรรมการด้านการป้องกัน ลดผลกระทบ

และฟื้นฟูพื้นที่ประสบสาธารณภัย โดยใช้โครงสร้าง

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เนื่องจากการบริหารจัดการน้ำ และอุทกภัย จะกำกับ ดูแล โดยคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายปลอดประสพ สุรัสวดี) เป็นประธาน ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ดูแลโครงสร้างขนาดใหญ่ทั้งหมด ภายใต้งบประมาณของรัฐบาล ๓.๕ แสนล้านบาท แต่เนื่องจากเมื่อเกิดสาธารณภัย โดยเฉพาะอุทกภัย ยังมีสิ่งก่อสร้าง ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับจังหวัด เช่นสะพาน เขื่อนฝาย ระบบระบายน้ำที่เสียหายและไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติเข้าไประบบปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อเวลาได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องมีคณะกรรมการฯ มาพิจารณาในกรณีที่เกิดเหตุเพื่อเสนอของบกลาง เป็นเงินสำรองจ่ายเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการป้องกัน ลดผลกระทบ และฟื้นฟูพื้นที่ประสบสาธารณภัย โดยใช้โครงสร้าง

ประธาน ขอเชิญกรรมการฯพิจารณาร่างที่ฝ่ายเลขานุการเสนอว่ามีความครอบคลุม ครบถ้วนหรือไม่

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนนี้จะเป็นการช่วยเหลือในกรณีที่เกิดเหตุส่งข้อมูลเข้ามาเพื่อของบกลาง ซึ่งขณะนี้หลายจังหวัดส่งเข้ามาที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้ว คณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่กลั่นกรองก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๔.๗.๒ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สืบเนื่องจากนโยบายเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินให้สามารถใช้งานได้ ประกอบกับเรามีบทเรียนจากภัยพิบัติขนาดใหญ่ทั้งพายุเกย์ และคลื่นยักษ์สึนามิ ระบบการสื่อสารทุกรูปแบบล้มเหลวได้ทั้งหมด และล่าสุดกรณีไฟไหม้ศูนย์พักพิงชั่วคราวที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในต้นปี ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา เป็นพื้นที่ที่ไม่มีระบบสื่อสารใดๆ การแก้ไขปัญหาในช่วงนั้นกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ติดต่อประสานงานกับ กสทช. และหน่วยงานสื่อสารทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนเข้าไปสถาปนาระบบสื่อสารต้องใช้เวลา ๖ วันจึงสามารถใช้งานสื่อสารกันได้ เหตุการณ์ดังกล่าวมีการรายงานผิดพลาดคาดเคลื่อน ตอนแรกคิดว่าเป็นที่พักพิง ๓ หลัง แต่ความจริงเกิดความเสียหาย จำนวน ๓ หมู่บ้าน มีประชาชนเสียชีวิตเกือบ ๔๐ คน

จากปัญหา...

จากปัญหาดังกล่าว กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้เชิญหน่วยงานสื่อสารทุกกระทรวง กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กสทช. หน่วยงานสื่อสารของทหาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย รวมถึงบริษัทสื่อสารภาคเอกชน เข้ามาร่วมหารือร่วมกันและมีมติเสนอจัดตั้งคณะอนุกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเตรียมความพร้อมในการสื่อสารและสามารถจัดการสื่อสารในทุกสถานการณ์ที่มีภัยเกิดขึ้น จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญเมื่อเกิดภัยพิบัติ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นับว่าเป็นประโยชน์ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ หลายครั้งที่ระบบการสื่อสารมีปัญหาในส่วนขององค์ประกอบถ้าจะดำเนินการให้ครบถ้วนเห็นว่ายังขาดหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานทหารซึ่งทำหน้าที่โดยตรง เช่น กรมสื่อสารทหาร มิใช่ผู้แทนกระทรวงกลาโหมเพียงอย่างเดียว เพราะระบบสื่อสารมีความสำคัญ และเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระจะเป็น รองประธานฯ ได้หรือไม่ อยากให้มองในองค์รวม และอีกอย่างหนึ่งคือ ตามนโยบายเตรียมความพร้อมแห่งชาติมีแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง ๑๗ ด้าน ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรับผิดชอบในระดับภาวะวิกฤต ระดับกระทรวงอยู่ ซึ่งอยากให้มีความสอดคล้องกัน เพราะขณะนี้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำลังมีการปรับหน่วยงานต่างๆ ภายในกระทรวงฯ ซึ่งดูแลอยู่กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งทีโอทีแคทมีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นหน่วยงานรัฐบาล อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อควบคุมดูแลในการใช้ระบบ GIN (Government information network) ซึ่งเป็นระบบใหญ่ของประเทศ และกำลังจะพัฒนาระบบ paw (Paw Server โปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ยุคใหม่สำหรับผู้ใช้ระบบปฏิบัติการ Android) โดยการบริหารจัดการของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในขณะนี้ระบบการสื่อสารมีประเด็นหลายๆเรื่อง ในด้านของกฎหมายต้องให้เป็นไปตามประกาศของราชกิจจานุเบกษาที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนดไว้เมื่อเดือนตุลาคม มีกฎหมายพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมทั้งภาพและเสียง อยากเห็นหน่วยงานที่กำกับดูแลอยู่ในคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้ด้วย เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นด้วยกับการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดนี้แต่อยากให้ตรวจสอบองค์ประกอบอย่างละเอียดรอบคอบ รวมทั้งขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ไม่ยากให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานหลักที่ดูแลเกี่ยวกับการสื่อสาร ซึ่งรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีมีนโยบายจะรวมระบบ The-GIF (Thailand Electronic Government Interoperability Framework) ทั้งประเทศให้อยู่ในระบบเดียวกัน มีการรวมกล้องวงจรปิด CCTV (Closed - Circuit Television) ทั้งระบบทั้งประเทศให้เป็นระบบเดียวกัน ซึ่งอยู่ในกระบวนการเทคโนโลยีสื่อสารทั้งหมด ควรจะต้องมีหน่วยงานอื่นๆเข้ามาเป็นอนุกรรมการร่วมกันในคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับกระทรวงตามนโยบายเตรียมความพร้อมแห่งชาติ ตามประกาศของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ประธาน เห็นด้วยที่จะให้ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติร่วมเป็นอนุกรรมการฯ

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยังมีอีกหลายหน่วยงานที่ยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการฯ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างขึ้นมาและพร้อมที่จะปรับทุกรายการ แม้แต่หน่วยงานของกระทรวงมหาดไทยเอง เช่น ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ดูแลภาพรวมของกระทรวงก็ยังคงไป หรือของหน่วยงานต่างๆ นี้เป็นเพียงร่างขึ้นมาพร้อมที่จะปรับตามคำแนะนำและมติที่ประชุมฯ

ประธาน...

ประธานฯ ในส่วนของทหารมีความครอบคลุมหรือไม่ หรือว่าจะระบุเป็นหน่วยงาน ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ เป็นต้น

นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เห็นว่าควร จะตั้งผู้แทนกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นอนุกรรมการด้วย และอยากให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นเลขานุการร่วม เพื่อให้งานต่างๆที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นไปในทางเดียวกัน

ประธาน ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปพิจารณา

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นำหนักจะเน้นไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ดังนั้น ควรให้ทางกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นประธาน จะตรงมากกว่า เพราะทำเรื่อง นี้อยู่แล้ว

นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เห็นด้วยกับ ที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเสนอ ถ้าจะให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นประธาน ให้กรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นรองประธาน หรือให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประธาน ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นรองประธาน และอยากให้เพิ่มเติมกระทรวงสาธารณสุข สถาบันการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องซึ่งมีกฎหมายเรื่องสิทธิเรื่องแจ้ง SMS ต้องผ่านเครือข่ายถ้าส่งโดยตรงจะมี ประเด็นขึ้นมาจะมีการฟ้องร้องเกิดขึ้น จะผิดกฎหมาย ดังนั้น ให้คำนึงถึงเรื่องกฎหมาย ขณะนี้ กสทช.กำลังแก้ไข กฎหมายอยู่หลายข้อ อยากให้ผู้แทนคลื่นความถี่วิทยุสมัครเล่นเข้ามาเป็นอนุกรรมการด้วยเพื่อจะได้ช่วยกัน

ประธาน จากประสบการณ์ทำงานเมื่อน้ำท่วมที่ผ่านมา ฝ่ายเอกชนก็มีความสำคัญ ควรจะเพิ่ม ภาคเอกชน ฝ่ายกฎหมาย ในส่วนองค์ประกอบให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธาน และให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นรองประธาน และเป็นเลขานุการร่วมด้วย ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำร่างนี้ไป ปรับปรุงให้ครบถ้วนทุกหน่วยงานที่มีความสำคัญ ในส่วนของกระทรวงกลาโหม จำเป็นต้องมีกองทัพไทยด้วยหรือไม่

พลตรี รักศักดิ์ โรจน์พิมพ์พันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการพลเรือน กระทรวงกลาโหม ผู้แทนปลัดกระทรวงกลาโหม คณะอนุกรรมการฯชุดนี้ถ้าจะทำงานในเชิงนโยบาย แผนงานต่างๆ คิดว่าในส่วนของ กระทรวงกลาโหม ก็มีผู้แทนเป็นคณะอนุกรรมการฯหนึ่งคนที่จะไปรวบรวมข้อมูลของแต่ละเหล่าทัพเข้าสู่ คณะอนุกรรมการฯ ถ้าเป็นภาคปฏิบัติก็จะแยกไปตามหน่วยงาน เช่น ทางทะเล ก็ใช้ทหารเรือ ทางบกก็ใช้ทหารบก กรรมการทหารสื่อสาร ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงกลาโหม เมื่อเกิดภัยขึ้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือ ผู้บริหารระดับสูงก็สามารถสั่งการได้อยู่แล้ว ดังนั้น ผู้แทนกระทรวงกลาโหมเป็นอนุกรรมการคนเดียวก็เพียงพอ

นายชาญชัย สุวิสุทธะกุล ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม ขอเพิ่มผู้แทนกระทรวง คมนาคม เป็นอนุกรรมการฯ

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายเลขานุการฯ ขอปรับปรุงเพิ่มเติม ดังนี้ ผู้แทน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทน กระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนกฤษฎีกา

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุงเพิ่มเติม

วาระที่ ๔.๘ แผนเผชิญเหตุป้องกันอันตรายและลดผลกระทบต่อประชาชน ที่เกิดจากไฟฟ้าดับบริเวณกว้าง

นายอนุสรณ์ แก้วกังวาล รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากเหตุการณ์ ไฟฟ้าดับ ๑๔ จังหวัดภาคใต้ส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางต่อน้องประชาชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและทางด้านจิตใจ เกี่ยวกับเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้มีบัญชาให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะหน่วยงานกลางของรัฐจัดทำแผนเผชิญเหตุป้องกันอันตรายและลดผลกระทบต่อประชาชนที่เกิดจากไฟฟ้าดับบริเวณกว้าง เนื่องจากว่าในการป้องกันอันตรายดังกล่าวนี้ ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเขียนขึ้นมาก่อน ในการที่จะกำหนดให้เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบต่อประชาชนในกรณีไฟฟ้าดับบริเวณกว้าง ที่สำคัญที่สุดคือหลายหน่วยงานมีแผนปฏิบัติการเฉพาะของแต่ละหน่วยไม่ได้ นำแผนเหล่านั้นมาบูรณาการร่วมกัน เพราะฉะนั้น การที่จะทำให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน สื่อมวลชนได้รับทราบถึงสถานการณ์ และรายงานต่อผู้บัญชาการระดับสูงได้รับทราบถึงเหตุการณ์และสามารถบัญชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงได้จัดทำแผนเผชิญเหตุป้องกันอันตรายและลดผลกระทบต่อประชาชนที่เกิดจากไฟฟ้าดับบริเวณกว้าง โดยกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนเผชิญเหตุป้องกันอันตรายและลดผลกระทบต่อประชาชนที่เกิดจากไฟฟ้าดับบริเวณกว้างขึ้นและได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ หลายครั้งจนได้ร่างแผนเผชิญเหตุฯ ขึ้นมาและที่ประชุมได้มีมติให้นำร่างแผนเผชิญเหตุฯ ดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้เป็นแผนเผชิญเหตุฯ ในระดับประเทศต่อเนื่องต่อไป ในแผนฯ นี้มีรายละเอียดประกอบด้วย สถานการณ์ วัตถุประสงค์ นโยบาย องค์กรปฏิบัติ และขั้นตอนการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นขั้นเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ การตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วม การตั้งศูนย์รับผลกระทบ รวมทั้งขั้นตอนการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินเริ่มตั้งแต่ไฟฟ้าดับในช่วงแรก และดับเป็นเวลายาวนาน และจะรับมือสถานการณ์อย่างไร และสุดท้ายเป็นวิธีปฏิบัติหลังจากไฟฟ้าดับในบริเวณกว้างแล้ว การจัดทำนี้ต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับไฟฟ้าดับบริเวณกว้างเข้าร่วมจัดทำร่างนี้ จึงเรียนให้ที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนเผชิญเหตุป้องกันอันตรายและลดผลกระทบต่อประชาชนที่เกิดจากไฟฟ้าดับบริเวณกว้างนี้เพื่อที่ฝ่ายเลขานุการจักได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้บังคับใช้ต่อไป

ประธาน ขอเชิญคณะกรรมการฯ พิจารณา จะเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดตกบกพร่องใดบ้าง

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้มีการประชุมหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องที่มาแล้ว โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาศึกษา มีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งจากการไฟฟ้า กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเจตนาเพื่อให้เป็นแผนชาติเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปเป็นแผนปฏิบัติต่อไป

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ บางเรื่องอยู่นอกเหนือการควบคุมสามารถจะดำเนินการได้ เช่นในกรณีเกิดเหตุในสหภาพเมียนมาร์เกิดซ่อมโรงไฟฟ้า หรือที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ประเทศไทยซื้อไฟฟ้าจากเขา ในเรื่องดังกล่าวมีแผนรองรับสถานการณ์นี้หรือไม่ หรือมีอะไรนอกนี้บ้าง เพราะว่าอีกไม่กี่ปีก๊าซธรรมชาติของประเทศไทยก็จะหมดแล้ว ปัจจัยจากภายนอกประเทศนั้นมีอยู่ในแผนนี้ด้วยหรือไม่

อธิบดี...

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แผนนี้เป็นฉบับแรกที่สร้างขึ้น ในที่ประชุมหลายกระทรวงมีการพูดหลากหลายมิติมีการพูดถึงกรณีไฟฟ้าดับ การแจ้งเตือนล่วงหน้า ประการที่ ๑ ทำอย่างไรไม่ให้ประชาชนตื่นตระหนก ประการที่ ๒ ทำอย่างไรไม่ให้ถูกฟ้องร้องในกรณีไฟฟ้าดับทำให้เศรษฐกิจเสียหาย เพราะที่ผ่านมามีการฟ้องร้องกันเกิดขึ้นเมื่อไฟฟ้าดับ บริษัทท่องเที่ยว บริษัทประกันภัยก็จะเข้ามามีส่วนในแผนนี้ หน้าที่อย่างหนึ่งของราชการคือต้องมีการจัดทำแผนตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการวางแผนอย่างเป็นทางการ มีเงื่อนไขวิธีปฏิบัติ ไฟฟ้าจะใช้แผนไฟฟ้ามาเป็นร่าง และแผนบางส่วนของราชการเข้ามาเกี่ยวข้อง แผนนี้อาจจะไม่สมบูรณ์ที่สุด แต่จะเริ่มเป็นแผนแม่บท ส่วนแผนเฉพาะแต่ละด้านส่วนราชการที่เป็นฝ่ายปฏิบัติจะออกเป็นแผนปฏิบัติต่อไป เมื่อเกิดเหตุจากภายนอกประเทศก็จะอยู่ในแผนนี้ที่เป็นแผนการแจ้งเตือน การที่เราซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ และการไฟฟ้าก็มีระบบแจ้งเตือนของการไฟฟ้าโดยเฉพาะในแผนการสำรองพลังงาน ซึ่งในขณะนี้มีการเชื่อมโยง ปกติการไฟฟ้ามีแผนแต่เฉพาะของการไฟฟ้าแต่จะไม่แจ้งให้หน่วยอื่นทราบ นี่คือข้อปฏิบัติ ในแผนนี้ก็จะต้องให้แต่ละหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม ในส่วนนี้ก็มีทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รักษาความปลอดภัย การแจ้งเตือนว่าไฟฟ้าจะดับ เช่น ๑๔ จังหวัดทุกคนสงสัยว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทำให้ไฟดับแต่สาเหตุคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แผนการประชาสัมพันธ์ต่างๆก็อยู่ในแผนนี้ด้วย กระทรวงพลังงานจะเป็นส่วนย่อยต่อจากแผนนี้ถ้าเกิดไฟฟ้าดับ ไฟฟ้าดับที่เป็นผลจากภายนอกประเทศกระทรวงพลังงานก็จะทำหน้าที่ ซึ่งกระทรวงพลังงานก็อยู่ในแผนแล้ว จึงเสนอคณะกรรมการ กปภ.ช. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฯ ดังกล่าว เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

นายไพโรจน์ พรหมสาสน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขอเสนอเรื่องการเตรียมพร้อมรับมือภัยแล้งปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เนื่องจากในอีก ๖ เดือนข้างหน้าก็จะเป็นฤดูแล้งแล้ว ถึงแม้จะมีแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งตามปกติ ยังมีบางที่บางแห่งที่ขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ ถึงแม้บางที่จะมีระบบน้ำประปา แต่แหล่งน้ำดิบที่จะนำมาทำเป็นน้ำประปาไม่มี เพราะฉะนั้นคิดว่าในเรื่องเหล่านี้ว่าจะมีการวางแผน มีโครงการเตรียมการไว้ล่วงหน้าอีก ๖ เดือนข้างหน้าซึ่งจะเกิดขึ้นแน่นอนในบางหมู่บ้าน บางตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือที่เห็นได้ชัด จึงขอฝากฝ่ายเลขานุการฯ ไปเตรียมแผนงาน/โครงการแล้วนำเสนอคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป เป็นลักษณะตั้งที่ปรึกษา คณะทำงานขึ้นมาเตรียมการในเรื่องนี้โดยมีหลักการว่าในพื้นที่เหล่านั้นที่มีความวิกฤตที่สุด โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งจะมีสองส่วนคือ ส่วนที่ ๑ คือหมู่บ้านหรือตำบลที่แห้งแล้งกันดารไม่มีแหล่งน้ำใต้ดิน แหล่งน้ำผิวดินมาทำเป็นน้ำประปา จะทำอย่างไรแทนที่จะนำน้ำประปาไปแจกจ่ายไปหาจุดสำคัญตรงนั้นมาได้ ส่วนที่ ๒ ขาดแคลนแหล่งน้ำดิบเอามาทำเป็นน้ำประปา โดยมอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการประปาส่วนภูมิภาคไปดำเนินการในส่วนที่วิกฤตที่สุดว่าจะทำอย่างไร จะทำเป็นถังเก็บน้ำ หรือจะนำบาดาลมาทำเป็นน้ำประปา การขุดห้วยหนองคลองบึงที่สามารถเก็บน้ำสำหรับใช้อุปโภคบริโภคในหน้าแล้งได้ ซึ่งอยู่ในวิสัยที่จะสามารถทำได้โดยใช้งบประมาณไม่มากนักจะขอเงินงบกลางในส่วนของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งถ้าทำเตรียมการในตอนนี้ และมีการอนุมัติในหลักการงบประมาณในคราวประชุมในครั้งต่อไปก็จะพอดีกับภัยแล้งในอีก ๕ เดือนข้างหน้า ถ้าทำได้เช่นนี้ก็จะช่วยแก้ไขปัญหาภัยแล้งนี้ได้ จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประหยัดงบประมาณในการซื้อน้ำแจกจ่ายประชาชนได้ควรเตรียมการล่วงหน้าไว้ก่อน หน้านี้เป็นฤดูฝนมีน้ำมากขอให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใช้เครื่องสูบน้ำที่มีอยู่สูบน้ำไปกักเก็บไว้เพื่อใช้ในหน้าแล้งได้

ประธาน เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ปัจจุบันได้รับคำร้องเรียนจากสมาชิกสภาผู้แทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบจะทุกจังหวัดโดยเฉพาะตอนบน และตอนล่างบางจังหวัดว่าชาวบ้านขาดน้ำดื่มน้ำใช้ ได้ประสานกับกระทรวงมหาดไทยให้นำรถน้ำไปแจกจ่าย พร้อมทั้งทางกระทรวงกลาโหม ทั้งกองทัพบก ทหารเรือ และ ทหารอากาศทุกส่วนช่วยเหลือชาวบ้านนำน้ำดื่มน้ำใช้ไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน มีการขออน้ำบาดาลบางแห่ง ก็ช่วยเหลือทันเวลา บางแห่งก็ไม่ทันก็มาเข้าฤดูฝนก่อน เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ที่ผ่านมามีวิกฤต ฝกปลัดกระทรวงมหาดไทย และฝ่ายเลขานุการฯ ไปพิจารณาด้วย

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จะนำนโยบายของประธานไปทำเป็นแนวทางปฏิบัติกับกระทรวงมหาดไทย อีกส่วนหนึ่งขอชี้แจงระบบประปา ขณะนี้คนไทย ๖๕ ล้านคนเข้าถึงระบบประปาทั้งส่วน นครหลวง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ๘๒ เปอร์เซนต์ของประชากร อีก ๑๘ เปอร์เซนต์ยังไม่มีระบบประปาใช้ ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีคือหน้าแล้งต้องไม่ขาดน้ำดื่มน้ำใช้ มีการเจาะน้ำบาดาล ทำถังบรรจุน้ำให้แก่ประชาชน ส่วน ประปานครหลวงจะดูแลประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็น ๙ เปอร์เซนต์ อีก ๘๕ เปอร์เซนต์เป็นประปาท้องถิ่น ทั้งประปาของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือประปาหมู่บ้าน ปัญหาในปัจจุบันคือท้องถิ่นไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับผลิตน้ำประปาได้เป็นจำนวนมาก ขณะนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดสำรวจแหล่งน้ำที่ต้นเขินที่จุดไหนบ้าง เพื่อจะได้ขอสนับสนุนเงิน นโยบายในการพัฒนาให้มีแหล่งน้ำดื่มต่อไป อีกส่วนหนึ่งคือระบบน้ำประปาส่วนภูมิภาครับนโยบายจากนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เพื่อเข้าไปแก้ปัญหาแต่ละพื้นที่ในส่วนนี้การประปาส่วนภูมิภาคก็รับไปเพื่อขยายเขตในส่วนที่ ดำเนินการได้ โดยส่วนใหญ่แล้วการประปามักจะยกประปาท้องถิ่นที่มีปัญหาให้ประปาส่วนภูมิภาค แม้คุณภาพน้ำจะดี แต่ราคาแตกต่างจากน้ำประปาท้องถิ่นมาก อย่างไรก็ตามในส่วนนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะ หน่วยงานกลางและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะรีบไปแก้ปัญหา อย่างแรกคือ ชี้เป้าว่าจุดไหนคือจุดที่ขาดแคลนน้ำ จุดไหน สามารถมีแหล่งน้ำได้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เห็นนโยบายไว้ว่า ในอนาคตน่าจะมีระบบประปาฝ่ายผลิต กล่าวคือ ผลิตน้ำจาก แหล่งน้ำขนาดใหญ่ เช่น เกาะสมุย นำน้ำจากแม่น้ำตาปีทำท่อลอดใต้ทะเลไปขึ้นที่เกาะสมุยเพื่อทำน้ำประปา เพราะ ปัจจุบันมีปัญหา มาก รวมถึงจังหวัดกระบี่ พังงา และจังหวัดภูเก็ตด้วย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็เช่นเดียวกันกำลังดู แหล่งน้ำเพื่อนำน้ำโดยท่อไปเป็นน้ำสำหรับดื่มในฤดูร้อน ในส่วนของน้ำประปาต่างๆก็จะพัฒนาให้ดีขึ้น

มติที่ประชุม มอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รับไปดำเนินการต่อไป

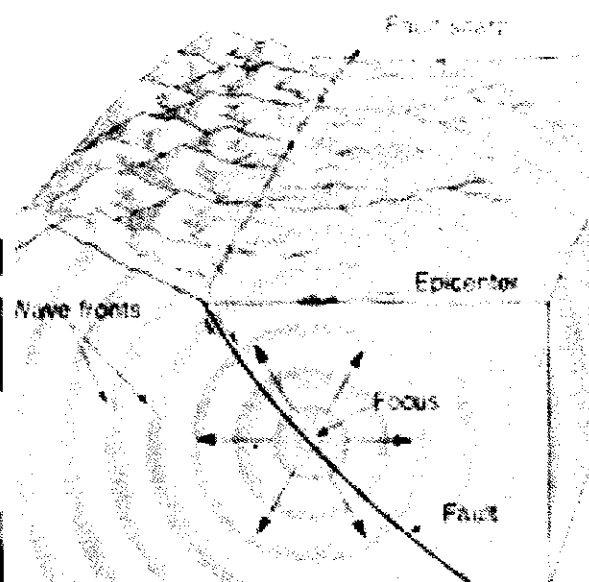
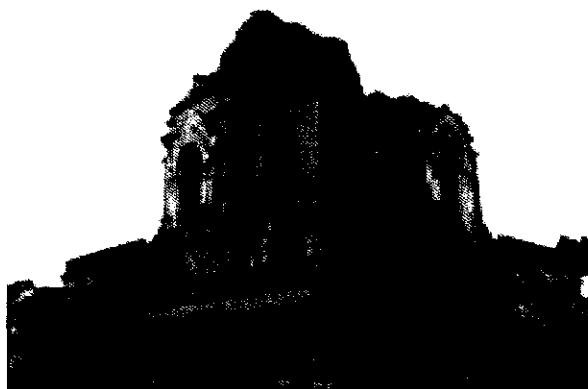
ปิดประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

ลงชื่อ
(นายประทีป บริบูรณ์รัตน์)
หัวหน้ากลุ่มงานคณะกรรมการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

ลงชื่อ
(นายเชษฐา โมสิกรัตน์)
หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี
รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการสาธารณภัย
อุบัติเหตุ และความปลอดภัยทางถนน
ผู้ตรวจสอบรายงานการประชุม

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัย จากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย
กันยายน 2556

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
โครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
(ระยะที่ 2)

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	1
สารบัญตาราง	3
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมา	1-1
1.2 แนวทางการศึกษา	1-2
1.3 การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว	1-3
1.3.1 ขั้นตอนและวิธีการในการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว	1-4
1.3.2 การแบ่งประเภทพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว	1-5
บทที่ 2 การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของประเทศไทย	
2.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของประเทศไทย	2-1
2.1.1 จุดแข็ง	2-1
2.1.2 จุดอ่อน	2-2
2.1.3 โอกาส	2-3
2.1.4 อุปสรรค	2-4
2.2 ข้อเสนอแนะให้ดำเนินการโดยด่วน	2-4
บทที่ 3 ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	
3.1 กรอบแนวคิด ในการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (ระยะ 5 ปี)	3-1
3.2 วิสัยทัศน์	3-2
3.3 วัตถุประสงค์	3-2
3.4 เป้าหมาย	3-2
3.5 ยุทธศาสตร์	3-3
3.5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ	3-3
3.5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม	3-6

สารบัญ

	หน้า
3.5.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน	3-10
3.5.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย	3-12
บทที่ 4 การขับเคลื่อนแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ	
4.1 แนวคิดและหลักการ	4-1
4.2 แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (ระยะ 5 ปี)	4-1
4.3 แหล่งที่มาของงบประมาณ	4-2

สารบัญตาราง

ตารางที่

3.5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ	3-15
3.5-2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม	3-18
3.5-3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน	3-20
3.5-4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย	3-22

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา

แผ่นดินไหวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกส่วนใหญ่ และมักเกิดตรงบริเวณขอบของแผ่นเปลือกโลกที่เป็นแนววงแหวนไฟ (Ring of Fire) การเคลื่อนตัวดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากชั้นหินหลอมละลายที่อยู่ภายในเปลือกโลกได้รับพลังงานความร้อนจากแกนโลกและลอยตัว ผลักดันเปลือกโลกตอนบนตลอดเวลา เปลือกโลกแต่ละชั้นจะมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่าง ๆ กัน ทำให้บริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกส่วนที่ชนกันเสียดสีกันหรือแยกจากกัน หากบริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกใด ๆ ผ่านหรืออยู่ใกล้กับประเทศใด ก็จะมีความเสี่ยงต่อแผ่นดินไหวสูง เช่น ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นต้น ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยมีเหตุการณ์แผ่นดินไหวหลายครั้ง แต่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงเหมือนหลายประเทศที่ประสบมาก่อน ในอนาคตหากเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่จากแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวที่มีศูนย์กลางอยู่ในทะเลอันดามัน หรือทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีนและบริเวณภาคตะวันตกของประเทศไทย อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อจังหวัดทางภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และกรุงเทพมหานคร ดังนั้น สถานการณ์แผ่นดินไหวในประเทศไทยในปัจจุบันจึงอยู่ในภาวะที่ไม่น่าไว้วางใจ มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยอันตราย ดังจะเห็นได้จากการรายงานข่าวการเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ในหลายประเทศที่นำมาซึ่งความหายนะต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ อาทิเช่น เมื่อ พ.ศ. 2546 ได้เกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ รู้สึกได้ถึงกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2546 เกิดแผ่นดินไหวที่เกาะสุมาตรา ขนาด 7.0 ริกเตอร์ และครั้งที่สองเมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2546 เกิดแผ่นดินไหวที่สหภาพเมียนมาร์ ขนาด 6.7 ริกเตอร์ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ได้เกิดแผ่นดินไหว ขนาด 9.0 ริกเตอร์ ที่เกาะสุมาตรา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทำให้เกิดคลื่นสึนามิและมีผู้เสียชีวิตถึง 225,000 คน เหตุการณ์นี้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยด้วย และกรณีล่าสุดเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 เกิดแผ่นดินไหวที่มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ขนาด 8.0 ริกเตอร์ หรือที่เรียกว่า Great Sichuan Earthquake ทำให้อาคารต่างๆ ในมณฑลเสฉวนถล่มเสียหายเป็นจำนวนมาก และมีผู้เสียชีวิตกว่า 69,000 คน แรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวดังกล่าวได้ทำให้เกิดการสั่นสะเทือนต่ออาคารสูงในกรุงเทพมหานคร สร้างความตื่นตระหนกแก่ผู้อยู่อาศัยอยู่บนอาคารสูง เนื่องจากไม่มั่นใจในความปลอดภัยของอาคาร สำหรับปี 2554 และ 2555 ได้เกิดแผ่นดินไหวในประเทศลาว และสหภาพเมียนมาร์ขนาดมากกว่า 6.0 ริกเตอร์ หลายครั้งด้วยกัน เกือบทุกครั้งสามารถรู้สึกได้บนอาคารสูงในเขตกรุงเทพมหานคร

ในปัจจุบันสถานการณ์การเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ มีแนวโน้มที่จะมีความถี่ของการเกิดสูงขึ้น และจากการศึกษาทางด้านธรณีวิทยา จังหวัดต่างๆ ในประเทศไทยมีโอกาสที่จะมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นในพื้นที่เสี่ยงภัยถึง 61 จังหวัด (กรมทรัพยากรธรณี, 2548) และเมื่อเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่จะส่งผลให้เกิดอาคารถล่มตามมา ซึ่งจะสร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมหาศาล หากไม่มีการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยไว้ล่วงหน้า

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการบริหารจัดการสาธารณภัย จึงได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ให้ศึกษาและจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อให้เป็นแผนกลยุทธ์ในเชิงรุก (Proactive) ที่จะใช้บริหารจัดการลดผลกระทบและความสูญเสียจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อให้เป็นแผนเฉพาะที่สนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553-2557 สำหรับให้องค์กรเครือข่ายตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน มูลนิธิ องค์กรการกุศล สามารถนำไปบูรณาการการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

เพื่อให้ได้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่มีเนื้อหาสาระครบถ้วน สมบูรณ์ สอดคล้องกับหลักวิชาการที่เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน กระทรวงมหาดไทยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ จัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ให้ทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดขอบข่ายงาน (Term of Reference : TOR) กำหนดวิธีการจ้างที่ปรึกษา และเป็นศูนย์ประสานหลักการดำเนินการจ้างจัดทำแผนแม่บทฯ ให้มีคุณภาพตามเงื่อนไขที่กำหนด รวมทั้งการตรวจรับงานร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการดังกล่าว ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกองบัญชาการกองทัพไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ผู้แทนศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้แทนศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC) ผู้แทนวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะผู้บริหารของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีรองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประธานอนุกรรมการ ดังกล่าว

1.2 แนวทางการศึกษา

ที่ปรึกษาได้ทำการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ตามแนวทางการศึกษา ดังนี้

- 1) การรวบรวมและทบทวนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผ่นดินไหว (แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว การตรวจวัดแผ่นดินไหวและสถิติ และการแจ้งเตือนภัย) การรวบรวมและทบทวนข้อมูลในด้านอื่นๆ (การบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทย การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และข้อมูลของพื้นที่ศึกษาตัวอย่าง 3 พื้นที่) การสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมภาคสนาม (การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง การสำรวจอาคารและการสำรวจด้านอื่นๆ) และการจัดทำแผนที่และพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับประเทศ
- 2) การประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวในพื้นที่ศึกษาตัวอย่าง ที่ปรึกษาทำการศึกษารายละเอียดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อพื้นที่ศึกษาตัวอย่าง หากเกิด

แผ่นดินไหวในสถานการณ์ที่กำหนดทั้ง 3 พื้นที่ (เชียงใหม่ กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร) โดยศึกษาสถานการณ์แผ่นดินไหวจำลอง (Earthquake Scenarios) ที่เหมาะสมกับประเภทของอาคาร การปรับปรุงตัวแปรต่างๆ ที่รวบรวมได้มาประยุกต์ใช้กับโปรแกรม Hazus ที่เหมาะสมกับประเทศไทย การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น การประเมินความเสียหายและการศึกษาประสิทธิภาพของมาตรการลดผลกระทบจากแผ่นดินไหวต่างๆ รวมทั้งการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว

3) การศึกษาการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทย ทำการศึกษากฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบาย แผนงานต่างๆ โครงสร้าง รูปแบบและการปฏิบัติงานในปัจจุบัน รวมถึงบทเรียนที่ได้รับที่ผ่านมา

4) การศึกษาแนวทางการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยทำการศึกษาทั้งประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อเปรียบเทียบ รวมถึงการประกันภัยจากแผ่นดินไหว และศึกษาปัญหาและอุปสรรค

5) การวิเคราะห์ปัญหา (SWOT Analysis) ต่างๆ ที่รวบรวมได้ทั้งจากเอกสารรายงาน การสัมภาษณ์ รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของแผนแม่บทและจัดทำแนวทางในการแก้ไขปัญหา

6) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (GIS) เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่และจัดทำเป็นแผนที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับประเทศ และระดับจังหวัด รวมถึงนำมาใช้ในการกำหนดเส้นทางอพยพหนีภัยสำหรับแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดทั้ง 3 พื้นที่ (กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ กาญจนบุรี)

7) การจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยนำข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้ การสัมภาษณ์ ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล แผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับประเทศ มาทำการกำหนดประเด็นปัญหาและจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหา ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ในระยะเวลา 5 ปี

8) การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ระดับจังหวัดทั้ง 3 พื้นที่ (เชียงใหม่ กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร) จะทำการรวบรวมข้อมูลด้านสาธารณภัยของหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด (บุคลากร เครื่องมือ ยานพาหนะ แผนงานต่างๆ) ข้อมูลพื้นที่อพยพ ข้อมูลที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบมาศึกษาทบทวนในเบื้องต้น การสัมภาษณ์ และสำรวจภาคสนาม ร่วมกับผลการศึกษาวิเคราะห์จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อนำมาจัดทำแผนที่อพยพและเส้นทางอพยพให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึงการวิเคราะห์หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ และการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับหน่วยงานตามภารกิจ เพื่อนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการ

9) จัดประชุม รับฟังความคิดเห็นทางวิชาการ (Technical Hearing) เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เสนอความคิดเห็นต่อแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการฯ ที่ได้จัดทำขึ้น

1.3 การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวตามมาตรฐานสากลจะเป็นแบบทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probabilistic Approach) ดังนั้น ที่ปรึกษาจึงได้ตัดสินใจเลือกใช้แนวทางนี้ในการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวของประเทศไทย แผนที่เสี่ยงภัยนี้จะแสดงระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียงค่าหนึ่ง

(เช่น 10%) ที่จะเกิดความรุนแรงสูงกว่าระดับนี้ ภายในคาบเวลาที่กำหนด (เช่น 50 ปี) ระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวจะแสดงด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น ค่าสูงสุดของอัตราเร่งของการสั่นสะเทือนในแนวราบของพื้นดิน (Peak Ground Acceleration, PGA) หรือค่าความเร่งตอบสนองเชิงสเปกตรัม (Spectral Acceleration, SA) ที่คาบธรรมชาติของอาคารค่าต่างๆ เป็นต้น

แผนที่เสี่ยงภัยในลักษณะดังกล่าว มีบทบาทสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความสูญเสียจากภัยพิบัติ ทั้งนี้เพราะแผนที่เหล่านี้ได้กำหนดค่าระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่เหมาะสมสำหรับวิศวกรนำไปใช้ในการออกแบบก่อสร้างอาคารในพื้นที่ต่างๆ ที่มีระดับความเสี่ยงแตกต่างกันไป หากออกแบบอาคารให้ต้านทานแผ่นดินไหวในระดับต่ำเกินไปก็ย่อมทำให้อาคารมีความเสี่ยงภัยสูงและในทางกลับกันหากออกแบบให้อาคารต้านทานแผ่นดินไหวในระดับที่สูงเกินไปก็จะทำให้ค่าก่อสร้างสูงเกินความจำเป็น นอกจากนี้แผนที่เสี่ยงภัยดังกล่าวยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการวางผังเมืองและวางแผนพัฒนาเมืองในระยะยาว ใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดเบี้ยประกันภัยให้เหมาะสมรวมทั้งใช้ในการกำหนดมาตรการเตรียมความพร้อม จัดลำดับความสำคัญในการเตรียมพร้อมของเมืองต่างๆ และการจัดเตรียมบุคลากร อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหว ฯลฯ

1.3.1 ขั้นตอนและวิธีการในการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว

การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยในลักษณะดังกล่าวประกอบด้วยงานหลายขั้นตอนซึ่งสามารถนำมาสรุปโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้

1) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว เช่น สภาพธรณีวิทยา แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวและรอยเลื่อนที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย ข้อมูลเครือข่ายตรวจวัดแผ่นดินไหว ข้อมูลแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวในอดีต และข้อมูลรอยเลื่อนมีพลัง ข้อมูลเหล่านี้ถูกนำไปใช้ในการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลสภาพดินในบริเวณที่ศึกษาเพื่อนำมาประเมินผลการขยายความรุนแรงของคลื่นแผ่นดินไหว

2) นำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์จัดสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว ซึ่งมี 3 รูปแบบ ได้แก่ แผ่นดินไหวพื้นหลัง (Background Seismicity) รอยเลื่อนแผ่นดินไหว (Crustal Faults) และแนวมุดตัวของแผ่นเปลือกโลก (Subduction Zone)

3) ศึกษาและเลือกชุดสมการลดทอนความรุนแรงของแผ่นดินไหว (Attenuation Models) เพื่อใช้ประเมินความรุนแรงของแผ่นดินไหว ณ ตำแหน่งต่างๆ เมื่อทราบขนาดของแผ่นดินไหว ระยะห่างจากบริเวณศูนย์กลางของแผ่นดินไหว และสภาพทางธรณีวิทยาของตำแหน่งที่พิจารณา

4) วิเคราะห์ความเสี่ยงแผ่นดินไหวด้วยวิธีที่เสนอโดย Cornell โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นมาโดย US Geological Survey (USGS)

5) จัดทำแผนที่ Seismic Microzonation โดยพิจารณาถึงผลอันเนื่องมาจากสภาพดินซึ่งเป็นตัวกำหนดค่าสัมประสิทธิ์การขยายคลื่น (Site Amplification Ratio)

เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวมีความถูกต้อง จึงได้นำสัมประสิทธิ์การขยายตัวของคลื่นแผ่นดินไหวเนื่องจากผลของสภาพดินมาพิจารณาด้วยตามข้อกำหนดของ NEHRP เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ที่ได้ถูกนำมาจัดทำเป็นแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวเมื่อคำนึงถึงผลของสภาพดินทั้งหมด 6 ชุด ดังนี้

- 1) แผนที่แสดงอัตราเร่งสูงสุด (PGA) ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 10% ที่จะมีค่าสูงกว่าในคาบเวลา 50 ปี
- 2) แผนที่แสดงสเปกตรัมผลตอบสนอง (S_{As}) ที่คาบ 0.2 วินาที ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 10% ที่จะมีค่าสูงกว่าในคาบเวลา 50 ปี
- 3) แผนที่แสดงสเปกตรัมผลตอบสนอง (S_{A1}) ที่คาบ 1.0 วินาที ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 10% ที่จะมีค่าสูงกว่าในคาบเวลา 50 ปี
- 4) แผนที่แสดงอัตราเร่งสูงสุด (PGA) ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 2% ที่จะมีค่าสูงกว่าในคาบเวลา 50 ปี
- 5) แผนที่แสดงสเปกตรัมผลตอบสนอง (S_{As}) ที่คาบ 0.2 วินาที ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 2% ที่จะมีค่าสูงกว่าในคาบเวลา 50 ปี
- 6) แผนที่แสดงสเปกตรัมผลตอบสนอง (S_{A1}) ที่คาบ 1.0 วินาที ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 2% ที่จะมีค่าสูงกว่าในคาบเวลา 50 ปี

ซึ่งแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวทั้ง 6 ชุด ดังกล่าว ได้แสดงไว้ในรายงานสรุปสำหรับผู้บริหารตามผลการศึกษาของโครงการศึกษาการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (ระยะที่ 2)

1.3.2 การแบ่งประเภทพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว

ในการศึกษาเกี่ยวกับแผ่นดินไหวของประเทศไทยที่ผ่านมา (เป็นหนึ่งใน วานิชชัย, 2537) ประเภทของพื้นที่เสี่ยงภัยถูกแบ่งตามมาตรฐานการออกแบบอาคาร Uniform Building Code (UBC, 1991) ของประเทศสหรัฐอเมริกา วิธีการดังกล่าวแบ่งพื้นที่เสี่ยงภัยตามระดับความเร่งสูงสุด (PGA) ที่มีโอกาสเพียง 10% ที่จะมีค่าที่รุนแรงกว่าภายในคาบเวลา 50 ปี ออกเป็น 6 ระดับได้แก่ โซน 0, 1, 2A, 2B, 3 และ 4 โดยที่โซน 0 แทนพื้นที่ที่ไม่จำเป็นต้องออกแบบให้อาคารรับแรงแผ่นดินไหว และโซน 4 แทนเขตความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับรุนแรง อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการออกแบบสมัยใหม่ เช่น ASCE 7-05 Minimum Design Loads for Buildings and Other Structures (ASCE 7-05, 2005) ได้ปรับปรุงการแบ่งประเภทพื้นที่ความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และในการศึกษาครั้งนี้ที่ปรึกษาได้จัดทำสรุปรายชื่อจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสำหรับอาคารขนาดเล็กถึงขนาดกลางไว้ตามตารางที่ ก-1 และสำหรับอาคารสูงตามตารางที่ ก-2 ดังแสดงในภาคผนวก ก

แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสมัยใหม่ ได้คำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ (1) ประเภทของอาคาร และ (2) ความสอดคล้องระหว่างระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่ใช้ออกแบบอาคารในพื้นที่เสี่ยงภัยชนิดต่างๆ

เมื่อคำนึงถึงผลกระทบจากประเภทของอาคาร ตามมาตรฐานสมัยใหม่ที่ปรึกษาได้แบ่งแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว ออกเป็น 2 ชนิดได้แก่ (1) แผนที่สำหรับอาคารขนาดเล็ก และ (2) แผนที่สำหรับอาคารสูงปานกลางถึงสูงมาก เนื่องจากพฤติกรรมการตอบสนองต่อแผ่นดินไหวของอาคารสองประเภทข้างต้นมีลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การตอบสนองของอาคารขนาดเล็กขึ้นอยู่กับคลื่นแผ่นดินไหวในช่วงคาบสั้น ในขณะที่การตอบสนอง ของอาคารสูงปานกลางถึงสูงมากขึ้นอยู่กับคลื่นแผ่นดินไหวในช่วงคาบยาว ดังนั้นมาตรฐานสมัยใหม่จึงใช้ค่าของสเปกตรัมผลตอบสนองคาบสั้น (S_{As} , คาบเท่ากับ 0.2 วินาที) ในการแบ่งประเภทของพื้นที่เสี่ยงภัยสำหรับอาคารขนาดเล็ก และใช้ค่าของสเปกตรัมผลตอบสนองคาบยาว (S_{A1} , คาบเท่ากับ 1.0 วินาที) ในการแบ่งประเภทของพื้นที่เสี่ยงภัยสำหรับอาคารสูงปานกลางถึงสูงมาก

เมื่อคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่ใช้ออกแบบอาคารในพื้นที่เสี่ยงภัยชนิดต่างๆ ที่ปรึกษาได้นำแนวคิดของการแบ่งประเภทพื้นที่เสี่ยงภัยตามมาตรฐานสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ โดยนำความรุนแรงที่ระดับ 2/3 ของแผ่นดินไหวที่มีโอกาสเพียง 2% ที่จะมีค่าที่รุนแรงกว่าภายในคาบเวลา 50 ปี มาใช้ในการแบ่งเขตพื้นที่เสี่ยงภัย และโดยการแบ่งแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวออกเป็นสองประเภท ได้แก่ แผนที่แสดงความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสำหรับอาคารขนาดเล็กถึงขนาดกลาง (1-7 ชั้น) ตามรูปที่ ก-1 และแผนที่แสดงความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสำหรับอาคารสูง (8-25 ชั้น) ตามรูปที่ ก-2 นอกจากนี้ ที่ปรึกษาได้สร้างตารางแสดงค่าความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหว เพื่อแสดงระดับความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวโดยละเอียดสำหรับอาคารเล็กและอาคารสูง ในแต่ละอำเภอของประเทศไทยไว้ตามตารางที่ ก-3 ดังแสดงในภาคผนวก ก และได้จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสำหรับอาคารขนาดเล็กถึงขนาดกลาง (1-7 ชั้น) รายจังหวัดทั้ง 77 จังหวัด ดังแสดงในภาคผนวก ข

บทที่ 2

การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการภัยแผ่นดินไหว และอาคารถล่มของประเทศไทย

2.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของประเทศไทย

จากผลการศึกษาบทเรียนเหตุการณ์แผ่นดินไหวของต่างประเทศ และการบริหารจัดการภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของประเทศไทย สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานต่อไป ดังนี้

2.1.1 จุดแข็ง

- 1) มีกฎหมายกำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคารสำหรับการออกแบบอาคารให้ต้านทานแรงสั่นสะเทือนแผ่นดินไหวในเขตจังหวัดพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว 22 จังหวัด
- 2) มีมาตรฐานการออกแบบอาคารต้านการสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว (มยผ. 1302) สำหรับให้ผู้นำนวณและออกแบบโครงสร้างอาคารที่มีรูปทรงไม่สม่ำเสมอมีแนวทางการคำนวณเชิงพลศาสตร์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัยของแผ่นดินไหวในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย
- 3) มีการศึกษารอยเลื่อนมีพลังของประเทศไทย และมีการจัดทำรายงานข้อมูลแผ่นดินไหวของประเทศไทยที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความตระหนักเรื่องภัยจากแผ่นดินไหว และมีการเตรียมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 4) มีการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวระดับประเทศ โดยวิธีการที่ทันสมัยเป็นมาตรฐานสากล และครอบคลุมพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยมากยิ่งขึ้น การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวดังกล่าวจะทำให้การกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 5) ภาครัฐ ซึ่งมีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสาธารณภัย ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารเพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการจัดสัมมนา และการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับแผ่นดินไหวของหน่วยงานต่างๆ ได้มีการจัดให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านแผ่นดินไหว ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2554 ถึง 15 ครั้ง ซึ่งส่งผลให้การเผยแพร่ความรู้เรื่องแผ่นดินไหวกระจายไปกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
- 6) มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่หน่วยงานหลักระดับชาติ ในการดำเนินงานตั้งแต่องานระดับนโยบายจนถึงการปฏิบัติ ทำให้มีขอบเขตกว้างขวางและครอบคลุมภารกิจของการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ
- 7) การมีหน่วยงานจากหลายกระทรวง กรมต่างๆ รวมถึงภาคเอกชน มูลนิธิ ประชาชน เป็นต้น ที่มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ กรมทรัพยากรธรณี กรมพัฒนาที่ดิน กรมอุตุนิยมวิทยา ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม เป็นต้น มีบทบาทในการบูรณาการและพัฒนาโครงการ ทำให้เกิดเครือข่ายในการมีส่วนร่วม เพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ

8) การกระจายงานและความรับผิดชอบลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการสร้างอาสาสมัครในส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อรองรับการจัดการภัยพิบัติ ทำให้มีกำลังของผู้ปฏิบัติงานในการจัดการมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

9) การเสริมสร้างและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยและเฝ้าระวัง รวมถึงการแจ้งเตือนภัย โดยการจัดสัมมนา อบรม การฝึกซ้อม และแจกคู่มือในการเตรียมการและมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ทำให้ประชาชนและชุมชนมีความพร้อมในการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

10) กิจกรรมด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัย และลดผลกระทบได้รับการดำเนินการส่งเสริมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความพร้อมอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาภัย

2.1.2 จุดอ่อน

1) ขาดความสามารถในการคาดการณ์แผ่นดินไหว ทั้งจากวิธีการเชิงสถิติและโดยการคาดการณ์จากช่วงเวลาก่อนเกิดแผ่นดินไหว (Foreshock)

2) ขาดแผนที่เสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวรายจังหวัด ที่มีความละเอียดพอที่จะใช้ในการวางแผนเมืองและการวางแผนปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) มีอาคารที่ก่อสร้างไว้แล้วจำนวนมากที่การออกแบบและการก่อสร้างยังไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับน้ำหนัก และต้านทานแรงสั่นสะเทือนแผ่นดินไหว จึงทำให้เป็นอาคารที่เสี่ยงต่ออันตรายจากแผ่นดินไหว โดยเฉพาะอาคารในเขตกรุงเทพมหานคร อาคารเก่าเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงเพิ่มความแข็งแรง แต่ก็ยังขาดทั้งวิธีการและการผลักดันให้รับดำเนินการ

4) การจัดการฐานข้อมูลแผ่นดินไหวในปัจจุบัน กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ และส่วนใหญ่เป็นข้อมูลรูปแบบตารางไม่สามารถจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้น แสดงผล หรือเผยแพร่ให้กับประชาชนสามารถเข้าถึงได้ อีกทั้งยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ และยังคงขาดเจ้าภาพรับผิดชอบข้อมูลที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารจัดการภัยพิบัติด้วย

5) ด้านการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหว เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้ ดังนั้นความพร้อมด้านเครื่องจักร เครื่องมือ และความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่จึงมีจำกัด ยังไม่มีความพร้อม ซึ่งต้องเร่งปรับปรุงให้พร้อมปฏิบัติงาน

6) ขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ และความเป็นเอกภาพในการบริหารและจัดการระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น คือผู้รับผิดชอบหลัก มีอำนาจสั่งการได้ไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ทำให้การประสานงานและฉีกกำลังจากหน่วยงานต่างๆ ในภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ

7) ขาดแคลนบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการ อาทิ เช่น

(1) ขาดบุคลากรในการดำเนินการเนื่องจากในแต่ละจังหวัดมีบุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำอยู่เพียง 10-20 คน เท่านั้น

(2) ขาดแคลนงบประมาณดำเนินการ

(3) ขาดเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ในการบริหารจัดการภัยที่มีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในเบื้องต้น รวมถึงเครื่องมือพิเศษ หากกรณีเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงก็จะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8) ขาดการฝึกซ้อมแผนระหว่างหน่วยงานอย่างบูรณาการที่เพียงพอ

9) การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติ ยังไม่เป็นระบบตามช่วงเวลาของวัฏจักรของการเกิดและการจัดการ ทำให้ยากต่อการจัดระบบฐานข้อมูล และการตัดสินใจในระดับนโยบาย

10) การที่มีหน่วยงานจากหลายกระทรวง กรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีบทบาทและดำเนินการจัดทำกิจกรรม โดยขาดการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและการเชื่อมโยงที่ครบถ้วน ทำให้ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมอย่างสมบูรณ์ อาทิเช่น การจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดภัยดินถล่มมีหลายชุด ทำให้ยากต่อการนำมาใช้งาน เป็นต้น

2.1.3 โอกาส

1) ประเทศไทยยังไม่เคยประสบเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่รุนแรงและมีความเสียหายมาก แต่เราสามารถนำบทเรียนจากต่างประเทศที่ประสบภัยรุนแรง ทั้งที่ประสบผลสำเร็จและประสบความล้มเหลวในการบริหารจัดการ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัยได้

2) ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่อแผ่นดินไหวในระดับต่ำ และแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ เช่น รอยมุดตัวของเปลือกโลก และรอยเลื่อนขนาดใหญ่ไม่มีอยู่ในประเทศไทย จึงทำให้มีโอกาสในการเตรียมความพร้อมที่จะรับมือจากภัยแผ่นดินไหวได้มากกว่าประเทศที่มีความเสี่ยงภัยสูงกว่า

3) ปัจจุบันเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ และการศึกษาด้านธรณีวิทยา รอยเลื่อน และแผ่นดินไหว มีความก้าวหน้ามากกว่าในอดีต มีการแลกเปลี่ยน และพัฒนาองค์ความรู้ระหว่างกันอย่างเป็นประจำ ทั้งจากภายในประเทศและระหว่างประเทศ

4) ปัจจุบันมีการเชื่อมโยงการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างรวดเร็ว เพื่อนบ้านบางประเทศได้เปิดประเทศ ทำให้เรามีโอกาสที่จะทราบข้อมูล หรือมีโอกาสที่จะทำการศึกษาแหล่งกำเนิดที่อยู่ใกล้ประเทศไทยทั้งด้านทิศเหนือและทิศตะวันตก

5) เริ่มมีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการประกันภัยพิบัติ พ.ศ. 2555 สำหรับบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยการรับประกันภัยและทำประกันภัยต่อ ที่ให้ความคุ้มครองภัยพิบัติจากน้ำท่วม แผ่นดินไหว และลมพายุ แก่ผู้เอาประกันภัย 3 ประเภทคือ (1) บ้านที่อยู่อาศัย (2) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ (3) อุตสาหกรรม เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ผู้ประกอบการต่างๆ และเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงความคุ้มครองภัยพิบัติได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยบรรเทาความเสียหายที่ได้รับจากแผ่นดินไหวได้อย่างมาก

6) รัฐบาลเห็นความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยมีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานหลักระดับชาติในการดำเนินงาน ประสานงานและปฏิบัติการ

7) การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม นับเป็นภารกิจหลักที่สำคัญในยุทธศาสตร์ที่กำหนดในนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2553-2557 รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์มหาดไทย

8) ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนและชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น เทศบาลนครเชียงใหม่ กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น มีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัย

2.1.4 อุปสรรค

1) การเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหว มีปัจจัยด้านเวลามาเกี่ยวข้อง คือ ระยะเวลาในช่วงของการเกิดภัยมีช่วงเวลาที่สั้นมากกว่าภัยอื่นๆ คือ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีความรุนแรงมากจนทำให้ยากต่อการจัดการ

2) ผลจากการที่ประเทศไทยมีความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวต่ำ ส่งผลให้เกิดความไม่ตระหนักเรื่องแผ่นดินไหว ประชาชนส่วนมากคิดว่าแผ่นดินไหวเป็นเรื่องไกลตัว ทำให้ขาดการเตรียมความพร้อมและเตรียมตัวป้องกันภัยอย่างถูกต้อง และยังคงส่งผลให้ขาดการผลักดันจากภาครัฐให้มาตรการลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวบังเกิดผล

3) ประเทศไทยยังขาดแคลนบุคลากรที่มีองค์ความรู้และความเข้าใจในเรื่องแผ่นดินไหว ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้การเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้ให้ทัดเทียมกับต่างประเทศยังจำกัด อีกทั้งองค์ความรู้ด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่มมีความหลากหลายสาขาวิชารวมกัน (Multi-Discipline) ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ

4) แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว เช่น รอยมุดตัวของแผ่นเปลือกโลกและรอยเลื่อนขนาดใหญ่หลายแหล่งที่สำคัญอยู่ในทะเลและในประเทศเพื่อนบ้านรอบๆ ประเทศไทย ซึ่งมีโอกาสที่จะส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายให้แก่ประเทศไทยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิด รวมถึงกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่ตั้งอยู่บนชั้นดินอ่อน ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสรอบข้อมูลของแหล่งกำเนิดต่างๆ ได้น้อยมา

5) เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารให้มีความแข็งแรงยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น ยังไม่แพร่หลายและมีราคาแพง จึงเป็นอุปสรรคต่อการนำมาใช้หากไม่มีการบังคับโดยใช้กฎหมาย และการลงทุนเพื่อความปลอดภัยสำหรับภาคเอกชน/ภาครัฐ ทำให้ประเทศไทยยังไม่มีความตระหนักและอยู่ในภาวะส่อแหลมต่อการสูญเสียจากภัยแผ่นดินไหว

6) หากรัฐบาลไม่สนับสนุน ส่งเสริม และบังคับใช้ในเรื่องของการประกันภัยพิบัติอย่างจริงจัง อาจทำให้การดำเนินการในด้านนี้ขาดความต่อเนื่องและล้มเหลวในอนาคตได้

2.2 ข้อเสนอแนะให้ดำเนินการโดยด่วน

เนื่องจากได้มีการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับประเทศซึ่งเป็นภาพรวมขึ้นแล้ว มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงภัยจากภัยแผ่นดินไหวที่สำคัญในลำดับต่อไป ได้แก่ การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับเมืองซึ่งจะเน้นบริเวณชุมชนเมืองของแต่ละจังหวัด เพื่อใช้สำหรับการวางแผนปฏิบัติการเตรียมพร้อมรับมือกับภัย และการวางผังเมือง รวมทั้งการกำหนดมาตรการด้านผังเมืองเพื่อควบคุมการขยายตัวของ

เมืองไปยังพื้นที่เสี่ยง ซึ่งมาตรการด้านผังเมืองนี้เป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายที่ตีที่สุด ในระยะยาว โดยจะต้องมีการสำรวจรวบรวมข้อมูลต่างๆเพิ่มเติม เช่น สภาพดินอ่อนที่อาจขยายความรุนแรงของคลื่นแผ่นดินไหว สภาพดินทรายที่ชุ่มน้ำที่อาจทำให้เกิด Liquefaction พื้นที่ที่อาจมีดินโคลนถล่ม และพื้นที่ที่อยู่บนแนวรอยเลื่อนที่อาจมีการแตกแยกของผิวดิน (Fault-induced Surface Rupture)

มาตรการที่สำคัญที่สุดในการลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหว ยังคงเป็นการที่ต้องทำให้อาคาร บ้านเรือนสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ในพื้นที่เสี่ยงภัยสามารถทนต่อแผ่นดินไหวได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแยกได้เป็น 2 แนวทางคือสำหรับอาคารใหม่จะเป็นเรื่องของ การปรับปรุงการออกแบบและก่อสร้าง ส่วนอาคารเก่าจะเป็น เรื่องของการเสริมกำลัง ปรับปรุงอาคารเก่าที่อ่อนแอให้สามารถรับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวได้ดีขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าว งานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการได้แก่

- 1) จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับเมืองโดยมีการสำรวจข้อมูลในด้านต่างๆ เพิ่มเติมทั้ง สภาพดิน ตำแหน่งของพื้นที่ที่สัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยง เช่น ความลาดชัน รอยเลื่อน ฯลฯ ทั้งนี้ควรมีการทำวิจัยเพื่อสร้างความสามารถและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยระดับเมืองที่ยังขาดอยู่
- 2) ปรับปรุงมาตรฐานการออกแบบอาคารด้านทานการสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว (มยผ.1302) ให้สอดคล้องกับข้อมูลแผ่นดินไหวหรือผลการสำรวจที่ได้รับเพิ่มเติม รวมทั้งการชี้แจงให้ผู้ออกแบบสามารถ นำค่าสเปกตรัมผลตอบสนองจากกราฟใน มยผ. 1302 ไปใช้งานให้เหมาะกับอาคารและสภาพพื้นที่
- 3) ปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวง เช่น การขยายขอบเขตบังคับใช้กับอาคารขนาดเล็กและขนาด กลางที่สูงต่ำกว่า 15 เมตรลงมาโดยเน้นในภาคเหนือและภาคตะวันตกเป็นพิเศษ
- 4) เน้นการหากกลไกการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจ อยู่ในรูปของบริษัทเอกชนที่มีความพร้อมในด้านบุคลากรและความรู้ โดยให้จัดระเบียบกับกรมโยธาธิการ และผังเมือง และกรุงเทพมหานคร เพื่อรับหน้าที่ในการตรวจสอบ การออกแบบและก่อสร้างให้กับ หน่วยงานราชการ
- 5) ตรวจสอบอาคารสาธารณะที่สำคัญ เช่น ทำเนียบรัฐบาล พิพิธภัณฑสถานผู้แทนราษฎร โรงพยาบาล โรงเรียน ศูนย์บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาคารไฟฟ้า ประปา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนซึ่งอาจมีปัญหาในการออกแบบและการก่อสร้าง ซึ่งอาคารเหล่านี้ต้องมีความแข็งแรงพอที่จะใช้งานได้เมื่อเกิดแผ่นดินไหวขึ้น หากพบว่าไม่มีความแข็งแรงพอจะต้องจัดหางบประมาณมาดำเนินการปรับปรุงให้มีความแข็งแรงโดยด่วน
- 6) สำหรับตึกสูงในกรุงเทพมหานครซึ่งมีจำนวนมากกว่า 900 ตึกนั้น ควรมีแผนการตรวจสอบ ความปลอดภัยจากแผ่นดินไหว โดยให้ความสำคัญแก่ตึกสูงซึ่งเคยมีประวัติความเสียหายจากเหตุการณ์ แผ่นดินไหวที่ผ่านมา
- 7) กำหนดแนวทางในการเสริมความแข็งแรงให้กับอาคาร (Retrofit) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับอาคารที่มีเป็นจำนวนมาก เช่น บ้านพักอาศัย ตึกแถว อาคารเตี้ย ฯลฯ โดยควรจัดทำคู่มือแนะนำวิธีการ เสริมความแข็งแรงให้กับอาคารที่ประหยัด เหมาะสมแก่ท้องถิ่น และเผยแพร่ออกสู่ชุมชน
- 8) ปรับปรุงวิธีการตรวจสอบอาคาร โดยเพิ่มการตรวจสอบความแข็งแรงด้านทานแรงจากคลื่น แผ่นดินไหว นอกเหนือจากการตรวจสอบความปลอดภัยในด้านอื่นๆ

9) พิจารณาภาพรวมของการพัฒนาเมืองและชุมชนให้สามารถดำเนินการทางธุรกิจต่อไปได้หลังเกิดภัยแผ่นดินไหว โดยการจัดทำแผนดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) ซึ่งจะนำปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญมาพิจารณา เช่น การวางผังเมือง ข้อกำหนดในการออกแบบและก่อสร้าง การตรวจสอบอาคาร ฯลฯ

10) จัดทำหลักสูตรวิชาการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหวทั้งในโรงเรียน มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจลักษณะของภัย สามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้องเมื่อเกิดภัย และมีความรู้ในการออกแบบให้อาคารมีความต้านทานต่อแรงสั่นสะเทือนแผ่นดินไหวสำหรับหลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์

11) เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้มีความเข้าใจการเกิดแผ่นดินไหว ความเสี่ยงภัยของพื้นที่ที่อาจเกิดขึ้นจากแผ่นดินไหว การเตรียมตัวล่วงหน้าเพื่อให้พร้อมรับมือต่อแผ่นดินไหว การปฏิบัติตัวในขณะเกิดแผ่นดินไหว เป็นต้น

12) จัดทำแผนเผชิญเหตุแผ่นดินไหว (Emergency Plan) และมีการฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาภัยแผ่นดินไหวเป็นประจำ

13) ปรับปรุงการบริหารจัดการของศูนย์บัญชาการฯ ให้มีโครงสร้างและการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน เช่น การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารที่ชัดเจน รวมทั้งการใช้กฎหมายที่เหมาะสมเพื่อให้การสั่งการตามแผนต่างๆ สามารถดำเนินการได้โดยเรียบร้อย

14) จัดหาสถานที่สำหรับเป็นศูนย์อพยพที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า เพื่อสามารถจัดเตรียมให้เป็นศูนย์อพยพได้ทันเวลาเมื่อเกิดภัยแผ่นดินไหว

15) ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จัดทำแผนที่น้ำท่วมของเขื่อนต่างๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เช่น เขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ์ จังหวัดกาญจนบุรี กรณีเกิด Dam Break ที่มีความละเอียดสูงขึ้นไป โดยการสำรวจระดับพื้นดินเพิ่มเติม เพื่อให้ประชาชนทราบขอบเขตน้ำท่วม และมีวิธีการแจ้งเตือนประชาชนให้อพยพในกรณีเกิดเหตุการณ์น้ำหลากจากเขื่อนได้ทันการณ์

16) กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ควรตรวจสอบและบำรุงรักษาเขื่อนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีความมั่นคงแข็งแรงพอที่จะรับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว หากตรวจพบว่ามีปัญหาต้องรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขื่อนที่อยู่ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี เขื่อนแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เขื่อนแม่มาว จังหวัดเชียงใหม่ และเขื่อนอื่นๆ ในพื้นที่เสี่ยงภัยอีกหลายเขื่อน

บทที่ 3

ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจาก แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

3.1 กรอบแนวคิด ในการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว และอาคารถล่ม (ระยะ 5 ปี)

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (ระยะ 5 ปี) เป็นแผนบริหารจัดการ ภัยพิบัติภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และเป็นแผนสนับสนุนแผนการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553-2557 ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นกรอบแนวทางการ ปฏิบัติงานแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินการแก้ไข ภัยพิบัติภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ตามแผนแม่บทฉบับนี้ ครอบคลุมการปฏิบัติในทุกขั้นตอนของวัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553-2557 คือตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) ซึ่งอยู่ในช่วงก่อนเกิดภัย ควบคู่ไปกับการจัดการใน ภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response) ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างเกิดภัย และการฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation and Reconstruction) ซึ่งอยู่ในช่วงหลังเกิดภัย โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ตามหลักการที่สำคัญดังนี้

- 1) เน้นการป้องกัน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการภัยพิบัติในเชิงรุก (Pro-Active) ที่จะสามารถลด ความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยพิบัติได้เป็นอย่างมาก
- 2) เน้นการมีส่วนร่วมและสร้างระบบเครือข่าย โดยนำขีดความสามารถของภาคเอกชน มูลนิธิการกุศล ชุมชน และประชาชน รวมทั้งเครือข่ายองค์กรทั้งภายในและภายนอกประเทศ เข้ามาร่วมใน การปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้นแบบบูรณาการ มีการฝึกกำลังอย่างมีระบบ และการฝึกซ้อม ร่วมกันเป็นประจำ
- 3) เน้นความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ โดยมีรูปแบบ (Model) ในการบริหารจัดการ อย่างมีเอกภาพ และใช้ระบบการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System หรือ ICS) โดยมีผู้ บัญชาการเหตุการณ์เพียงคนเดียว (Single Command) เพื่อให้การช่วยเหลือและกู้ภัยดำเนินการได้รวดเร็ว และลดการสูญเสีย
- 4) เน้นระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดให้มีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้ง ระบบหลักและระบบสำรอง เช่น โทรศัพท์แบบมือถือใช้ดาวเทียม และวิทยุสื่อสารแบบเคลื่อนที่ ซึ่งเป็น สิ่งจำเป็นในการบริหารจัดการภัย เพื่อให้เป็นระบบการสื่อสารสำหรับอำนวยความสะดวก สั่งการ ประสานงาน รายงาน และประชาสัมพันธ์ได้อย่างทันเหตุการณ์

5) เน้นมาตรการด้านสาธารณสุข เหตุการณ์แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม จะมีอาการบาดเจ็บหลายแบบ โดยเฉพาะการบาดเจ็บจากการถูกกระแทกและกดทับ การคำนวณหาความต้องการทรัพยากรทางการแพทย์ และความสามารถในการรับผู้ป่วยของโรงพยาบาลต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะลดจำนวนผู้เสียชีวิต

6) เน้นการฟื้นฟูความเสียหายทางเศรษฐกิจ เหตุการณ์แผ่นดินไหวบางกรณีอาจทำลายเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม จนไม่สามารถดำเนินการผลิตต่อไปได้ มาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับมาทำการผลิตได้โดยเร็ว จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย

7) เน้นการเรียนรู้จากบทเรียน (Lesson Learnt) โดยนำบทเรียนหรือประสบการณ์จริงจากการเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่ผ่านมาในหลายๆ ประเทศมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการในการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.2 วิสัยทัศน์

ลดความเสี่ยงและความสูญเสียจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยมีหน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมกันปฏิบัติการแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ ด้วยเทคนิคและวิชาการที่ทันสมัยในการวางแผนป้องกันไว้ล่วงหน้า พัฒนาระบบการเสริมสร้างความแข็งแรงของอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน และสร้างองค์ความรู้และความตระหนักต่อภัยจากแผ่นดินไหวให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยมีระดับความปลอดภัยจากแผ่นดินไหวเทียบเท่าระดับสากล

3.3 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- 2) เพื่อให้ได้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มแบบบูรณาการ (ระยะ 5 ปี)
- 3) เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

3.4 เป้าหมาย

- 1) ลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- 2) ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือ พื้นที่ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูบูรณะ อย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและเป็นธรรม
- 3) ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผ่นดินไหว และมีความตระหนักที่จะทำให้ตนเองมีความปลอดภัย
- 4) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มอย่างเป็นระบบและบูรณาการ

3.5 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ รายละเอียด มาตรการ กิจกรรมหลัก และหน่วยดำเนินการ แสดงไว้ในตารางที่ 3.5-1 ถึง ตารางที่ 3.5-4 โดยสรุปได้ดังนี้

3.5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบการบริหารจัดการสาธารณภัยให้มีขีดความสามารถในการเตรียมการเผชิญภัยพิบัติไว้ล่วงหน้าก่อนเกิดภัย ให้สามารถลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่มีต่อประชาชนในพื้นที่เสี่ยงให้น้อยที่สุด

- 1) มาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบ ประกอบด้วย 9 มาตรการ 31 กิจกรรมหลัก คือ
มาตรการที่ 1 การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารจัดการภัยแผ่นดินไหว
กิจกรรมหลัก : จัดทำฐานข้อมูลด้านภัยแผ่นดินไหว ให้เชื่อมต่อระบบข้อมูลได้ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ
หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมอุตุนิยมวิทยา, กรมทรัพยากรธรณี, ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
หน่วยงานสนับสนุน : กรมชลประทาน, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

มาตรการที่ 2 การป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว
กิจกรรมหลัก : การประเมินความเสี่ยงภัยของพื้นที่
: การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยในระดับประเทศและระดับจังหวัด
: การออกข้อกำหนดและคำแนะนำในการใช้ประโยชน์และก่อสร้างอาคารในพื้นที่เสี่ยง
หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมทรัพยากรธรณี, กรมโยธาธิการและผังเมือง, กรุงเทพมหานคร (สำนักการโยธา), จังหวัด
หน่วยงานสนับสนุน : กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 3 การพัฒนาแผนหลักและแผนปฏิบัติการด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
กิจกรรมหลัก : จัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
: จัดทำแผนปฏิบัติการ (Emergency Plan) สำหรับทุกจังหวัดที่อยู่ในเขตเสี่ยงภัย
: จัดทำแผนปฏิบัติการ (Public Health Emergency Response) สำหรับสถานพยาบาล
หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, จังหวัด, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), กระทรวงสาธารณสุข
หน่วยงานสนับสนุน : สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 4 การส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว รวมทั้งวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

กิจกรรมหลัก : เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องแผ่นดินไหวและอันตรายจากแผ่นดินไหว รวมทั้งการปฏิบัติตัวให้ปลอดภัย ในหลักสูตรการศึกษา ชั้นประถม มัธยม และอุดมศึกษา

: เพิ่มหลักการออกแบบโครงสร้างให้สามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวในหลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

: จัดทำบทความเพื่อให้ความรู้โดยทั่วไปเกี่ยวกับแผ่นดินไหวแก่ประชาชนทางสื่อต่างๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ เพื่อให้มีความตระหนักในเรื่องแผ่นดินไหว

: ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้เรื่องแผ่นดินไหว

: จัดรถเคลื่อนที่ให้ความรู้เรื่องแผ่นดินไหวแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน

หน่วยงานหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.), มหาวิทยาลัย, สภาวิศวกร, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมอุตุนิยมวิทยา, กรมทรัพยากรธรณี, กรมประชาสัมพันธ์, กรุงเทพมหานคร (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

หน่วยงานสนับสนุน : วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.), กรมชลประทาน, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, จังหวัด, สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 5 การป้องกันภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มโดยใช้มาตรการด้านโครงสร้าง

กิจกรรมหลัก : ปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงของ พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ให้ครอบคลุมพื้นที่ดินอ่อนทั้ง 14 จังหวัด และครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวมทั้งครอบคลุมระบบโครงสร้างที่รองรับอุตสาหกรรม โดยให้ใช้บังคับกับอาคารที่มีความสูงน้อยกว่า 15 เมตร และให้มีการปรับปรุงอาคารเพื่อให้มีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น

: การปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการออกแบบ มยผ. เป็นระยะๆ ให้มีความสอดคล้องกับแนวโน้มของสถานการณ์แผ่นดินไหวที่อาจเกิดขึ้น

: ปรับปรุงแนวทางการตรวจสอบอาคาร ให้มีความสามารถรับแรงจากคลื่นแผ่นดินไหว นอกเหนือจากการตรวจสอบความปลอดภัยในด้านอื่นๆ

: ส่งเสริมให้ปรับปรุงแก้ไขอาคารที่ก่อสร้างไว้แล้วให้มีความมั่นคงแข็งแรง (Retrofit) โดยการกำหนดแนวทางในการเสริมความแข็งแรงให้กับอาคาร พร้อมจัดทำเป็นคู่มือเพื่อแนะนำวิธีการที่ประหยัดและเหมาะสมแก่ท้องถิ่น

: ส่งเสริมการเพิ่มความรู้และความชำนาญแก่วิศวกรในเรื่องการออกแบบ เพื่อให้สามารถต้านแรงแผ่นดินไหว

: การออกแบบเขื่อนใหม่ต้องเผื่อค่าแรงการสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวให้สอดคล้องกับแผนที่เสี่ยงภัยและอาจใช้วิธี Dynamic ในการออกแบบ ส่วนเขื่อนที่มีอยู่แล้วต้องตรวจสอบและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง

: จัดทำโครงการ Retrofit ต้นแบบในทุกภาค ภาคละ 1 แห่ง

หน่วยงานหลัก : กรมโยธาธิการและผังเมือง, กรุงเทพมหานคร (สำนักงานโยธา), วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย, สภาวิศวกร, กรมชลประทาน, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, จังหวัด

หน่วยงานสนับสนุน : คณะกรรมการควบคุมอาคาร, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), สภาวิชาชีพผู้ตรวจสอบอาคาร, สมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารความปลอดภัยอาคาร, มหาวิทยาลัย, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 6 การป้องกันภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มโดยมาตรการที่ไม่ใช่โครงสร้าง

กิจกรรมหลัก : กำหนดให้การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวเป็นข้อหนึ่งในนโยบายของรัฐทางด้านการพัฒนาและความปลอดภัยของประชาชน

: รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหวและการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

: มีการประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแนวทางในการดำเนินงานและติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ

: ใช้มาตรการด้านผังเมืองเพื่อควบคุมการขยายตัวของเมืองหรือชุมชนไปยังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว หรือมีข้อกำหนดให้ดำเนินการเพิ่มเติมหากจำเป็นต้องพัฒนาพื้นที่เสี่ยงภัย

หน่วยงานหลัก : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมอุตุนิยมวิทยา, กรมทรัพยากรธรณี, คณะกรรมการแผ่นดินไหวแห่งชาติ, กรมโยธาธิการและผังเมือง, จังหวัด, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 7 การวิจัยและพัฒนาเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแผ่นดินไหว

กิจกรรมหลัก : การศึกษารอยเลื่อนมีพลังเพิ่มเติมและการศึกษาเกี่ยวกับ Seismic Activity ในประเทศไทยและบริเวณใกล้เคียง

: การเพิ่มขีดความสามารถระบบการตรวจวัดคลื่นแผ่นดินไหว การเพิ่ม Acceleration Sensors และการเป็นเครือข่ายกับระบบตรวจวัดของประเทศอื่นๆ

หน่วยงานหลัก : กรมทรัพยากรธรณี, สถาบันการศึกษา, กรมอุตุนิยมวิทยา, ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.), สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มาตรการที่ 8 การถ่ายเทความเสี่ยงจากภัยแผ่นดินไหว

กิจกรรมหลัก : การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยในการประกันภัยจากแผ่นดินไหว

: การจัดทำแนวทางและมาตรการในการประกันภัยจากแผ่นดินไหว

หน่วยงานหลัก : สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

หน่วยงานสนับสนุน : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรการที่ 9 การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning : BCP)

- กิจกรรมหลัก :** การประเมินความเสี่ยงภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจอื่นๆ
- : การจัดทำแผนลดและควบคุมความเสี่ยงของภาคธุรกิจ
  - : การจัดทำแผนจัดการในภาวะวิกฤตของภาคธุรกิจ
  - : การจัดทำแผนความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ

หน่วยงานหลัก : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI), สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, การนิคมอุตสาหกรรม, ผู้ประกอบการในพื้นที่เสี่ยงภัย

หน่วยงานสนับสนุน : ธนาคารของรัฐ, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ตัวชี้วัดสำคัญ (Key Performance Index: KPI)

- (1) มีการเชื่อมต่อระบบข้อมูลสารสนเทศจากระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศ และองค์การระหว่างประเทศภายใน 2 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ ฉบับนี้
- (2) มีการจัดทำและปรับปรุงแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับประเทศและระดับจังหวัดเป็นประจำให้สอดคล้องกับสถานการณ์แผ่นดินไหวที่จะเกิดขึ้น
- (3) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยครบถ้วนทุกจังหวัดเสี่ยงภัย
- (4) จัดทำและปรับปรุงข้อกำหนดการก่อสร้างอาคารในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เหมาะสมกับสถานการณ์
- (5) มีแผนการตรวจสอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ
- (6) มีการจัดทำต้นแบบแนวทางการปรับปรุงอาคารที่ก่อสร้างไว้แล้ว (Retrofit) ให้มีความมั่นคงแข็งแรงครบทุกภาคของประเทศภายใน 2 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ นี้
- (7) มีการจัดทำข้อกำหนดและมาตรการด้านผังเมืองเพื่อควบคุมการขยายตัวของชุมชนหรือเมืองในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ นี้
- (8) มีการจัดทำบทความและสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหวเผยแพร่แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักเป็นประจำทุกปี
- (9) มีการจัดทำโครงการนำร่องการถ่ายเทความเสี่ยงจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ นี้
- (10) มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มเป็นประจำและต่อเนื่อง
- (11) ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan) เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้หลังจากเกิดภัยแผ่นดินไหว

3.5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม

มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการเตรียมความพร้อม และสร้างความเข้มแข็งในด้านต่างๆ ที่จะรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อลดภาระในการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐเมื่อเกิดสาธารณภัย

1) มาตรการในการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย 9 มาตรการ 25 กิจกรรมหลัก คือ
มาตรการที่ 1 การเตรียมความพร้อมตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและ
อาคารถล่ม

กิจกรรมหลัก : เตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว
และอาคารถล่มในระดับจังหวัด

: เตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว
และอาคารถล่มในระดับพื้นที่

หน่วยงานหลัก : จังหวัด, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

หน่วยงานสนับสนุน : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, หน่วยทหาร, สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
กระทรวงสาธารณสุข, สำนักสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 2 การพัฒนาระบบการพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัยตั้งแต่ระดับประเทศถึง
ระดับท้องถิ่น

กิจกรรมหลัก : ติดตั้งเครือข่ายระบบตรวจวัดแผ่นดินไหวเพิ่มเติม

: ติดตั้งเครื่องตรวจวัด (Sensor) ที่รอยเลื่อนหรือแนวมุดตัวของเปลือกโลก และ
ปรับปรุงระบบเตือนภัยเพื่อให้ส่งสัญญาณให้ทราบได้ทันทีเมื่อเกิดแผ่นดินไหวและมีเวลาประมาณ 2-3 นาที
สำหรับการปฏิบัติการที่สำคัญ เช่น การหยุดรถไฟความเร็วสูง การปิดเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ฯลฯ

: พัฒนารูปแบบการแจ้งเตือนภัยจากแผ่นดินไหวให้แตกต่างจากการเตือนภัย
สึนามิ ซึ่งมีเวลาเตรียมตัวมากกว่า

หน่วยงานหลัก : กรมอุตุนิยมวิทยา, ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

หน่วยงานสนับสนุน : กรมชลประทาน, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, กรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 3 การจัดเตรียมเครื่องจักรกลหนัก และเครื่องมืออุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัยให้เพียงพอ

กิจกรรมหลัก : จัดหารถเครนขนาดใหญ่ รถขุดขนาดใหญ่ เครื่องตัดเหล็ก เครื่องเจาะ และ
อุปกรณ์ช่วยชีวิต

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และหน่วยทหาร

หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 4 การพัฒนาศักยภาพของระบบสื่อสาร

กิจกรรมหลัก : จัดให้มีระบบสื่อสารสำรองในกรณีที่เกิดเครือข่ายสื่อสารหลักเกิดความเสียหาย
จากแผ่นดินไหว

: มีระบบสื่อสารสำหรับการบัญชาการเหตุการณ์โดยเฉพาะ โดยทุกหน่วยงาน
ควรใช้ระบบและคลื่นความถี่เดียวกัน เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา

หน่วยงานหลัก : คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
แห่งชาติ (กสทช.), กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หน่วยงานสนับสนุน : บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน), บริษัท ทีโอที จำกัด
(มหาชน), หน่วยทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 5 การฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวทุกระดับ

กิจกรรมหลัก : การฝึกซ้อมการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ C-MEX(Crisis Management Exercise) ประจำปี

: การฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยจำลองสถานการณ์ที่โปรแกรม HAZUS ได้พยากรณ์ไว้

: การฝึกซ้อมตามแผนบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองบัญชาการกองทัพไทย

: การฝึกซ้อม DMERT (Disaster Medical Emergency Response Team) ของกระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานหลัก : สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพไทยและเหล่าทัพ, สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.), กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยทหารในพื้นที่, ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ, จังหวัด, อำเภอ, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข

มาตรการที่ 6 การเตรียมปัจจัยสี่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

กิจกรรมหลัก : การเตรียมสถานที่พักสำหรับผู้ประสบภัย รวมทั้งอาหาร น้ำ เครื่องนอน เต็นท์ที่พัก
: การเตรียมสารรองยาและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ สำหรับผู้บาดเจ็บ รวมทั้งการป้องกันการเกิดโรคระบาด

: จัดเตรียมรถประกอบอาหารสำหรับผู้ประสบภัย และผู้อพยพในสถานที่อพยพ

: จัดการรับบริจาคเงินและสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้งในและต่างประเทศตามแผนการรับบริจาคเงินและสิ่งของ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, จังหวัด, โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและกรุงเทพมหานคร, สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ, มูลนิธิต่าง ๆ, สภากาชาดไทย, จังหวัด, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, องค์การเภสัชกรรม (GPO), สำนักบริการการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หน่วยงานสนับสนุน : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, โรงพยาบาลเอกชน, โรงพยาบาลของหน่วยทหารและตำรวจ, หน่วยงานเอกชน, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 7 การเตรียมสนับสนุนด้านทรัพยากรและพลังงาน

กิจกรรมหลัก : การจัดเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง
: การจัดเตรียมเครื่องผลิตน้ำสะอาดสำหรับผู้ประสบภัย
: การจัดเตรียมเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเคลื่อนที่

หน่วยงานหลัก : กระทรวงพลังงาน, การประปาส่วนภูมิภาค, การประปานครหลวง, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การไฟฟ้านครหลวง

หน่วยงานสนับสนุน : บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน), องค์การเอกชน, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), หน่วยทหารในพื้นที่, และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 8 การเตรียมบุคลากรเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว

กิจกรรมหลัก : การฝึกอบรม อปพร. ให้เข้าใจภัยแผ่นดินไหวและมีขีดความสามารถในการช่วยเหลือกู้ภัย (Rescue) เนื่องจากจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเหตุการณ์ที่จะช่วยกู้ภัย

: การฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญด้านค้นหาและกู้ภัย (Search and Rescue) เพื่อให้มีขีดความสามารถสูง สามารถให้คำแนะนำและเป็นผู้ดำเนินการเข้าช่วยเหลือผู้ที่ติดค้างอยู่ในซากตึกให้ปลอดภัย

: จัดเตรียมหน่วยแพทย์ฉุกเฉินให้มีความรู้ความชำนาญในการเข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ทั้งในการเคลื่อนย้ายจากจุดเกิดเหตุและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.), จังหวัด, กรุงเทพมหานคร, สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานสนับสนุน : อ่าเภอ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), องค์กรเอกชน/มูลนิธิ, หน่วยทหาร, สภากาชาดไทย

มาตรการที่ 9 การเสริมสร้างความพร้อมของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว

กิจกรรมหลัก : การเผยแพร่ความรู้และฝึกอบรมให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในเขตเสี่ยงภัยแผ่นดินไหว

: ให้คำแนะนำในการปรับปรุงอาคารที่อยู่อาศัยให้มีความแข็งแรงพอที่จะต้านแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว

: การฝึกซ้อมในระดับท้องถิ่นถึงวิธีการอพยพและการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดภัยแผ่นดินไหว

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.), กรมโยธาธิการและผังเมือง, จังหวัด

หน่วยงานสนับสนุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), กรมโยธาธิการและผังเมือง, กรมทรัพยากรธรณี, กรมอุตุนิยมวิทยา, สถาบันการศึกษา, กรุงเทพมหานคร

2) ตัวชี้วัดสำคัญ (Key Performance Index : KPI)

(1) มีการจัดซื้อเครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อการกู้ชีพกู้ภัยแผ่นดินไหวได้อย่างน้อยร้อยละ 50 ของแผนการจัดซื้อเครื่องจักรกลของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือของกองทัพ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใน 2 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ นี้

(2) มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่เจ้าหน้าที่ และอาคารสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ปีละ 2 หลักสูตร

(3) มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดแผ่นดินไหวและขยายเครือข่ายระบบตรวจวัดแผ่นดินไหวเพิ่มขึ้นให้ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 80 ของพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวในระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ นี้

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว มีการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ร้อยละ 100 ภายในระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่เริ่มใช้แผนแม่บทฯ นี้

3.5.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมการที่จำเป็นให้สามารถเผชิญและจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเพื่อให้การปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน ไม่สับสน และลดความสูญเสียจากสาธารณภัยให้มีน้อยที่สุด

1) มาตรการในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ประกอบด้วย 6 มาตรการ 17 กิจกรรมหลัก คือ
มาตรการที่ 1 การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทุกระดับ

กิจกรรมหลัก : จัดตั้งศูนย์บัญชาการป้องกันและบรรเทาภัยแผ่นดินไหวระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ตามระดับความรุนแรงของภัยพิบัติ

หน่วยงานหลัก : คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กองทัพ, จังหวัด, สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข, กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานสนับสนุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, มูลนิธิ, องค์กรเอกชน, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 2 การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานให้ใช้งานได้ตลอดเวลาเมื่อเกิดภัย

กิจกรรมหลัก : การใช้คลื่นความถี่ของโทรศัพท์ที่สำรองไว้ใช้งานกรณีฉุกเฉิน

: การใช้คลื่นวิทยุความถี่เดียวกันของทุกหน่วยในศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

: การใช้ระบบเครือข่ายสื่อสารสำรองในพื้นที่ประสบภัยเช่น รถสื่อสารเคลื่อนที่เพื่อเป็นแม่ข่ายของโทรศัพท์หรือการใช้เครื่องบินเป็นแม่ข่าย

: การมีสถานีสื่อสารเคลื่อนที่ เช่น รถสื่อสาร หรือเครื่องบินเพื่อใช้เป็นแม่ข่ายสำรองเวลาเกิดเหตุฉุกเฉิน

หน่วยงานหลัก : คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.), กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กระทรวงมหาดไทย, กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานสนับสนุน : กองทัพ, จังหวัด, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน), เครือข่ายวิทยุสมัครเล่น, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 3 การสนธิกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมเหตุการณ์

กิจกรรมหลัก : การจัดสนธิกำลังของหน่วยต่าง ๆ เพื่อเข้ากู้ภัยช่วยผู้ประสบภัยให้ออกมาจากการติดอยู่ในซากอาคารที่ได้รับความเสียหาย

: จัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อใช้ประโยชน์ได้ทั้งในขั้นตอนการเข้ากู้ภัยและขั้นตอนการช่วยเหลือ

: การจัดทำถังเข้ารักษาความสงบเรียบร้อยหลังเหตุการณ์ยุติ

: การเข้าซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่เสียหายให้สามารถใช้งานได้เป็น

การชั่วคราว

: สร้างหน่วย Canine (สุนัข) เพื่อการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, จังหวัด, กองทัพ, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, กรมโยธาธิการและผังเมือง, กรุงเทพมหานคร, กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, หน่วยงานเจ้าของอาคาร/โครงสร้างพื้นฐาน, หน่วยทหาร

หน่วยงานสนับสนุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านถนน, ทางหลวง, สะพาน, ประปา, ไฟฟ้า, โรงเรียน, สถานที่ราชการ ฯลฯ กองแบบแผน และกองวิศวกรรม การแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 4 การรักษาพยาบาลผู้ประสบภัย

กิจกรรมหลัก : จัดระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข

: การจัดเตรียมโรงพยาบาลต่าง ๆ ในพื้นที่เสี่ยงให้มีความพร้อมที่จะรับผู้บาดเจ็บจากภัยแผ่นดินไหว

หน่วยงานหลัก : สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข, โรงพยาบาลในพื้นที่, กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานสนับสนุน : กรมต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข, โรงพยาบาลของมหาวิทยาลัย, โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม, โรงพยาบาลตำรวจ, สมาคมโรงพยาบาลเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 5 การจัดการศพ

กิจกรรมหลัก : การจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์รักษาศพ

: การวางระบบตรวจเอกลักษณ์บุคคล

หน่วยงานหลัก : จังหวัด, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สถาบันนิติเวชวิทยาศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ,

หน่วยงานสนับสนุน : สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), หน่วยทหารในพื้นที่

มาตรการที่ 6 การประชาสัมพันธ์

กิจกรรมหลัก : การจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อทำข่าวสถานการณ์ภัยแผ่นดินไหวที่ถูกต้อง เผยแพร่ให้สาธารณชนทราบทุกระยะ

: การจัดทำ Website เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ภัยแผ่นดินไหว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามหาผู้สูญหาย

: จัดทำข่าวทาง Social Network เช่น Facebook และ Twitter เพื่อเป็นช่องทางเสริม

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมประชาสัมพันธ์, กระทรวงการต่างประเทศ, กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัด, กรุงเทพมหานคร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), สถานีโทรทัศน์, สถานีวิทยุ, หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ตัวชี้วัดสำคัญ (Key Performance Index : KPI)

- (1) มีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละระดับพื้นที่ เมื่อเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- (2) มีการเชื่อมโยงระบบสื่อสารระหว่างหน่วยงานให้ใช้งานได้ขณะเกิดภัย
- (3) ประชาชนผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมงแรก
- (4) ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารสถานการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

3.5.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ผู้ประสบภัยโดยเร็ว ต่อเนื่อง และทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และเพื่อฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

1) มาตรการในการจัดการหลังเกิดภัย ประกอบด้วย 9 มาตรการ 25 กิจกรรมหลัก คือ

มาตรการที่ 1 การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

กิจกรรมหลัก : การจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวให้แก่ผู้ประสบภัย

: การจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ประสบภัย

: การจัดหาอาชีพสำหรับผู้ประสบภัย

: การระดมความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนและภาคเอกชนเพื่อการดูแลความสะอาด เช่น การจัดกิจกรรมบิ๊กลีนนิ่งเดย์หรือการระดมผู้มีจิตอาสาเข้าช่วยเหลือในการซ่อมแซมบูรณะ

หน่วยงานหลัก : จังหวัด, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพมหานคร, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

หน่วยงานสนับสนุน : เอกชน, อาสาสมัคร ผู้มีจิตอาสา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 2 การฟื้นฟูผู้ประสบภัย สัตว์เลี้ยง และสัตว์ป่า

กิจกรรมหลัก : การสำรวจจำนวนผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บและได้รับความเสียหายรวมทั้งการสำรวจจำนวนสัตว์เลี้ยง สัตว์ป่าและผลกระทบที่ได้รับ

: การจัดทำโครงการฟื้นฟูสภาพสังคมและสภาพจิตใจในบริเวณพื้นที่ประสบภัยจากแผ่นดินไหว

: เร่งรัดการบูรณะซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่างๆ โดยเร็วและควรใช้แรงงานในท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย

: โครงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประสบภัยและผู้ประกอบธุรกิจรายย่อย

: โครงการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพ
: การใช้เงินจากกองทุนต่างๆ ในการจัดโครงการเพื่อช่วยให้ผู้ประสบภัยซื้อ
สินค้าในราคาถูก การช่วยเหลือทางด้าน การซ่อมแซมเครื่องจักร การลดราคาอุปกรณ์ และเครื่องจักรของ
อุตสาหกรรมขนาดย่อม

: โครงการช่วยเหลือสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหว
หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กรมปศุสัตว์, กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,
กระทรวงสาธารณสุข, หน่วยงานเจ้าของอาคาร/โครงสร้างพื้นฐาน, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์,
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กระทรวงอุตสาหกรรม, กระทรวงการคลัง, กระทรวงพลังงาน, กระทรวงแรงงาน,
ธนาคารของรัฐ, กรมสุขภาพจิต, กรมการแพทย์

หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัด, กรุงเทพมหานคร, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.),
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 3 การซ่อมแซมบูรณะสิ่งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เสียหาย

กิจกรรมหลัก : การซ่อมแซมสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน และ
สาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เสียหาย

หน่วยงานหลัก : ส่วนราชการเจ้าของโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่เสียหาย

หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยทหารในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 4 การฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหาย

กิจกรรมหลัก : การประเมินความเสียหายอาคารและโครงสร้างพื้นฐานและวงเงินงบประมาณที่
จะใช้ซ่อมแซมฟื้นฟูบูรณะ

: การพิจารณาข้อกำหนดในการออกแบบเพิ่มเติม

: การจัดหางบประมาณเพื่อใช้ฟื้นฟูบูรณะอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน

: การดำเนินการฟื้นฟูบูรณะอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน

หน่วยงานหลัก : ส่วนราชการเจ้าของอาคาร/โครงสร้างพื้นฐาน, กรมโยธาธิการและผังเมือง,
สำนักงบประมาณ

หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัด, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), กรุงเทพมหานคร (สำนัก
กรมโยธา), หน่วยทหารในพื้นที่

มาตรการที่ 5 การจัดการสภาพแวดล้อมในพื้นที่ประสบภัย

กิจกรรมหลัก : การจัดเก็บขยะและซากปรักหักพัง

: การป้องกันและควบคุมการเกิดโรคระบาด

: การปรับสภาพพื้นที่ให้มีสภาพเรียบร้อย สะอาด มีสุขลักษณะที่ดี

หน่วยงานหลัก : จังหวัด, กรุงเทพมหานคร, กรมควบคุมโรค, กรมควบคุมมลพิษ, กรมอนามัย

หน่วยงานสนับสนุน : กองทัพ, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 6 การรายงานและติดตามประเมินผล

กิจกรรมหลัก : จัดทำรายงานความเสียหายจากภัยแผ่นดินไหว

: การติดตามประเมินผล การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่

ประสบภัย

หน่วยงานหลัก : จังหวัด, กรุงเทพมหานคร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมโยธาธิการ
และผังเมือง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 7 การประสานกับองค์กรระหว่างประเทศในการฟื้นฟูบูรณะ

กิจกรรมหลัก : การจัดทำโครงการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กระทรวงการต่างประเทศ

หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 8 การเรียนรู้จากบทเรียนเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ผ่านมา(Lesson Learnt)

กิจกรรมหลัก : การจัดทำสรุปบทเรียน ทั้งข้อดีและข้อที่ควรต้องปรับปรุงจากการบริหาร
จัดการภัยจากแผ่นดินไหว ทั้งบทเรียนที่ได้รับจากต่างประเทศและประเทศไทย

: การนำข้อสังเกตที่ได้จากบทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learnt) มาปรับปรุงการ
จัดการในด้านต่างๆ เช่น การปรับปรุงข้อกำหนดในการออกแบบและก่อสร้างอาคาร กฎหมาย ผังเมือง
รวมถึงวิธีการเข้าค้นหาและช่วยเหลือ การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ และการให้ความรู้แก่ประชาชน
ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องจัดงบประมาณสำหรับการไปศึกษาบทเรียนจากภัยพิบัติแผ่นดินไหวใน
ต่างประเทศ

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมโยธาธิการและผังเมือง,
สถาบันการศึกษาต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศ

หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัด, กรุงเทพมหานคร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.),
วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.), กระทรวงสาธารณสุข

มาตรการที่ 9 การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แผ่นดินไหว

กิจกรรมหลัก : จัดตั้งพิพิธภัณฑ์แผ่นดินไหวในพื้นที่ที่เคยเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง

หน่วยงานหลัก : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัด, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ตัวชี้วัดสำคัญ (Key Performance Index : KPI)

(1) มีการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้มีความพึงพอใจได้ร้อยละ 100 เมื่อเกิด
ความเสียหายจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและอาคารถล่มแต่ละครั้ง

(2) โครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายได้รับการฟื้นฟูบูรณะให้กลับสู่สภาพเดิม หรือดีกว่าเดิม ตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนดภายใน 1 ปีหลังจากได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหว

(3) มีรายงานการเรียนรู้จากบทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learnt) ทุกครั้งที่เกิดภัยจากแผ่นดินไหว
และอาคารถล่ม

(4) มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แผ่นดินไหวในพื้นที่ประสบภัยจากแผ่นดินไหวรุนแรง

ตารางที่ 3.5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1.1 การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารจัดการภัยแผ่นดินไหว	1.1.1 จัดทำฐานข้อมูลด้านภัยแผ่นดินไหว ให้เชื่อมต่อกับระบบข้อมูลได้ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมทรัพยากรธรณี - ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
1.2 การป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว	1.2.1 การประเมินความเสี่ยงภัยของพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.2.2 การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยในระดับประเทศและระดับจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมทรัพยากรธรณี - จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.2.3 การออกข้อกำหนดและคำแนะนำในการใช้ประโยชน์ และก่อสร้างอาคารในพื้นที่เสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กทม. (สำนักการโยธา) 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.3 การพัฒนาแผนหลักและแผนปฏิบัติการด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	1.3.1 จัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.3.2 จัดทำแผนปฏิบัติการ (Emergency Plan) สำหรับทุกจังหวัดที่อยู่ในเขตเสี่ยงภัย	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด - อปท. 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.3.3 จัดทำแผนปฏิบัติการ (Public Health Emergency Response) สำหรับสถานพยาบาล	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงสาธารณสุข 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข
1.4 การส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว รวมทั้งวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	1.4.1 เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องแผ่นดินไหวและอันตรายจากแผ่นดินไหว รวมทั้งการปฏิบัติตัวให้ปลอดภัย ในหลักสูตรการศึกษา ชั้นประถม มัธยม และอุดมศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตุนิยมวิทยา
	1.4.2 เพิ่มหลักการออกแบบโครงสร้างให้สามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวในหลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป	<ul style="list-style-type: none"> - มหาวิทยาลัย - สภาวิศวกร 	<ul style="list-style-type: none"> - วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.)
	1.4.3 จัดทำบทความเพื่อให้ความรู้โดยทั่วไปเกี่ยวกับแผ่นดินไหวแก่ประชาชนทั่วไปทางสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ เพื่อให้มีความตระหนักในเรื่องแผ่นดินไหว	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมทรัพยากรธรณี - กรมประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
	1.4.4 ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้เรื่องแผ่นดินไหว	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กทม. (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) - กระทรวงศึกษาธิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันการศึกษา

ตารางที่ 3.5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ (ต่อ)

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	1.4.5 จัดรเคลื่อนที่ให้ความรู้เรื่องแผ่นดินไหวแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กทม. (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) - กระทรวงศึกษาธิการ	- สถาบันการศึกษา
1.5 การป้องกันภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มโดยใช้ มาตรการต้านโครงสร้าง	1.5.1 ปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงของ พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ให้ครอบคลุมพื้นที่ดินอ่อนทั้ง 14 จังหวัด และ ครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวมทั้ง ครอบคลุมระบบโครงสร้างที่รองรับอุตสาหกรรม และ ให้ใช้บังคับกับอาคารที่มีความสูงน้อยกว่า 15 เมตร และให้มีการปรับปรุงอาคารเพื่อให้ความแข็งแรง เพิ่มขึ้นได้	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กทม. (สำนักการโยธา)	- คณะกรรมการควบคุมอาคาร - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	1.5.2 การปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการออกแบบ มยผ.เป็น ระเบียบให้มีความสอดคล้องกับแนวโน้มของสถานการณ์ แผ่นดินไหวที่อาจเกิดขึ้น	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กทม. (สำนักการโยธา)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	1.5.3 ปรับปรุงแนวทางการตรวจสอบอาคาร นอกเหนือจากการ ตรวจสอบความปลอดภัยในด้านอื่น ๆ	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กทม. (สำนักการโยธา)	- สภาวิชาชีพผู้ตรวจสอบอาคาร - สมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารความปลอดภัยอาคาร
	1.5.4 ส่งเสริมให้ปรับปรุงแก้ไขอาคารที่ก่อสร้างไว้แล้ว (Retrofit) โดยการกำหนดแนวทางในการเสริมความแข็งแรงให้กับ อาคาร พร้อมจัดทำเป็นคู่มือเพื่อแนะนำวิธีการที่ ประหยัดและเหมาะสมแก่ท้องถิ่น	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กทม. (สำนักการโยธา)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	1.5.5 ส่งเสริมการเพิ่มความรู้และความชำนาญแก่วิศวกรใน เรื่องการออกแบบเพื่อให้สามารถต้านแรงแผ่นดินไหว	- วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย - สภาวิศวกร	- มหาวิทยาลัย
	1.5.6 การออกแบบเขื่อนใหม่ต้องเมื่อค่าแรงสั่นสะเทือนจาก แผ่นดินไหวให้สอดคล้องกับแผนที่เสี่ยงภัยและอาจใช้วิธี dynamic ในการออกแบบ ส่วนเขื่อนที่มีอยู่แล้วต้อง ตรวจสอบและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง	- กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	1.5.7 จัดทำโครงการ Retrofit ต้นแบบในทุกภาค ภาคละ 1 แห่ง	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กทม. (สำนักการโยธา) - จังหวัด	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ (ต่อ)

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1.6 การป้องกันภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มโดย มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง	1.6.1 กำหนดให้การป้องกันบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว เป็นข้อหนึ่งในนโยบายของรัฐทางด้านการพัฒนาและความปลอดภัยของประชาชน	- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
	1.6.2 รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับแผ่นดินไหวและการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมทรัพยากรธรณี - คณะกรรมการแผ่นดินไหวแห่งชาติ	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.6.3 มีการประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแนวทาง ในการดำเนินงานและติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ	- คณะกรรมการแผ่นดินไหวแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมทรัพยากรธรณี	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.6.4 ใช้มาตรการค้ำผนังเมืองเพื่อควบคุมการขยายตัวของเมืองหรือชุมชนไปยังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว หรือมีข้อกำหนดให้ดำเนินการเพิ่มเติม หากจำเป็นต้องพัฒนาพื้นที่เสี่ยงภัย	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	
1.7 การวิจัยและพัฒนาเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแผ่นดินไหว	1.7.1 การศึกษารอยเลื่อนมีพลังเพิ่มเติมและการศึกษาเกี่ยวกับ seismic activity ในประเทศไทยและบริเวณใกล้เคียง	- กรมทรัพยากรธรณี - สถาบันการศึกษา	- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ - สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
	1.7.2 การเพิ่มขีดความสามารถระบบการตรวจวัดคลื่นแผ่นดินไหว การเพิ่ม Acceleration sensors และการเป็นเครือข่ายกับระบบตรวจวัดของประเทศอื่น ๆ	- กรมอุตุนิยมวิทยา - ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	
1.8 การถ่ายเทความเสี่ยงจากภัยแผ่นดินไหว	1.8.1 การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยในการประกันภัยจากแผ่นดินไหว	- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
	1.8.2 การจัดทำแนวทางและมาตรการในการประกันภัยจากแผ่นดินไหว	- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
1.9 การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning : BCP)	1.9.1 การประเมินความเสี่ยงภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจอื่น ๆ 1.9.2 การจัดทำแผนลดและควบคุมความเสี่ยงของภาคธุรกิจ 1.9.3 การจัดทำแผนจัดการในภาวะวิกฤติของภาคธุรกิจ 1.9.4 การจัดทำแผนความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ	- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) - สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - การนิคมอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบการ	- ธนาคารของรัฐ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.5-2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
2.1 การเตรียมความพร้อมตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	2.1.1 เตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในระดับจังหวัด	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข - ทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.1.2 เตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในระดับพื้นที่	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	- จังหวัด - ทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
2.2 การพัฒนาระบบการพยากรณ์และการแจ้งเตือนภัยตั้งแต่ระดับประเทศถึงระดับท้องถิ่น	2.2.1 คิดค้นเครือข่ายระบบตรวจวัดแผ่นดินไหวเพิ่มเติม	- กรมอุตุนิยมวิทยา	- กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
	2.2.2 คิดค้นเครื่องตรวจวัด (sensor) ที่รอยเลื่อนหรือแนวมุดตัวของเปลือกโลก และปรับปรุงระบบเตือนภัยเพื่อให้ส่งสัญญาณให้ทราบโดยทันทีเมื่อเกิดแผ่นดินไหวและมีเวลาประมาณ 2-3 นาที สำหรับการปฏิบัติการที่สำคัญ เช่น การหยุดรถไฟความเร็วสูง การปิดเคาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ฯลฯ	- ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ - กรมอุตุนิยมวิทยา	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.2.3 พัฒนารูปแบบการแจ้งเตือนภัยจากแผ่นดินไหวให้แตกต่างจากการเตือนภัยสึนามิ ซึ่งมีเวลาเตรียมตัวมากกว่า	- ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	- กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2.3 การจัดเตรียมเครื่องจักรกลหนักและเครื่องมือ อุปกรณ์ กู้ชีพ กู้ภัยให้เพียงพอ	2.3.1 จัดหาถดเครื่องขนาดใหญ่ รถขุดขนาดใหญ่ เครื่องคิดเล็ก เครื่องเจาะ และอุปกรณ์ช่วยชีวิต	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กทม. - หน่วยทหาร	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2.4 การพัฒนาศักยภาพของระบบสื่อสาร	2.4.1 จัดให้มีระบบสื่อสารสำรองในกรณีที่เกิดภัยพิบัติที่เกิดจากความเสียหายจากแผ่นดินไหว	- คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - หน่วยทหารในพื้นที่ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.4.2 มีระบบสื่อสารสำหรับภาวะฉุกเฉินเหตุการณ์โดยเฉพาะ โดยทุกหน่วยงานควรใช้ระบบและคลื่นความถี่เดียวกัน เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	- บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) - บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) - หน่วยทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2.5 การฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวทุกระดับ	2.5.1 การฝึกซ้อมการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ C-MEX (Crisis Management Exercise) ประจำปี	- สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- จังหวัด - หน่วยทหารในพื้นที่ - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข - กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
	2.5.2 การฝึกซ้อมตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยจำลองสถานการณ์ที่ไปรษณียบ HAZBUS ได้พยากรณ์ไว้	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข - กทม. - หน่วยทหารในพื้นที่	- ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ - จังหวัด, อำเภอ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.5.3 การฝึกซ้อมตามแผนบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กองบัญชาการกองทัพไทย	- ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพไทยและเหล่าทัพ - กทม.	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข
	2.5.4 การฝึกซ้อม DMERT (Disaster Medical Emergency Response Team) ของกระทรวงสาธารณสุข	- สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.5-2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมความพร้อม (ต่อ)

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
2.6 การเตรียมปัจจัยสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	2.6.1 การเตรียมสถานที่พักสำหรับผู้ประสบภัย รวมทั้งอาหาร น้ำ เครื่องนอน เครื่องที่หุงต้ม	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด, อปท.	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - หน่วยทหารในพื้นที่
	2.6.2 การเตรียมสำรองยาและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ สำหรับผู้บาดเจ็บ รวมทั้งการป้องกันอาการเกิดโรคระบาด	- องค์การเภสัชกรรม (GPO) - สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข	- สภากาชาดไทย - โรงพยาบาลต่าง ๆ - โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
	2.6.3 จัดเตรียมรถประกอบอาหารสำหรับผู้ประสบภัย และผู้อพยพในสถานที่อพยพ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, มูลนิธิต่าง ๆ - สภากาชาดไทย	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยงานเอกชน - หน่วยทหารในพื้นที่ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.6.4 จัดการปรับราคาเงินและสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้งในและต่างประเทศตามแผนการปรับราคาเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2.7 การเตรียมสนับสนุนด้านวิทยุภาคพื้นดินและพลังงาน	2.7.1 การจัดเตรียมน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง	- กระทรวงพลังงาน	- บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) - หน่วยทหารในพื้นที่
	2.7.2 การจัดเตรียมเครื่องมือผลิตน้ำสะอาดสำหรับผู้ประสบภัย	- การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง	- องค์กรเอกชน - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยทหารในพื้นที่
	2.7.3 การจัดเตรียมเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเคลื่อนที่	- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค - การไฟฟ้านครหลวง	- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - หน่วยทหารในพื้นที่
2.8 การเตรียมบุคลากรเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว	2.8.1 การฝึกอบรม อปท. ให้เข้าใจภัยแผ่นดินไหวและมีขีดความสามารถในการช่วยเหลือผู้ภัย (rescue) เนื่องจากจะเป็นผู้อยู่ใกล้จุดเหตุการณ์ที่จะช่วยเหลือผู้ภัย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - ช่างก่อสร้าง
	2.8.2 การฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญค้นหาและกู้ภัย (search and rescue) เพื่อให้มีขีดความสามารถสูง สามารถให้คำแนะนำและเป็นผู้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ภัยที่ติดค้างอยู่ในซากตึกที่ปลอดภัย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - องค์กรเอกชนมูลนิธิ - หน่วยทหาร
	2.8.3 จัดเตรียมหน่วยแพทย์ฉุกเฉินให้มีความรู้ความชำนาญในการเข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ทั้งในการเคลื่อนย้ายจากจุดเกิดเหตุและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น	- สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข	- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - สภากาชาดไทย
2.9 การเสริมสร้างความพร้อมของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว	2.9.1 การเผยแพร่ความรู้ฝึกอบรมให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในเขตเสี่ยงภัยต่อแผ่นดินไหว	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตุนิยมวิทยา
	2.9.2 ให้คำแนะนำในการปรับปรุงอาคารที่อยู่อาศัยให้มีความแข็งแรงพอที่จะต้านแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว	- วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วศท.) - กรมโยธาธิการและผังเมือง	- สถาบันการศึกษา - กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	2.9.3 การฝึกซ้อมในระดับท้องถิ่นถึงวิธีการอพยพและการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดภัยแผ่นดินไหว	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ตารางที่ 3.5-3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
3.1 การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทุกระดับ	3.1.1 จัดตั้งศูนย์บัญชาการป้องกันและบรรเทาภัยแผ่นดินไหว ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ตามระดับ ความรุนแรงของภัยพิบัติ	- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กองทัพอากาศ, กทม. - จังหวัด - สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข	- มูลนิธิ - องค์การเอกชน - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
3.2 การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานให้ ใช้งานได้ตลอดเวลาเมื่อเกิดภัย	3.2.1 การใช้คลื่นความถี่ของโทรศัพท์ที่สำรองไว้ใช้งานกรณี ฉุกเฉิน	- คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - กองทัพอากาศ
	3.2.2 การใช้คลื่นวิทยุความถี่เดียวกันของทุกหน่วยในศูนย์ บัญชาการเหตุการณ์	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรุงเทพมหานคร	- กองทัพอากาศ - จังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3.2.3 การใช้ระบบเครือข่ายสื่อสารสำรองในพื้นที่ประสบภัย เช่น รถสื่อสารเคลื่อนที่ เพื่อเป็นแม่ข่ายของโทรศัพท์ หรือการใช้เครื่องบินเป็นแม่ข่าย	- คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) - กระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) - บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) - เครือข่ายวิทยุสมัครเล่น
	3.2.4 การมีสถานีสื่อสารเคลื่อนที่ เช่น รถสื่อสาร หรือเครื่องบิน เพื่อใช้เป็นแม่ข่ายสำรองเวลาเกิดเหตุฉุกเฉิน	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรุงเทพมหานคร - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	- กองทัพอากาศ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3.3 การสนับสนุนกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมเหตุการณ์	3.3.1 การจัดสนธิกำลังของหน่วยต่าง ๆ เพื่อเข้ากู้ภัยช่วยเหลือ ประสพภัยให้ออกมาจากการติดอยู่ในซากอาคารที่ได้รับ ความเสียหาย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - จังหวัด - หน่วยทหาร	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3.3.2 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อใช้ประโยชน์ได้ทั้ง ในขั้นตอนการเข้ากู้ภัย และขั้นตอนการช่วยเหลือ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - กระทรวงสาธารณสุข	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยทหารในพื้นที่
	3.3.3 การจัดกำลังเข้าศึกษาความสงบเรียบร้อยหลังเหตุการณ์ ยุติ	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กองทัพอากาศ	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - จังหวัด, กทม.
	3.3.4 การเข้าซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่เสียหายให้ สามารถใช้งานได้เป็นการชั่วคราว	- กองทัพอากาศ - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรุงเทพมหานคร - หน่วยงานเจ้าของอาคารโครงสร้างพื้นฐาน	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน ถนน, ทางหลวง, สะพาน, ประปา, ไฟฟ้า, โรงเรียน, สถานที่ราชการ ฯลฯ - กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข - กองวิศวกรรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
	3.3.5 สร้างหน่วย Canine (สุนัข) เพื่อการค้นหาและช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	- กองทัพอากาศ - กรุงเทพมหานคร	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.5-3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ต่อ)

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
3.4 การรักษาพยาบาลผู้ประสบภัย	3.4.1 จัดระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข - สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข - โรงพยาบาลสมเด็จพระปิยะติพย์
	3.4.2 การจัดเตรียมโรงพยาบาลต่าง ๆ ในพื้นที่เสี่ยงให้มีความพร้อมที่จะรับผู้บาดเจ็บจากแผ่นดินไหว	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงสาธารณสุข - โรงพยาบาลในพื้นที่ - กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาคมโรงพยาบาลเอกชน - โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม - โรงพยาบาลตำรวจ - มูลนิธิและอาสาสมัคร
3.5 การจัดการศพ	3.5.1 การจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์รักษาศพ	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สถาบันนิติเวชวิทยา ศาสนาจารย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยทหารในพื้นที่
	3.5.2 การวางระบบตรวจเอกลักษณ์บุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันนิติเวชวิทยา ศาสนาจารย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม
3.6 การประชาสัมพันธ์	3.6.1 การจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อทำข่าวสถานการณ์ภัยแผ่นดินไหวที่ถูกต้อง เผยแพร่ให้สาธารณชนทราบทุกระยะ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - สถานีโทรทัศน์ - สถานีวิทยุ
	3.6.2 การจัดทำ Website เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ภัยแผ่นดินไหว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามหาผู้สูญหาย	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - กระทรวงการต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	3.6.3 จัดทำข่าวทาง Social network เช่น Facebook และ Twitter เพื่อเป็นช่องทางเสริม	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.5-4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
4.1 การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	4.1.1 การจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวให้แก่ผู้ประสบภัย	- จังหวัด	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยทหารในพื้นที่
	4.1.2 การจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ประสบภัย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.1.3 การจัดหาอาชีพสำหรับผู้ประสบภัย	- กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.1.4 การระดมความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนและภาคเอกชน เพื่อการดูแลสุขภาพ เช่น การจัดกิจกรรมบิ๊กลีนนิ่งเดย์ หรือการระดมผู้มีจิตอาสาเข้าช่วยเหลือในการซ่อมแซมบูรณะ	- จังหวัด - กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	- เอกชน อาสาสมัคร และผู้มีจิตอาสา - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - หน่วยทหารในพื้นที่
4.2 การฟื้นฟูผู้ประสบภัย สัตว์เลี้ยง และสัตว์ป่า	4.2.1 การสำรวจจำนวนผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บและได้รับความเสียหาย รวมทั้งการสำรวจจำนวนสัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า และผลกระทบที่ได้รับ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงสาธารณสุข - กรมปศุสัตว์ - กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.2.2 การจัดทำโครงการฟื้นฟูสภาพสังคมและสภาพจิตใจในบริเวณพื้นที่ประสบภัยจากแผ่นดินไหว	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข - กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงแรงงาน	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.2.3 เฝ้าระวังบูรณะซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่างๆ โดยเร็ว และการใช้แรงงานในท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย	- หน่วยงานเจ้าของอาคารโครงสร้างพื้นฐาน	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - หน่วยทหารในพื้นที่
	4.2.4 โครงการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประสบภัยและผู้ประกอบธุรกิจรายย่อย	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ - ธนาคารของรัฐ	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.2.5 โครงการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพ	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงอุตสาหกรรม, กระทรวงแรงงาน	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.2.6 การใช้เงินจากกองทุนต่างๆ ในการจัดโครงการเพื่อช่วยให้ผู้ประสบภัยซื้อสินค้าในราคาถูกการช่วยเหลือทางการเงิน ซ่อมแซมเครื่องจักร การลดราคาอุปกรณ์ และเครื่องจักรของอุตสาหกรรมขนาดย่อม เป็นต้น	- กระทรวงการคลัง - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.2.7 โครงการช่วยเหลือสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหว	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กรมปศุสัตว์	
	4.3 การซ่อมแซมบูรณะสิ่งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เสียหาย	4.3.1 การซ่อมแซมสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน และสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เสียหาย	- ส่วนราชการเจ้าของโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่เสียหาย

ตารางที่ 3.5-4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย (ต่อ)

มาตรการ	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
4.4 การฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหาย	4.4.1 การประเมินความเสียหายอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน และวางแผนงบประมาณที่จะใช้ซ่อมแซมฟื้นฟูบูรณะ	- ส่วนราชการเจ้าของอาคาร/โครงสร้างพื้นฐาน	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.4.2 การพิจารณาข้อกำหนดในการออกแบบเพิ่มเติม	- กรมโยธาธิการและผังเมือง	- กทม. (สำนักการโยธา)
	4.4.3 การจัดหางบประมาณเพื่อใช้ฟื้นฟูบูรณะอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน	- สำนักงบประมาณ - ส่วนราชการเจ้าของอาคาร/โครงสร้างพื้นฐาน	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.4.4 การดำเนินการฟื้นฟูบูรณะอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน	- หน่วยงานเจ้าของอาคาร/โครงสร้างพื้นฐาน	- หน่วยงานในพื้นที่
4.5 การจัดการสภาพแวดล้อมในพื้นที่ประสบภัย	4.5.1 การจัดการขยะและซากปรักหักพัง	- จังหวัด/กทม.	- กองทัพ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.5.2 การป้องกันการเกิดโรคระบาด	- กรมควบคุมโรค - กรมควบคุมมลพิษ - กรมอนามัย	- จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	4.5.3 การปรับสภาพพื้นที่ที่มีสภาพเรี่ยราด สะอาด มีสุขลักษณะที่ดี	- จังหวัด, กทม.	- กองทัพ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
4.6 การรายงานและติดตามประเมินผล	4.6.1 จัดทำรายงานความเสียหายจากภัยแผ่นดินไหว	- จังหวัด - กทม. - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมโยธาธิการและผังเมือง	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.6.2 การติดตามประเมินผล การส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4.7 การประสานกับองค์กรระหว่างประเทศในการฟื้นฟูบูรณะ	4.7.1 การจัดทำโครงการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงการต่างประเทศ	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4.8 การเรียนรู้จากบทเรียนและสาธารณภัยที่ผ่านมา (Lesson Learnt)	4.8.1 การจัดทำสรุปบทเรียน ทั้งข้อดีและข้อที่ควรต้องปรับปรุง จากการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหว ทั้งบทเรียนที่ได้รับจากต่างประเทศและในประเทศไทย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงการต่างประเทศ	- จังหวัด, กทม. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - สถาบันการศึกษา - กระทรวงสาธารณสุข
	4.8.2 การนำข้อสังเกตที่ได้จากบทเรียนที่ได้รับ Lesson Learnt มาปรับปรุงการจัดการในด้านต่างๆ เช่น การปรับปรุงข้อกำหนดในการออกแบบและก่อสร้างอาคาร กฎหมายผังเมือง รวมถึงวิธีการในการเข้าค้นหาและช่วยเหลือ การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ และการให้ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องจัดงบประมาณสำหรับทำนุไปศึกษาบทเรียนจากภัยพิบัติแผ่นดินไหวในต่างประเทศ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สถาบันการศึกษาต่าง ๆ	- วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.)
4.9 ก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานแผ่นดินไหว	4.9.1 จัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแผ่นดินไหวในพื้นที่ที่เคยเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- จังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

การขับเคลื่อนแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ

4.1 แนวคิดและหลักการ

จากผลการศึกษาเรื่องแผ่นดินไหวตั้งได้กล่าวแล้ว เป็นเรื่องยืนยันว่าประเทศไทยมีโอกาสที่จะเกิดแผ่นดินไหวขึ้นได้ในหลายภูมิภาคของประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวัง และมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการป้องกันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ประเด็นปัญหานี้ถือเป็นปัญหาร่วมกันของทุกภาคส่วนที่จะต้องร่วมมือและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด ซึ่งในแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (ระยะ 5 ปี) ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มไว้แล้วตามวัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย ตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และเมื่อภัยยุติแล้ว เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติร่วมกันของทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

การที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ และเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 เป็นกลไกกำกับ ดูแล ประสานงานและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศที่มีหลายภาคส่วนบูรณาการการปฏิบัติให้ดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (ระยะ 5 ปี)

การบริหารจัดการและขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ควรดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

1) ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยประสานงานหลัก เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์และมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ อย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง โดยในส่วนของหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางต้องมีการประสานงานให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามกรอบยุทธศาสตร์และมาตรการที่กำหนดไว้ของแต่ละหน่วยงาน และผลักดันให้มีการเสนอของบประมาณรองรับแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้มีเม็ดเงินสำหรับการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ในส่วนขององค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องต้องประสานงานให้เห็นความสำคัญ และนำมาตรการตามแผนแม่บทฯ ไปแปลงแผนสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลต่อไป

ส่วนหน่วยงานในระดับภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้อำนวยการจังหวัด และผู้บริหารเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ที่มีพื้นที่รับผิดชอบอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว ควรประสาน ผลักดันให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่ และจัดสรรงบประมาณของจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืองบประมาณของกลุ่มจังหวัดรองรับกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้น โดยให้มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของแต่ละพื้นที่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประสานความร่วมมือ ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลและสถานการณ์ด้านแผ่นดินไหวให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา พร้อมทั้งสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวในส่วนของภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจถึงสถานการณ์แผ่นดินไหวและวิธีปฏิบัติตน ให้ปลอดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่อาจเกิดขึ้น

3) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์และมาตรการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการ ทั้งระดับส่วนกลาง ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น รวมทั้งนำปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นมาใช้ในกระบวนการปรับปรุงแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการให้เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์มากขึ้น

4.3 แหล่งที่มาของงบประมาณ

แหล่งงบประมาณที่จะดำเนินการตามแผนงานและมาตรการที่กำหนดไว้ในแผนฉบับนี้ ประกอบด้วย

1) งบประมาณดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 2 และการเตรียมการเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 มีแหล่งที่มาจาก 3 ส่วน คือ

(1) งบประมาณปกติของหน่วยงานส่วนกลาง (ระดับกระทรวง และระดับกรม) หน่วยงานต่างๆ ต้องเสนอขอตั้งงบประมาณปกติประจำปี เพื่อปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เป็นภารกิจของหน่วยงานที่จะดำเนินการรองรับมาตรการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยการนำแผน/โครงการตามแผนแม่บท ไปจัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณของหน่วยงานเพื่อนำเข้าบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานสำหรับเสนอขอตั้งงบประมาณต่อไป

(2) งบประมาณจังหวัดและงบประมาณของกลุ่มจังหวัด นอกเหนือจากแหล่งงบประมาณจากส่วนกลางตามข้อ (1) แล้ว ยังมีแหล่งที่มาของงบประมาณจากงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด ซึ่งสามารถเสนอขอตั้งงบประมาณจากสำนักงบประมาณได้โดยตรง ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.2551 โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และค่าของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ตามมาตรา 16 ดังนั้นการจัดสรรเงินงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่เห็นความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่สามารถเสนอตั้งงบประมาณและขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลได้อีกแนวทางหนึ่ง

(3) งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 มาตรา 20 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ (เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา) โดยผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยความสะดวก รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมาตรา 18 ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการจังหวัดมอบหมาย

ตามมาตรา 32 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และตามมาตรา 33 กำหนดให้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จะต้องมีการวางแผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ดังนั้น อำนาจหน้าที่ในการเตรียมความพร้อมป้องกันภัย การบรรเทา การฟื้นฟูช่วยเหลือผู้ประสบภัย จึงเป็นภารกิจโดยตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถของท้องถิ่นและกรุงเทพมหานครให้มีความเข้มแข็ง และมีความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ที่จะต้องพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยการจัดหาและสนับสนุนงบประมาณตามยุทธศาสตร์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทนี้

2) งบประมาณดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 และยุทธศาสตร์ที่ 4 นอกจากใช้งบประมาณจากแหล่งที่มาตามข้อ 1) แล้ว การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยังมีแหล่งงบประมาณดำเนินการจากอีก 2 ส่วน คือ

(1) งบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เมื่อเกิดภัยพิบัติแต่ละครั้งได้สร้างความสูญเสียเป็นจำนวนมาก รัฐบาลเห็นความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือโดยเร่งด่วน จึงได้กำหนดให้มีระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อวางหลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการที่มีหน้าที่ช่วยเหลือให้สามารถดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย

(2) งบกลาง เป็นเงินงบประมาณที่ใช้สำหรับการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยด้านต่าง ๆ เช่น การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหาย การจัดหาที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพและการฟื้นฟูสภาพจิตใจ เป็นต้น เงินงบประมาณส่วนนี้จะพิจารณาให้การสนับสนุนจากโครงการที่จังหวัดส่งมาขอรับการสนับสนุน ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติระดับอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน และคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติระดับจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานตามลำดับ ทั้งนี้การให้ความช่วยเหลือโดยใช้งบกลางดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) กำหนด

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ระยะ 5 ปี)

BURMA

Madras

ANDAMAN
AND
NICOBAR
ISLANDS

THAILAND

Bangkok

Phuket

SRI LANKA

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

MALDIVES
กระทรวงมหาดไทย

กันยายน 2550

Banda Aceh

MALAYSIA

CHIMATDA

คำนำ

การเกิดคลื่นสึนามิขนาดใหญ่อันเนื่องมาจากการเกิดแผ่นดินไหวขนาด 9.3 ริกเตอร์ ที่เกาะสุมาตรา เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากมาย เป็นมหันตภัยร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งที่เกิดแก่มนุษยชาติ สำหรับประเทศไทยได้เกิดคลื่นสึนามิทางด้านชายฝั่งทะเลอันดามันรวม 6 จังหวัด ก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศหลายด้าน ความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างมหาศาลนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการขาดการเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และได้ชี้ให้เห็นจุดอ่อนในการบริหารจัดการกับภัยพิบัติขนาดใหญ่

หลังจากเหตุการณ์คลื่นสึนามิเมื่อเดือนธันวาคม 2547 ได้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าประเทศไทยมีโอกาสที่จะเกิดคลื่นสึนามิขึ้นอีกได้ ทั้งนี้เพราะรอยเลื่อนต่างๆ ยังอาจก่อให้เกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นตามแนววงแหวนไฟ (Ring of Fire) ในมหาสมุทรแปซิฟิก รอยเลื่อนใกล้หมู่เกาะชวา รอยเลื่อนใกล้หมู่เกาะนิโคบาร์ ในทะเลอันดามัน หรือรอยเลื่อนใกล้ประเทศฟิลิปปินส์ ล้วนแต่สามารถส่งผลกระทบต่อชายฝั่งทะเลของไทย ทั้งด้านชายฝั่งทะเลอันดามันและชายฝั่งทะเลอ่าวไทยได้ทั้งสิ้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิที่อาจจะเกิดขึ้น และเมื่อเกิดเหตุหน่วยงานต่างๆ สามารถที่จะรับมือภัยคุกคามได้ในลักษณะร่วมกันทำอย่างบูรณาการ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากภัยคลื่นสึนามิ โดยว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา ปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด ให้ทำการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย
กุมภาพันธ์ 2552

สารบัญ

หน้า

บทนำ	ความเป็นมาและแนวทางการศึกษา	
	1. ความเป็นมา	1
	2. แนวทางการศึกษา	2
	2.1 การวิเคราะห์การเกิดคลื่นสึนามิและผลกระทบต่อประเทศไทย	2
	2.2 การจัดทำพื้นที่เสี่ยงภัยและการกำหนดระดับความรุนแรง	3
	2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับหอเตือนภัย สถานที่ปลอดภัย และเส้นทางหนีภัย	5
	2.4 แนวทางปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติ	6
บทที่ 1	ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ	
	1. หลักการและเหตุผล	10
	2. กรอบแนวคิด	10
	3. หลักการและแนวทางการป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิในระยะ 5 ปีข้างหน้า	10
บทที่ 2	แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ	
	1. พันธกิจ	13
	2. วิสัยทัศน์	13
	3. วัตถุประสงค์	13
	4. เป้าหมาย	14
	5. ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และกิจกรรมหลัก	14
	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ	17
	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมพร้อมรับภัย	21
	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน	23
	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย	26
บทที่ 3	แนวทางการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ กลไก และการติดตาม ประเมินผล	
	1. การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ	30
	2. กระบวนการแปลงแผนแม่บทฯ ไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการ	30
	3. กลไกในการแปลงแผน	32
	4. การติดตาม ประเมินผล	32
บทที่ 4	ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการโดยด่วน	34

บทนำ

ความเป็นมาและแนวทางการศึกษา

1. ความเป็นมา

การเกิดคลื่นสึนามิขนาดใหญ่อันเนื่องมาจากการเกิดแผ่นดินไหวขนาด 9.3 ริกเตอร์ ที่เกาะสุมาตราเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากมาย มีผู้เสียชีวิตและสูญหายประมาณ 230,000 คน และความเสียหายด้านทรัพย์สินอีกมาก สำหรับประเทศไทยได้เกิดคลื่นสึนามิทางด้านชายฝั่งทะเลอันดามันรวม 6 จังหวัด ก่อให้เกิดความเสียหายถึงชีวิตทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ 5,365 คน บาดเจ็บ 8,457 คน และสูญหายอีก 2,817 คน ราษฎรได้รับความเดือดร้อนจำนวน 58,550 คน หรือ 12,815 ครอบครัว บ้านเรือนราษฎรได้รับความเสียหาย 4,806 หลัง มูลค่าความเสียหายต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของราษฎรประมาณ 14,491 ล้านบาท

ในการรับมือกับภัยจากคลื่นสึนามิดังกล่าว แม้ว่าประเทศไทยจะสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และได้ผลดีพอสมควร แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็ได้ชี้ให้เห็นจุดอ่อนในการบริหารจัดการกับภัยพิบัติขนาดใหญ่ ซึ่งควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือกับภัยจากคลื่นสึนามิที่อาจจะเกิดขึ้นอีก และสามารถดำเนินการด้วยความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งมีการเตรียมการที่ดี และมีความพร้อมที่จะรับมือกับภัยเพื่อลดการสูญเสียชีวิตจากภัยคลื่นสึนามิ

นอกจากนี้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนบริหารจัดการภัยพิบัติที่ครอบคลุมตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย หลังเกิดภัย และแผนป้องกันระยะยาว การพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้าและการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา ปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด ทำการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ.2548 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 โดยมีระยะเวลาศึกษา รวม 6 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2549 และสิ้นสุดในวันที่ 20 มกราคม 2550 งบประมาณดำเนินการ 3.499 ล้านบาท

เพื่อให้ได้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิที่มีเนื้อหาสาระครบถ้วน สมบูรณ์ สอดคล้องกับหลักวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ประธานกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ จึงได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ที่ 001/2549 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2549 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นยักษ์ (สึนามิ) โดยมีรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสาธารณภัยและพัฒนาเมือง) เป็นประธานอนุกรรมการ มีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นรองประธานอนุกรรมการ และมีผู้แทนจากหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นอนุกรรมการอีก 20 หน่วยงาน ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกองทัพบก ผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนกองทัพอากาศ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทนกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนกรมการประกันภัย และผู้แทนศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC) ให้ทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดขอบข่ายงาน (Term of Reference : ToR) กำหนดวิธีการจ้างที่ปรึกษา และเป็นศูนย์ประสานหลัก (Focal Point) การดำเนินการจ้างทำแผนแม่บทให้มีคุณภาพตามเงื่อนไขที่กำหนด รวมทั้งการตรวจรับงานร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการจ้างและตรวจรับงานจ้าง

2. แนวทางการศึกษา

ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ที่ปรึกษาได้ศึกษารายงานการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ศูนย์นเรนทร กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ เป็นต้น รวมถึงศึกษาจากเอกสาร ข้อมูลจากหน่วยงานต่างประเทศอีกหลายแห่ง โดยที่ปรึกษาได้ไปพบเพื่อขอข้อมูลและขอทราบข้อคิดเห็นจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าวแล้ว

นอกจากนี้ ที่ปรึกษาได้ไปสำรวจภาคสนามในจุดที่เกิดความเสียหายอย่างหนัก เช่น ที่บ้านน้ำเค็มหาดบางเนียง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ที่หาดป่าตอง หาดกมลา จังหวัดภูเก็ต ที่อ่าวนาง และเกาะพีพี จังหวัดกระบี่ พร้อมกับได้สำรวจรูปแบบ ตำแหน่งหอเตือนภัยและหอกระจายข่าวในแหล่งชุมชนที่สำคัญต่างๆ รวมทั้งได้สอบถามข้อมูลจากหน่วยงานภายในของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 11 สุราษฎร์ธานี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา จังหวัดตรัง จังหวัดระนอง จังหวัดกระบี่ จังหวัดสงขลา วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย วิทยาเขตภูเก็ต รวมทั้งชุมชนบางแห่งด้วย

สรุปผลการศึกษาในประเด็นที่สำคัญ

2.1 การวิเคราะห์การเกิดคลื่นสึนามิและผลกระทบต่อประเทศไทย

การวิเคราะห์การเกิดคลื่นสึนามิ ที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากการเกิดคลื่นสึนามิในอดีตจาก www.ngdc.noaa.gov และแบบจำลองทางคณิตศาสตร์โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีน้ำตื้น (Shallow Water) ด้วยสมการ 2 ประเภท คือ 1) Shallow Water Equation linear long wave และ 2) Shallow Water Equation nonlinear คำนวณการเคลื่อนตัวของคลื่นมายังชายฝั่งทะเลของประเทศไทย โดยได้กำหนดพื้นที่ศึกษาแหล่งกำเนิดคลื่นสึนามิที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ทั้งฝั่งอันดามัน และอ่าวไทย รวม 4 แห่ง เป็น

4 กรณีศึกษา โดยสมมติให้แผ่นดินไหวมีค่าความรุนแรงที่ 9 ริคเตอร์ สำหรับด้านชายฝั่งทะเลอันดามันพบว่า กรณีศึกษาที่ 1 เป็นกรณีที่รุนแรงที่สุด ผลการวิเคราะห์พบว่าคลื่นสึนามิที่เกิดจากแผ่นดินไหวขนาด 9 ริคเตอร์ บริเวณรอยเลื่อนที่ subduction zone ทางด้านตะวันตกของแนวหมู่เกาะนิโคบาร์ จะเคลื่อนตัวมาถึงชายฝั่ง ประเทศไทยในเวลาประมาณ 2 ชั่วโมงเป็นต้นไปหลังจากการเกิดแผ่นดินไหว และจะทำให้เกิดคลื่นสึนามิที่มีความรุนแรงมาก มีความสูงของคลื่นตั้งแต่ 2 เมตรขึ้นไปจนสูงกว่า 15 เมตรแล้วแต่สภาพพื้นที่ท้องทะเล สภาพของอ่าว ชายฝั่ง ปะการังและพืชใต้น้ำ และความลาดเทของชายหาด ลักษณะของคลื่นที่เกิดด้านฝั่งอันดามัน จะมีร่องนำมาก่อนตัวคลื่น ดังนั้นจะเกิดน้ำทะเลลดระดับลงจนเห็นหาดทรายยาวก่อนที่จะคลื่นสูงจะซัดเข้าสู่ฝั่ง คลื่นสึนามิจะเกิดขึ้นติดต่อกันหลายลูกและบางครั้งคลื่นที่มีความสูงที่สุดอาจไม่ใช่คลื่นลูกแรก

ส่วนทางด้านชายฝั่งทะเลอ่าวไทยอาจเกิดอันตรายจากคลื่นสึนามิซึ่งจะเกิดจากแผ่นดินไหวที่รอยเลื่อนบริเวณฝั่งตะวันตกของหมู่เกาะฟิลิปปินส์ แต่เนื่องจากมีระยะทางไกลจากประเทศไทยและความลึกของท้องทะเลในอ่าวไทยค่อนข้างตื้น ดังนั้นจึงมีระยะเวลาการเดินทางของคลื่นนานกว่า 10 ชั่วโมงขึ้นไป และมีความสูงของคลื่นไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่จะสูงไม่เกิน 2 เมตร

ผลการวิเคราะห์ความรุนแรงของคลื่นสึนามิโดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์คำนวณการเคลื่อนตัวของคลื่นมายังชายฝั่งทะเลของประเทศไทย สรุปผลได้ดังนี้

- 1) ชายฝั่งทะเลอันดามัน คลื่นจะเริ่มเคลื่อนตัวและกระทบชายฝั่งทะเลของประเทศไทย โดยใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง ที่จังหวัดภูเก็ต คลื่นจะมีความสูงประมาณ 10-15 เมตร แล้วแต่สภาพพื้นที่ท้องทะเลและความลาดเทของชายหาด พื้นที่เสี่ยงภัยของชายฝั่งทะเลอันดามันที่จะได้รับผลรุนแรงมากที่สุดคือ ที่หมู่เกาะสุรินทร์ ร่องลงมาคือที่เกาะพระทอง และที่บ้านบางเนียง จังหวัดพังงา
- 2) ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย คลื่นจะเริ่มเคลื่อนตัวเข้ากระทบชายฝั่งทะเลของประเทศไทยที่จังหวัดนราธิวาส โดยใช้เวลาเดินทางประมาณ 14 ชั่วโมง คลื่นมีความสูงประมาณ 2 เมตร เนื่องจากสภาพพื้นที่ท้องทะเลของอ่าวไทยค่อนข้างตื้น และพื้นที่เสี่ยงภัยของชายฝั่งทะเลอ่าวไทยที่จะได้รับผลกระทบรุนแรงมากที่สุดอยู่ที่จังหวัดนราธิวาส

2.2 การจัดทำพื้นที่เสี่ยงภัยและการกำหนดระดับความรุนแรง

ในการศึกษาพื้นที่เสี่ยงภัย ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบพื้นที่หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ตามชายฝั่งทะเลอันดามัน และชายฝั่งทะเลอ่าวไทย จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ.2547 พร้อมกับได้ตรวจสอบรายชื่อหมู่บ้านที่เคยประสบภัยสึนามิเมื่อ 26 ธันวาคม 2547 และอยู่ในบัญชีรายชื่อหมู่บ้านเสี่ยงภัยตามแผนแม่บทการอพยพประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยจากคลื่นยักษ์ (สึนามิ) ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2548 รวมทั้งการรวบรวมผลการสำรวจภาคสนามของผู้เชี่ยวชาญต่างๆ และการตรวจสอบพื้นที่สำคัญเพิ่มเติมจาก Google Earth พ.ศ.2549 เช่น ชายหาด แหล่งท่องเที่ยว เทศบาล และนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น แล้วนำมาผนวกกับการคำนวณค่าความสูงของคลื่น ณ จุดต่างๆ ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากคลื่นสึนามิ นอกจากนี้ที่ปรึกษา ได้นำค่าความสูงของคลื่นที่ได้จากการคำนวณมาเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการสำรวจจริงในสนามจากการเกิดคลื่นสึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 และเลือกใช้ค่าที่สูงกว่าเป็นค่าความสูงของคลื่น ณ จุดนั้น สรุปจำนวนพื้นที่เสี่ยงภัยที่จะได้รับผลกระทบจากคลื่นสึนามิที่ตั้งอยู่ตามชายฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทยรวมทั้งสิ้น 22 จังหวัด 97 อำเภอ 324 ตำบล 1,416 หมู่บ้าน แยกเป็น

1) พื้นที่เสี่ยงภัยจากคลื่นสึนามิชายฝั่งทะเลอันดามัน 6 จังหวัด 27 อำเภอ 102 ตำบล 509 หมู่บ้าน

2) พื้นที่เสี่ยงภัยจากคลื่นสึนามิชายฝั่งทะเลอ่าวไทย 16 จังหวัด 70 อำเภอ 222 ตำบล 907 หมู่บ้าน

รายละเอียดตามตารางที่ 2.2-1 และ 2.2-2

ตารางที่ 2.2-1 สรุปจำนวนหมู่บ้านเสี่ยงภัยด้านชายฝั่งทะเลอันดามันและระดับความรุนแรง

พื้นที่เสี่ยงภัยชายฝั่งทะเลอันดามัน				ระดับความรุนแรง			
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
1. ระนอง	3	11	45	1	7	12	25
2. พังงา	7	22	106	12	31	21	42
3. ภูเก็ต	3	13	69	-	34	14	21
4. กระบี่	5	19	113	-	3	37	73
5. ตรัง	5	21	102	-	-	6	96
6. สตูล	4	16	74	-	-	4	70
รวม	27	102	509	13	75	94	327

ตารางที่ 2.2-2 สรุปจำนวนหมู่บ้านเสี่ยงภัยด้านชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและระดับความรุนแรง

พื้นที่เสี่ยงภัยชายฝั่งทะเลอ่าวไทย				ระดับความรุนแรง			
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
1. สมุทรปราการ	3	4	13	-	-	-	13
2. ชลบุรี	5	15	41	-	-	-	41
3. ระยอง	3	13	32	-	-	-	32
4. จันทบุรี	4	9	45	-	-	-	45
5. ตราด	6	16	88	-	-	-	88
6. ฉะเชิงเทรา	1	2	8	-	-	-	8
7. สมุทรสาคร	1	6	11	-	-	-	11
8. สมุทรสงคราม	1	4	22	-	-	-	22
9. เพชรบุรี	4	12	45	-	-	-	45
10. ประจวบคีรีขันธ์	8	24	80	-	-	-	80
11. นครศรีธรรมราช	6	23	114	-	-	-	114
12. สุราษฎร์ธานี	8	19	53	-	-	-	53
13. ชุมพร	6	20	97	-	-	-	97
14. สงขลา	6	29	144	-	-	-	144
15. ปัตตานี	6	20	72	-	-	1	71
16. นราธิวาส	2	6	42	-	-	1	41
รวม	70	222	907	-	-	2	905

หลักเกณฑ์การจัดระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยงภัย

จากผลการศึกษาความสูงของคลื่นได้นำไปเทียบกับระดับความรุนแรงของคลื่นที่เคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่ง โดยใช้หลักเกณฑ์ของ Shuto's intensity scale (Shuto, 1993) ที่กำหนดไว้ รวมทั้งพิจารณา ร่วมกับผลสำรวจความเสียหายและระดับความสูงของคลื่นที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ในพื้นที่ประสบภัยต่างๆ จึงได้สรุปความสูงของคลื่นเทียบกับความรุนแรงตามหลักเกณฑ์ของ Shuto's เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยงภัยต่างๆ ดังนี้

ระดับความรุนแรง	คำอธิบาย
4 (คลื่นสูง มากกว่า 10 เมตร)	เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อทุกสิ่ง ชีวิตความเป็นอยู่ถูกทำลายย่อยยับ กระแสน้ำไหลกลับจุดลากสิ่งของ ยานพาหนะลงสู่ทะเล ก้อนหินหรือเรือขนาดใหญ่ ถูกพัดเข้าฝั่ง อาคารทุกประเภทได้รับความเสียหายทั้งหมด
3 (คลื่นสูง 5 ถึง 10 เมตร)	เกิดความเสียหายรุนแรงแก่ชีวิตและทรัพย์สิน มีผู้คนถูกพัดพาไปตามกระแสน้ำ เรือขนาดเล็กพัง อาคารไม้และผนังก่ออิฐถูกทำลาย ส่วนอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กเสียหายบางส่วน
2 (คลื่นสูง 2 ถึง 5 เมตร)	เกิดความเสียหายปานกลาง ผู้คนบางส่วนถูกพัดพา เรือขนาดเล็กเสียหาย อาคารไม้ส่วนใหญ่ถูกพัดพา อาคารผนังก่ออิฐบางส่วนเสียหาย อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กส่วนใหญ่ยังต้านทานได้
1 (คลื่นสูงน้อยกว่า 2 เมตร)	มีความเสียหายเกิดขึ้นเล็กน้อย อาจมีเรือขนาดเล็กถูกพัดมาเกยตื้นหรือคว่ำ อาคารไม้อาจถูกพัดพัง แต่อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กยังปลอดภัย

อย่างไรก็ตามในกรณีที่ต้องการข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น ควรจัดหาข้อมูลสภาพพื้นที่ท้องทะเลและแผนที่ระดับภูมิประเทศอย่างละเอียดเพื่อการคำนวณความสูงของคลื่นที่เคลื่อนขึ้นบนฝั่ง (run up) ต่อไป

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับหอเตือนภัย สถานที่ปลอดภัย และเส้นทางหนีภัย

ที่ปรึกษาได้รวบรวมข้อมูลของหอเตือนภัยที่ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งประกอบด้วยหอเตือนภัย ที่ก่อสร้างในโครงการระยะที่ 1 จำนวน 99 แห่ง ในเขต 6 จังหวัดภาคใต้ทางฝั่งทะเลอันดามัน คือจังหวัด ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล และหอเตือนภัยที่ก่อสร้างตามโครงการระยะที่ 2 ซึ่งมีจำนวน 48 แห่ง แต่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยจากสึนามิ เพียง 30 แห่ง ในเขตจังหวัดทางฝั่งทะเลอ่าวไทย คือจังหวัด ชลบุรี ระยอง ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส โดยที่ ปรึกษาได้ตรวจสอบพิภพของหอเตือนภัยและจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งหอเตือนภัยทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2

ในการสำรวจสถานที่ปลอดภัยและเส้นทางหนีภัย ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลในพื้นที่กรณีศึกษา 3 แห่ง คือ ที่หาดกมลา อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต ที่หาดบางเนียง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา และที่หาดสมิหรา-ชลาทัศน์ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และได้พิจารณาจัดกลุ่มการอพยพตามระยะเวลาที่ใช้หนีภัย ไปยังสถานที่ปลอดภัย ในกรณีที่ต้องใช้ระยะเวลาหนีภัยนานเกินไป และในบางพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ราบและจุดปลอดภัยอยู่ห่างเกินไป ที่ปรึกษาเสนอให้จัดทำที่หลบภัย (Shelter) และเสนอเส้นทางหนีภัยเพิ่มเติมด้วย

2.4 แนวทางปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติ

จากผลการศึกษาบทเรียนของเหตุการณ์คลื่นสึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ที่ปรึกษาได้พบปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการภัยพิบัติ และได้เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงไว้ ดังนี้

2.4.1 การสร้างองค์ความรู้และการเผยแพร่แก่ประชาชน

ภัยจากคลื่นสึนามิแม้ว่าจะมีความรุนแรงและมีอันตรายอย่างใหญ่หลวง แต่สามารถหลีกเลี่ยงหนีภัยได้ หากประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของคลื่นสึนามิและมีการเตือนภัยล่วงหน้าที่เหมาะสม ประชาชนและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะสามารถออกจากพื้นที่เสี่ยงได้ทัน ทำให้ลดการสูญเสียชีวิตได้มาก ดังนั้นการสร้างองค์ความรู้ และการเผยแพร่ทั้งโดยการบรรจุในหลักสูตรการศึกษา การฝึกอบรม การเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ การจัดกิจกรรมเพื่อเตือนให้ตระหนักถึงภัยจากคลื่นสึนามิอย่างต่อเนื่อง จะช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนให้มีความใส่ใจ มีจิตใจตระหนักในเรื่องความปลอดภัย (Safety mind) และมีความเข้าใจธรรมชาติรวมทั้งสิ่งบอกเหตุต่างๆ ที่ช่วยเตือนว่าจะเกิดภัยสึนามิขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนรู้ว่าภัยจากธรรมชาติกำลังจะเกิดขึ้นและสามารถหนีภัยได้ทัน

2.4.2 การดำเนินการปรับปรุงระบบเตือนภัยล่วงหน้า

การเตือนภัยล่วงหน้าของภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ ปัจจุบันดำเนินการโดยศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเมื่อได้รับข้อมูลแผ่นดินไหวจากหน่วยงานต่างๆ แล้ว ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ จะตรวจสอบกับฐานข้อมูลและทำการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองคณิตศาสตร์ ประกอบกับการตรวจวัดคลื่นสึนามิด้วยทุ่นลอย (buoy) และสถานีวัดน้ำทะเลตามเวลาจริง หากเข้าเกณฑ์จะส่งสัญญาณเตือนภัยไปยังหอเตือนภัยเพื่อให้ประชาชนอพยพหนีภัย ผลการตรวจสอบพบว่าได้มีการดำเนินการไปมากแล้ว ทั้งการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ การสร้างหอเตือนภัย การวางทุ่นลอย (buoy) ของระบบ Deep-ocean Assessment and Reporting of Tsunami อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม ดังนี้

- เพิ่มจำนวนทุ่นลอย (buoy) ขึ้นอีก เนื่องจากปัจจุบันมีเพียง 1 แห่ง และอยู่ห่างจากชายฝั่งประเทศไทยมาก
- ปรับปรุงการแจ้งเตือนภัยให้เชื่อมโยงกับจังหวัดด้วย
- ตรวจสอบเสียงสัญญาณให้ได้ยินทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก
- เพิ่มเติมการแจ้งเตือนให้ถึงชุมชนทุกรับรู้เร็ว โดยใช้วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หรือแม้แต่การใช้รถตระเวนแจ้งข่าว

2.4.3 การปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ที่ปรึกษาได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งควรประกอบด้วย

1) ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS)

จากปัญหาความสับสนในการสั่งการในขณะที่เกิดภาวะฉุกเฉิน ซึ่งมีการตรวจงานและการสั่งการจากผู้บังคับบัญชาหลายฝ่าย (multiple conflicting directives) และการทำงานหลายหน่วยและกำลังคนจำนวนมากเข้าปฏิบัติงาน ทำให้มีปัญหาในการประสานงาน ดังนั้นการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันควรมีแผนการปฏิบัติที่ชัดเจน ที่ปรึกษาได้แนะนำให้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ซึ่งเป็นระบบที่ประเทศต่างๆ ให้การยอมรับ มาใช้ในการบริหารจัดการภัยพิบัติเพื่อให้การดำเนินการมีเป้าหมายชัดเจน มีแผนปฏิบัติการร่วมกัน มีการติดต่อประสานงานกันที่ดี และมีความชัดเจนในการสั่งการและรายงาน

2) การกู้ภัย

ปัญหาในการกู้ภัยซึ่งเกิดจากจำนวนผู้ประสบภัยที่มีจำนวนมากเกือบ 20,000 คน มีพื้นที่ประสบภัยที่กว้างขวาง และการขาดอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็น ที่ปรึกษาได้เสนอให้มีการจัดเตรียมการล่วงหน้าให้พร้อม ทั้งในการจัดเตรียมฐานข้อมูลของหน่วยกำลังต่างๆ ที่จะเข้าช่วยเหลือ เครื่องมือ เครื่องจักรกล การฝึกอบรมทีมกู้ภัยซึ่งเป็นหน่วยนำ และการฝึกอบรมให้กับหน่วยกู้ชีพกู้ภัยประจำตำบล (One Tambon One Search and Rescue Team : OTOS) การจัดเตรียมรถไฟฟ้าส่องสว่าง รถยกและอุปกรณ์ตัดชิ้นส่วนอาคาร จัดเตรียมวิธีการและงบประมาณสำหรับการดำเนินการ และการแบ่งมอบหมายงานให้หน่วยต่างๆ ให้ชัดเจนในขณะปฏิบัติงาน

3) การสื่อสาร

ปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างมากคือ การที่ระบบสื่อสารต่างๆ ไม่สามารถใช้งานได้ โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ประกอบการแต่ละบริษัทต่างมีปัญหาระบบล่มจากจำนวนการใช้งานที่มากจนระบบไม่สามารถรองรับได้ และจากความเสี่ยงของอุปกรณ์ โทรศัพท์ระบบสายต้องหยุดการใช้งานอันมีสาเหตุจากเสาโทรศัพท์ล้ม ชุมสายเสียหายและการโทรเข้ามากและนานผิดปกติ แนวทางแก้ปัญหาในระยะต่อไปคือการนำรถสื่อสารดาวเทียมเคลื่อนที่มาใช้ การใช้วิทยุราชการระบบ VHF/UHF การใช้เครือข่ายวิทยุสมัครเล่น วิทยุความถี่ประชาชน (Citizen Band – CB) และการนำ capacity สำรอง 10% ของผู้ประกอบการต่างๆ มาใช้ รวมทั้งการ divert traffic โดยผันการใช้โทรศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปยังบริเวณอื่นจะช่วยแก้ปัญหาระบบสื่อสารล้มเหลวได้

4) การจัดทำฐานข้อมูล

การมีฐานข้อมูลที่ดีเป็นเรื่องจำเป็นในการบริหารจัดการภัยพิบัติต่างๆ โดยควรมีการเก็บข้อมูลประชากรในบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ได้เมื่อเกิดภัย ควรมีการเก็บข้อมูลของหน่วยงานเครือข่ายที่สามารถเข้ามาช่วยเหลือ ทั้งกำลังคน เครื่องจักร เครื่องมือ เพื่อความพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติ นอกจากนี้ หลังจากเกิดภัยพิบัติ ฐานข้อมูลจะมีความสำคัญในการเก็บข้อมูลของผู้ประสบภัย ผู้เสียชีวิต ผู้ได้รับบาดเจ็บ สถานที่รักษา และฐานข้อมูลยัง

สามารถใช้ในการเก็บข้อมูลสิ่งของที่ได้รับความเสียหายและการแจกจ่ายอีกด้วย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีโปรแกรมฐานข้อมูลที่สามารถรับภารกิจดังกล่าว ซึ่งงานในส่วนนี้ที่ปรึกษาได้ออกแบบโปรแกรมฐานข้อมูลสำหรับบริหารจัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิให้เป็นต้นแบบ โดยพัฒนาจากโปรแกรม Microsoft Access และใช้ภาษา Microsoft Visual Basic ในการพัฒนา ซึ่งเป็นโปรแกรมพื้นฐานที่แพร่หลายในท้องตลาด ที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ง่าย

5) การปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขและการจัดการเกี่ยวกับศพ

ภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิได้ทำให้ผู้ประสบภัยได้รับบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจึงเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เนื่องจากสถานที่รักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ต่างๆ มีไม่เพียงพอ บุคลากรทางการแพทย์ได้ระดมกำลังเข้าช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว โดยการเป็นเครือข่ายของแพทย์ด้วยกัน ทำให้สามารถระดมทีมผ่าตัดมาช่วยเหลือได้ก่อนการร้องขอตามระเบียบราชการ นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครจากแพทย์และพยาบาลมาช่วยเหลืออีกด้วย สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือการทบทวนแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีการตัดสินใจสั่งการที่ชัดเจน โดยอาจนำระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) มาใช้ในการส่งทีมแพทย์ critical care ลงช่วยเหลือโดยเร็ว การสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน, (Emergency Medical System : EMS) การกำหนดให้มีจังหวัดและโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้กันให้เป็นคู่ช่วยกู้วิกฤติซึ่งกันและกัน และการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนช่วย เช่น ทีมปฏิบัติการด้านรักษาพยาบาล และด้านสาธารณสุขซึ่งอาจมีปัญหากการแพร่กระจายของโรค เช่น อูจจาระร่วง โรคระบบทางเดินหายใจ โรคเยื่อสมองอักเสบ และปัญหา ความไม่สะอาดของอาหารและน้ำ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ควรมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการและห้องปฏิบัติการชั่วคราวในพื้นที่ประสบภัยและจัดตั้งทีมเฝ้าระวังและควบคุมโรคขึ้นด้วย

การจัดการเกี่ยวกับศพ เป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากมากที่สุดอีกเรื่องหนึ่ง เนื่องจากมีจำนวนผู้เสียชีวิตสูงถึง 5,365 คน และขาดการเตรียมการในการบันทึกข้อมูล รวมทั้งอุปสรรคในการทำเครื่องหมาย วิธีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของหน่วย Disaster Victim Identification (DVI) ของตำรวจสากล ปัญหากการเก็บรักษาศพ และปัญหาหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งปัญหาขาดแคลนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ทำให้การดำเนินการในด้านนี้สับสนในระยะแรก ในระยะต่อมาพบว่าการจำแนกเอกลักษณ์บุคคล ได้ผลจากการตรวจประวัติฟันมากที่สุด 42.4% จากลายนิ้วมือ 34.3% จาก DNA 22.4% และจากการดูรูปร่าง 0.9% ปัญหานี้ควรแก้ไขด้วยการกำหนดหน่วยงานที่จะเป็นเจ้าภาพหลักให้ชัดเจน การกำหนดวิธีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับวิธีของไทยและเป็นที่ยอมรับของสากล การปรับปรุงแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลทั้ง AM data และ PM data ให้เหมาะสม รวมทั้งการจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือ เช่น ป้าย กล้องถ่ายภาพ คอมพิวเตอร์และโปรแกรมจับคู่ให้พร้อม ตลอดจนมีการกำหนดแนวทางการประสานงานและการซักซ้อมความเข้าใจระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติงาน

6) การช่วยเหลือ การส่งกำลังบำรุง (Logistic) และการฟื้นฟู

การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็วเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี และการรักษาสภาพจิตใจจากผลกระทบของการสูญเสียจากภัยพิบัติเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ในระยะแรกเป็นการให้การช่วยเหลือในด้านอาหาร น้ำดื่ม เสื้อผ้า ที่พักรชั่วคราว และในระยะต่อมาจึงเป็นเรื่องการให้ความช่วยเหลือในด้านการประกอบอาชีพ สถานที่เรียนสำหรับเด็ก บ้านพักถาวร ซึ่งการช่วยเหลือในระยะแรก

มีผู้บริจาคสิ่งของเป็นจำนวนมากจนเกินความจำเป็น และบางรายการไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและการใช้ชีวิตในท้องถิ่น เช่น เสื้อผ้าเก่า เป็นต้น ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการส่งกำลังบำรุง (Logistic) การเก็บสต็อก และการแจกจ่ายที่ไม่ทั่วถึง ซึ่งอาจปรับปรุงได้โดยการเชิญชวนให้บริจาคเป็นเงินและจัดซื้อของอุปโภคบริโภคในท้องถิ่นเพื่อลดปัญหาการขนส่ง และเพื่อเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่

ส่วนการช่วยเหลือด้านอาชีพ มีปัญหาความแตกต่างในระเบียบปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน ทำให้การจ่ายเงินช่วยเหลือแตกต่างกันทั้งด้านความรวดเร็วและด้านจำนวน ซึ่งควรปรับปรุงแนวทางการช่วยเหลือให้สอดคล้องกัน ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือการขาดฐานข้อมูลเบื้องต้น ทำให้การช่วยเหลือด้านเครื่องมือประกอบอาชีพ เช่น เรือประมง มีความคลาดเคลื่อน และส่งผลกระทบต่อความช่วยเหลือด้านที่พักอาศัยด้วยเช่นกัน ดังนั้นการมีฐานข้อมูลที่ดีและการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการก่อสร้างที่พักชั่วคราวและที่พักถาวรจะช่วยลดปัญหาด้านนี้ลงได้

นอกจากการให้ความช่วยเหลือแก่มนุษย์แล้ว การให้ความช่วยเหลือแก่สัตว์ต่างๆ ทั้งสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่า ซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยสึนามิจนขาดแคลนแหล่งน้ำและอาหาร เป็นเรื่องที่ควรพิจารณาช่วยเหลือเพื่อให้ความเมตตาแก่เพื่อนร่วมโลกด้วยกัน

2.4.4 ข้อเสนอแนะในด้านอื่น ๆ

การให้ท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติเป็นเรื่องสำคัญทั้งในด้านการเป็นผู้รู้สภาพต่างๆ ของพื้นที่ได้ดี ซึ่งจะสามารถวางแผนดำเนินการได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถช่วยได้ทั้งโดยการตั้งงบประมาณส่วนหนึ่งไว้เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับภัยพิบัติ ทั้งการป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัย การจัดการ และการฟื้นฟู และยังสามารถเข้าร่วมดำเนินการต่างๆ ในขณะที่เกิดภัย เช่น การจัดทีมกู้ภัย ทีมรักษาพยาบาล ฯลฯ ในส่วนของชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการจัดการกับความเสี่ยงของภัย ตามแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) ซึ่งคณะกรรมการในชุมชนสามารถดำเนินการในด้านต่างๆ ทั้งการป้องกันและการช่วยเหลือในระยะแรก การพิจารณาเลือกสถานที่ปลอดภัย เส้นทางหนีภัย การฝึกซ้อม และสมาชิกในชุมชนยังมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพ.ร.) และสมาชิกหนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ภัย (OTOS) อีกด้วย

บทที่ 1

ยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

1. หลักการและเหตุผล

การจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ได้ดำเนินการโดยยึดแผนบริหารจัดการภัยพิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) และแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 เป็นกรอบแนวทางกำหนดยุทธศาสตร์ในการร่วมปฏิบัติงานแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ

2. กรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

แนวทางของยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ มีแนวคิดเน้นการบริหารจัดการภัยพิบัติแบบปฏิบัติการเชิงรุก (Proactive Approach) คือการปฏิบัติการแบบครบวงจรตามลำดับของวัฏจักรการบริหารจัดการภัยพิบัติ คือ การป้องกันและลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม ควบคู่กับการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟูบูรณะ โดยเน้นเรื่องการสร้างองค์ความรู้และการถ่ายทอดความรู้ให้หน่วยงานและประชาชนให้เข้าใจลักษณะของภัยจากคลื่นสึนามิและการป้องกันภัยดังกล่าว เน้นเรื่องการเตือนภัย การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย การหนีภัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ ทั้งนี้โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการวิเคราะห์การเกิดและความเสี่ยงของพื้นที่และการเตือนภัย ควบคู่กับการใช้ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับภัยและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่ง และเน้นการแก้ไขปัญหาด้วยการประสานการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการ

3. หลักการและแนวทางการป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิในระยะ 5 ปีข้างหน้า

การป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ในระยะ 5 ปีข้างหน้า จะเป็นกรอบชี้แนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ มีหลักการและแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1) เน้นการป้องกัน การบริหารจัดการภัยพิบัติในเชิงรุก (Pro-active) จะสามารถลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยพิบัติได้อย่างมาก ประเทศที่พัฒนาแล้วทุกประเทศใช้กลยุทธ์เชิงรุกโดยเน้นการป้องกันเป็นหลักในการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งสิ้น

2) **เห็นการมีส่วนร่วม** โดยนำขีดความสามารถของภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิการกุศล ชุมชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้นแบบบูรณาการ มีการฝึกกำลังอย่างมีระบบ เนื่องจากทุกภาคส่วนมีศักยภาพและมีประสบการณ์ที่สร้างสมมาช้านาน เพียงแต่ขาดระบบการบูรณาการและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

3) **เห็นความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ** การมีรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการอย่างมีเอกภาพ โดยใช้ระบบการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System หรือ ICS) ที่มีผู้บัญชาการเหตุการณ์เพียงคนเดียว (Incident Commander หรือ IC) ในกองบัญชาการ (Command Post) ที่ฝึกกำลังจากทุกภาคส่วนในหนึ่งเหตุการณ์ ผู้บัญชาการเหตุการณ์และคณะผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติหน้าที่ตามรูปแบบที่กำหนดขึ้นโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างทันเหตุการณ์ ทั้งนี้ การกำหนดระดับของผู้บัญชาการเหตุการณ์ (IC) จะขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

4) **เห็นการสร้างระบบบริหารจัดการภัยพิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CDBRM)** เป็นการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในสังคมไทยขึ้นมาใหม่ โดยการมอบหน้าที่ให้คนไทยทุกคนมีหน้าที่ในการเตรียมตนเองที่จะป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในขั้นต้นสำหรับชุมชนหรือหมู่บ้านทุกแห่ง ซึ่งจะต้องมีการจัดองค์กรเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติที่มีความรุนแรงในระดับหนึ่ง สำหรับให้ประชาชนและชุมชนพร้อมเผชิญเหตุการณ์เบื้องต้นได้ด้วยตนเองก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้ามาช่วยเหลือ

5) **เห็นระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ** ระบบการเตือนภัยที่ดีจะต้องมีความแม่นยำ สามารถระบุได้ชัดว่าจะเกิดคลื่นสึนามิขึ้นจริงหรือไม่ ระยะเวลาที่คลื่นจะเดินทางมาถึง และเกิดผลกระทบต่อนพื้นที่ใดบ้าง ซึ่งจำเป็นจะต้องมีเครื่องมือตรวจวัดที่เหมาะสม มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศซึ่งเป็นเครือข่ายในด้านนี้ มีระบบการเตือนภัยที่เหมาะสม ทั้งการประกาศให้ทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมตัวและการเฝ้าระวังโดยประชาชนไม่ตื่นตกใจ และเมื่อเกิดคลื่นสึนามิขึ้นจริงก็สามารถแจ้งเตือนประชาชนได้ทันการณ์ และทั่วถึงจนถึงระดับครัวเรือน

6) **เห็นระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ** ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งระบบหลักและระบบสำรองเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารจัดการภัยพิบัติ ระบบการสื่อสารหลัก ได้แก่ โทรศัพท์แบบ Fixed Line โทรศัพท์แบบมือถือ โทรสาร วิทยุสื่อสาร อินเทอร์เน็ต เสียงตามสาย เป็นต้น ซึ่งในกรณีการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงและกว้างขวางดังเช่นหลังการเกิดภัยคลื่นสึนามิเมื่อ 26 ธันวาคม 2547 นั้น อุปกรณ์การสื่อสารหลัก เช่น ระบบโทรศัพท์มือถือล่มใช้การไม่ได้ ส่วนโทรศัพท์แบบ fixed line ก็ชำรุดเสียหายด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีระบบการสื่อสารสำรอง เช่น โทรศัพท์แบบมือถือใช้ดาวเทียม และวิทยุสื่อสารแบบเคลื่อนที่ เพื่อเป็นระบบการสื่อสารสำหรับอำนาจการ การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการประชาสัมพันธ์ ให้ดำเนินการไปได้อย่างทันเหตุการณ์

7) **เห็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติโดยการพัฒนาดังระดับประชาชน อาสาสมัคร บุคลากรภาคเอกชน องค์กรและมูลนิธิการกุศล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคคลและกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้เรียนรู้ถึงเทคนิคและวิธีการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติให้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงภัยใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ควรมีการจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมระดับชาติเพื่อการรับมือกับภัยประเภทต่างๆ ตามลำดับความเสียงภัย

8) เน้นการสร้างระบบอาสาสมัคร หลังจากการปฏิรูประบอบราชการในปี พ.ศ. 2545 ทำให้อัตรากำลังบุคลากรเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีขนาดเล็กลง ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ขึ้น กำลังของเจ้าหน้าที่ภาครัฐอาจไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างระบบอาสาสมัครรองรับไว้เป็นการล่วงหน้า

9) เน้นการสร้างระบบเครือข่าย นอกจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งเป็นเครือข่ายองค์กรภายในประเทศแล้ว ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่จนเครือข่ายองค์กรในประเทศไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างระบบเครือข่ายร่วมกับนานาชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้การฝึกซ้อมประจำปีควรมีทั้งเครือข่ายองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการประเมินการเตรียมความพร้อมรับกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น

10) เน้นการเรียนรู้จากบทเรียนที่ผ่านมา (Lesson Learned) การนำบทเรียนหรือประสบการณ์จริงจากการเกิดภัยจากคลื่นสึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 มาปรับปรุง และพัฒนากระบวนการในการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ควรจัดทำเป็นกรณีศึกษาแล้วนำผลของการศึกษามาปรับปรุงแก้จุดอ่อนของระบบเดิมให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

แผนแม่บทที่มีประสิทธิผลจำเป็นต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ซึ่งครอบคลุมการปฏิบัติในทุกขั้นตอนตามลำดับของวัฏจักรการบริหารจัดการภัยพิบัติ คือตั้งแต่การป้องกัน/การลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) ซึ่งอยู่ในช่วงก่อนการเกิดภัยพิบัติ ควบคู่ไปกับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response) ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างการเกิดภัยพิบัติ และการฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation and Reconstruction) ซึ่งอยู่ในช่วงหลังการเกิดภัยพิบัติ และได้ระบุให้เห็นถึงพันธกิจ มาตรการ รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องเข้ามาดำเนินการร่วมกันแบบบูรณาการ ตามกรอบแนวคิดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) และแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ.2548 นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ และประชาชน โดยการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการจัดทำแผนแม่บทให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

1. พันธกิจ

ป้องกัน บรรเทา และเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัย เตรียมพร้อม ช่วยเหลือ และฟื้นฟู พื้นที่ประสบภัย และผู้ประสบภัย ให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการ

2. วิสัยทัศน์

ลดความสูญเสียและความเสี่ยงจากภัยสึนามิ โดยการสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดแก่ประชาชน มีการป้องกันและบรรเทาภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย การเตือนภัยได้มาตรฐาน ทัวถึงและมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ เสริมสร้างศักยภาพและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การกู้ภัยรวดเร็วทันเหตุการณ์ รวมทั้งการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูสถานที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

3. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อป้องกันและลดผลกระทบด้านชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดจากภัยคลื่นสึนามิ รวมทั้งการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยและความมั่นคงของผู้ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด
- 2) เพื่อให้ได้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิแบบบูรณาการ (แผนแม่บทระยะ 5 ปี)
- 3) เพื่อเป็นกรอบงานและแนวทางให้หน่วยงานและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนสามารถนำแผนแม่บท ไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ

4. เป้าหมาย

- 1) ลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
- 2) พื้นฟูพื้นที่ประสบภัยและสร้างความมั่นคงของผู้ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด
- 3) มีการบูรณาการการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน เครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
- 4) ให้องค์กรต่าง ๆ สามารถนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติงาน และแผนงบประมาณ

5. ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และกิจกรรมหลัก

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากคลื่นสึนามิ (ระยะ 5 ปี) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ กิจกรรมหลัก หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนไว้ ดังนี้

5.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การป้องกันและลดผลกระทบ

เป้าประสงค์ : เตรียมการป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัย ประชาชนและนักท่องเที่ยวให้ลดความเสี่ยง ต่อภัยจากคลื่นสึนามิ ประกอบด้วย 9 กลยุทธ์ คือ

- กลยุทธ์ 1. เตรียมการป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง
- กลยุทธ์ 2. มีระบบเตือนภัยที่ดีสามารถเตือนภัยได้ล่วงหน้านานพอ และแจ้งเตือนได้ทั่วถึง จนถึงระดับครัวเรือน
- กลยุทธ์ 3. จัดทำแผนอพยพหนีภัยและเตรียมสถานที่ปลอดภัยและเส้นทางหนีภัยให้พร้อม
- กลยุทธ์ 4. ให้ความรู้แก่ประชาชน เยาวชน และผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องคลื่นสึนามิ ภัยจากคลื่นสึนามิ การป้องกัน การหนีภัย และการเตือนให้ตระหนักถึงโอกาส การเกิดมีคลื่นสึนามิขึ้นอีก
- กลยุทธ์ 5. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการภัยจากคลื่นสึนามิ
- กลยุทธ์ 6. มีแผนปฏิบัติการและฝึกซ้อมแผนสม่ำเสมอ
- กลยุทธ์ 7. เตรียมการด้านรักษาพยาบาลและสาธารณสุขให้พร้อม
- กลยุทธ์ 8. จัดทำฐานข้อมูลและเตรียมข้อมูลบุคลากร เครื่องมือและอุปกรณ์ให้มีความพร้อม และการฝึกซ้อมร่วม รวมทั้งจัดทำระบบการรับความช่วยเหลือจากในประเทศและ ต่างประเทศ
- กลยุทธ์ 9. สร้างเสริมทักษะและความชำนาญให้แก่บุคลากรของรัฐและอาสาสมัคร

5.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การเตรียมพร้อมรับมือภัย

เป้าประสงค์ : เมื่อได้รับแจ้งว่าจะเกิดภัยจากคลื่นสึนามิ หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเตรียมการ ต่าง ๆ ได้รวดเร็วทันการณ์ ในส่วนของประชาชนมีความเข้าใจเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ออกจากพื้นที่เสี่ยงภัย และเฝ้าระวังแต่ไม่ตื่นตระหนก ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ คือ

- กลยุทธ์ 1. หน่วยงานต่าง ๆ เตรียมความพร้อมเต็มที่ ทั้งด้านกำลังคน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์กู้ภัย และปัจจัยช่วยเหลือ
- กลยุทธ์ 2. มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเฝ้าระวัง แลกเปลี่ยนข้อมูล และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด
- กลยุทธ์ 3. เตรียมอุปกรณ์สื่อสารสำรอง ระบบไฟฟ้าสำรอง และรถไฟฟ้าส่องสว่าง

- กลยุทธ์ 4. มีการประกาศเตือนภัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอน ให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริงและชัดเจน
- กลยุทธ์ 5. เตือนภัยล่วงหน้าให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณชายหาดและพื้นที่เสี่ยงภัยทราบ
- กลยุทธ์ 6. เตรียมพร้อมด้านต่างๆ โดยสำรวจ และตรวจสอบจากฐานข้อมูลที่จัดทำไว้

5.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

เป้าประสงค์ :

1) สามารถเข้าปฏิบัติการค้นหาผู้ประสบภัยและช่วยเหลือได้โดยเร็ว ทำให้ช่วยชีวิตผู้ประสบภัยได้ทัน สำหรับผู้ได้รับบาดเจ็บสามารถนำส่งต่อเพื่อรักษาพยาบาลได้อย่างปลอดภัย ส่วนผู้เสียชีวิตสามารถระบุตัวได้เพื่อการส่งคืนญาติ

2) การช่วยเหลือในระยะนี้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนไปตั้งแต่ 24 ชั่วโมงแรก 48 ชั่วโมงแรก และ 72 ชั่วโมงแรก

ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ 1. ตั้งศูนย์อำนวยการที่สามารถเป็นแกนในการสั่งการ ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ โดยใช้ระบบ ICS และมีกฎการปฏิบัติ (Rules of Engagement) ชัดเจน

กลยุทธ์ 2. ตรวจสอบข้อมูลและประสานงานหน่วยงานเครือข่ายซึ่งมีศักยภาพสูง เช่น หน่วยทหารและมูลนิธิต่างๆ เข้าช่วยปฏิบัติการค้นหาผู้ประสบภัย

กลยุทธ์ 3. สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการช่วยเหลือโดยเร็ว โดยเจ้าหน้าที่กู้ภัยที่ได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี ทั้งของภาครัฐและของชุมชน (OTOS)

กลยุทธ์ 4. มีระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ 5. การควบคุมสถานการณ์และการปฏิบัติการค้นหาในระยะ 24 ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า

กลยุทธ์ 6. การควบคุมสถานการณ์และการปฏิบัติการค้นหาในระยะ 24-48 ชั่วโมง เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งบ้านพักชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว ข้อมูลสถานการณ์

กลยุทธ์ 7. การควบคุมสถานการณ์และการปฏิบัติการค้นหาในระยะ 48-72 ชั่วโมง เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ

5.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การจัดการหลังเกิดภัย

เป้าประสงค์ :

1) ช่วยเหลือให้ผู้ประสบภัยฟื้นตัวสู่ชีวิตปกติ โดยการดูแลรักษาพยาบาล ซ่อมแซมหรือจัดหาที่พัก จัดหาอาชีพและฝึกสอน ฟื้นฟูสภาพจิตใจ และดูแลการศึกษาของเด็ก

2) บูรณะซ่อมแซมสาธารณูปโภคต่างๆ ให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว

3) พื้นที่สุขภาพแวดล้อม ควบคุมการเกิดโรคระบาดและสภาวะมลพิษต่างๆ

4) มีผลการศึกษาไว้อ้างอิงและเป็นบทเรียน

ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ 1. การให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทัวถึง และไม่ซ้ำซ้อน

กลยุทธ์ 2. ประสานการช่วยเหลือจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ให้มีทิศทางสอดคล้องกัน และมีข้อมูลการช่วยเหลือต่างๆ รวบรวมไว้

กลยุทธ์ 3. ประเมินความเสียหายรวดเร็วและถูกต้อง เพื่อให้การของบประมาณและขอความช่วยเหลือต่างๆ ทำได้เร็วและตรงความต้องการ

กลยุทธ์ 4. ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ โดยเร็วที่สุด

กลยุทธ์ 5. กรณีศึกษาโดยเรียนรู้จากบทเรียนที่ผ่านมา (Lesson Learned)

รายละเอียดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ กิจกรรมหลัก และหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ ปรากฏตาม ตารางที่ 2.1 – ตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. เตรียมการป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง	1.1 ศึกษาแหล่งกำเนิดคลื่นสึนามิและผลกระทบต่อประเทศไทย	กรมทรัพยากรธรณี (ทช.) กรมอุตุนิยมวิทยา(อต.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปก. สถาบันการศึกษาต่างๆ
	1.2 ศึกษาและจัดทำแผนที่ความเสี่ยงภัยของพื้นที่ต่างๆ จากภัยคลื่นสึนามิ	กรมทรัพยากรธรณี (ทช.) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปก. สถาบันการศึกษาต่างๆ จังหวัด อำเภอบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน
	1.3 ศึกษาและกำหนดรูปแบบการป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยโดยใช้โครงสร้าง เช่น เขื่อนกันคลื่น ฯลฯ หรือ โดยใช้ธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชายเลน	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (ขน.)	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) จังหวัด อำเภอบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน
	1.4 ศึกษาและจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัย	กรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.)	จังหวัด อบจ. อำเภอบจ. เทศบาล อบต.
	1.5 กำหนด Zoning ในพื้นที่เสี่ยงภัยโดยใช้มาตรการทางผังเมือง	กรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.)	จังหวัด อบจ. อำเภอบจ. เทศบาล อบต.
	1.6 ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เสี่ยงภัย	กรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.)	จังหวัด อบจ. อำเภอบจ. เทศบาล อบต.
2. มีระบบเตือนภัยที่สามารถเตือนภัยได้ล่วงหน้านานพอ และแจ้งเตือนได้ทั่วถึงจนถึงระดับครัวเรือน	2.1 มีเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูลกับต่างประเทศและในประเทศ เพื่อรับแจ้งข่าวการเกิดแผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ ฯลฯ	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) กรมทรัพยากรธรณี (ทช.) กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.2 จัดเตรียมสำรวจหาข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์คลื่นสึนามิ เช่น แผนที่ความลึกของทะเล แผนที่ระดับของพื้นที่ชายฝั่ง ฯลฯ	กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) กรมโยธาธิการและผังเมือง(ยผ.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
	2.3 วิเคราะห์ด้วยแบบจำลองและฐานข้อมูลถึงโอกาสการเกิดคลื่นสึนามิ และตรวจสอบยืนยันการเกิดคลื่นสึนามิตัวช่วยข้อมูลจากทุ่นลอย (DART) และจากสถานีวัดระดับน้ำทะเล	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
	2.4 แจ้งเตือนส่วนราชการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัด โดยในการประกาศเตือนให้ระบุงจังหวัดที่เสี่ยงต่อกภัยด้วย (อันดามันและอำเภอไทย)	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	จังหวัด อำเภอบจ. เทศบาล อบต. ชุมชน

ตารางที่ 2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	2.5 ปรับปรุงระบบเตือนภัยให้มีความแม่นยำในการตรวจวัดคลื่นสึนามิ เช่น การติดตั้งทุ่นลอย (DART) และสถานีวัดระดับน้ำทะเลเพิ่มเติม	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) กรมอุตุนิยมวิทยา (อท.) กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
	2.6 ปรับปรุงการแจ้งสัญญาณเตือนภัยให้ชัดเจน และทั่วถึง	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.)	จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล
	2.7 ปรับปรุงวิธีการกระจายข่าวให้เข้าถึงประชาชนทุกครัวเรือน	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ชุมชนที่เสี่ยงภัยสึนามิ
3. จัดทำแผนอพยพหนีภัยและเตรียมสถานที่ปลอดภัยและเส้นทางหนีภัยให้พร้อม	3.1 จัดทำแผนที่เส้นทางหนีภัยและตำแหน่งสถานที่ปลอดภัย	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชนเสี่ยงภัย	ปก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3.2 จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล	ปก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3.3 จัดเตรียม ป้าย สัญลักษณ์ และคู่มือหนีภัย	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล	ปก.
	3.4 จัดทำแผนอพยพหนีภัยและฝึกซ้อมตามที่กำหนดไว้ในแผน	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล	ปก. ชุมชนที่เสี่ยงภัยสึนามิ
4. ให้ความรู้แก่ประชาชน เยาวชน และผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องคลื่นสึนามิภัยจากคลื่นสึนามิและการป้องกันการหนีภัย และการเตือนให้ตระหนักถึงโอกาสการเกิดคลื่นสึนามิขึ้นอีก	4.1 เพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับคลื่นสึนามิเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาของเยาวชนในทุกๆระดับอย่างเหมาะสม	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.)	ทช. สถ. องค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.2 มีบทความ ข่าว หรือข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นสึนามิเผยแพร่ทางสื่อต่างๆอย่างสม่ำเสมอ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กรมประชาสัมพันธ์ (ปรส.) องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ทช. อต. สถ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานีโทรทัศน์ต่างๆ
	4.3 กำหนดวันรำลึกสึนามิและทำกิจกรรมร่วมกัน	สำนักนายกรัฐมนตรี (นร.)	ปก. ทช. ศภช. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน
5. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการภัยจากคลื่นสึนามิ	5.1 บริหารจัดการความเสี่ยงภัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBDRM)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน
	5.2 จัดตั้งและฝึกอบรมมิสเตอร์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน
	5.3 จัดทำคู่มือการเตรียมความพร้อมแก่ประชาชน	กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กรมทรัพยากรธรณี (ทช.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สถ.

ตารางที่ 2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
6. มีแผนปฏิบัติการและฝึกซ้อมแผน สม่ำเสมอ	6.1 จัดทำแผนอพยพ แผนกู้ภัย ฯลฯ และฝึกซ้อมแผนปีละ 1 ครั้ง	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน อาสาสมัคร หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	ปก. อต. ศภข. สด. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.2 ฝึกซ้อมการสนธิกำลังในการปฏิบัติการกู้ภัยและช่วยเหลือ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ทบ. ทอ. ทร. สด. อปพร. มูลนิธิ อาสาสมัคร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.3 จัดทำแผนระบบสื่อสารสำรองในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน	สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. เตรียมการด้านรักษาพยาบาล และสาธารณสุขให้พร้อม	7.1 เตรียมความพร้อมของหน่วยงานด้านรักษาพยาบาล รวมทั้งในด้านโลหิต ยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และการฝึกซ้อม	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สภากาชาดไทย หน่วยงานเครือข่าย	จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัย และเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	7.2 จัดทำแผนปฏิบัติการรับมือภัยพิบัติฉุกเฉินสำหรับสถานพยาบาล	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)	โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัย และเอกชน จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล
	7.3 พัฒนาหน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน(EMS) และศูนย์เรนทร ให้เข้มแข็งทั้งในระดับจังหวัดและท้องถิ่น	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)	โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในสังกัดมหาวิทยาลัย และเอกชน จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล
	7.4 กำหนดให้มีเจ้าภาพหลักในด้านการแพทย์และสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)	
	7.5 ปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมด้านสาธารณสุข พ.ศ. 2543	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)	
	8. จัดทำฐานข้อมูลและเตรียมข้อมูลบุคลากร เครื่องมือและอุปกรณ์ให้มีความพร้อมและ การฝึกซ้อมร่วม รวมทั้งจัดทำระบบการรับ ความช่วยเหลือทั้งจากในประเทศและ ต่างประเทศ	8.1 จัดทำฐานข้อมูลของกำลังคนและเครื่องจักร เครื่องมือของหน่วยงาน เครือข่ายต่างๆ ที่มีศักยภาพทั้งภาครัฐ หน่วยงานทหาร และอาสาสมัคร	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กระทรวงการต่างประเทศ สภากาชาดไทย
8.2 จัดทำระบบการรับความช่วยเหลือจากในประเทศและต่างประเทศ		กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กระทรวงการต่างประเทศ สภากาชาดไทย	กระทรวงการต่างประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8.3 ปรับปรุงระบบการให้บริการทาง Internet แก่ศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย/ ผู้เสียชีวิต/ผู้สูญหาย/ผู้บาดเจ็บ (Data Center) ให้มีศักยภาพที่เพียงพอ ในการรองรับการค้นหาคำตรวจสอบ/รับแจ้ง ข้อมูลในภาวะวิกฤต		กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.)	สด. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การป้องกันและลดผลกระทบ

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	8.4 เตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้กู้ภัย และยานพาหนะต่างๆ และทำการฝึกซ้อมร่วม	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มูลนิธิ องค์กรเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงกลาโหม สท. จังหวัด อำเภอบ. อบจ. เทศบาล อบต.
	8.5 พัฒนา/สร้าง เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการค้นหาและช่วยเหลือ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
9. สร้างเสริมทักษะและความชำนาญให้แก่บุคลากรของรัฐและอาสาสมัคร	9.1 สร้างระบบการบัญชาเหตุการณ์และการสั่งการที่มีประสิทธิภาพ (ICS)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	9.2 มีกิจกรรมการบัญชาการเหตุการณ์ให้ผู้บริหารแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ เทศบาล อบจ. และ อบต.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	วิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
	9.3 ปรับปรุงศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตต่างๆ และพัฒนาหน่วยเคลื่อนที่เร็วให้เป็นหน่วยนำการปฏิบัติการ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	
	9.4 ปรับปรุงและพัฒนาวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	
	9.5 สร้างวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	ADPC
	9.6 ตั้งสถาบันหลักสำหรับการพัฒนาบุคลากรด้านช่วยเหลือและกู้ภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	9.7 มีกอบรมเจ้าหน้าที่อาสาสมัครให้มีทักษะและความชำนาญ เช่น อปพร. มูลนิธิ อาสาสมัคร เป็นต้น	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	อปพร. มูลนิธิ องค์กรเอกชน อาสาสมัคร
	9.8 จัดตั้งหนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย (OTOS)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล

ตารางที่ 2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมพร้อมรับภัย

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. หน่วยงานต่างๆ เตรียมความพร้อมเต็มที่ ทั้งด้านกำลังคน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์กู้ภัย และปัจจัยช่วยเหลือ	1.1 เตรียมตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก ระดับจังหวัด แจกเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ	จังหวัด อ่างทอง อบจ. เทศบาล อบต.	ปภ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.2 เผ่าระวังและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด	จังหวัด อ่างทอง อบจ. เทศบาล อบต.	ปภ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. มีการประสานกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อเผ่าระวังและแลกเปลี่ยนข้อมูล และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด	2.1 ประสานหน่วยงานเครือข่ายให้ทราบสถานการณ์ เผ่าระวัง และเตรียมคนและเครื่องมือให้พร้อม	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.2 แจกหน่วยกู้ภัยต่างๆ เตรียมพร้อมเติมอัตรา	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.3 แจกหน่วยงานต่างๆ นำยานพาหนะมาช่วยในการอพยพ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตร.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เตรียมอุปกรณ์สื่อสารสำรองระบบไฟฟ้าสำรองและรถไฟฟ้าส่องสว่าง	3.1 จัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการ อุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่(Mobile Unit) และรถไฟฟ้าส่องสว่าง	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตร.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จังหวัด อ่างทอง เทศบาล อบจ. อบต.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3.2 สนับสนุนและสร้างเครือข่ายการสื่อสารภาคประชาชน	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.)	ประชาชน และอาสาสมัคร
	3.3 เตรียมการเพิ่มขีดความสามารถของระบบสื่อสารสำรองในกรณีเกิดภัยพิบัติ	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	3.4 ส่งการให้นำระบบพลังงานและระบบไฟฟ้าสำรองมาใช้ในพื้นที่ประสบภัย	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) กระทรวงพลังงาน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. มีการประกาศเตือนภัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอน ให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริงและชัดเจน	4.1 แจ้งเตือนประชาชนล่วงหน้าเมื่อเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ โดยระบบพื้นที่ต้องเผ่าระวังให้ชัดเจน (อันดามันหรืออ่าวไทย)	กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.)	ปภ. ปชส. อสมท. ทก. สถานีโทรทัศน์ต่างๆ
	4.2 เตรียมสถานที่ปลอดภัยให้พร้อมและเตรียมเคลื่อนย้ายเส้นทางหนีภัย	จังหวัด อ่างทอง อบจ. อบต. เทศบาล	
	4.3 ให้ส่งสัญญาณเตือนภัยเพื่อการอพยพด้วยหอเตือนภัยและสื่ออื่นๆ ทุกสื่อทันทีที่ตรวจพบคลื่นสึนามิ	กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.)	ปภ. ปชส. อสมท. ทก. สถานีโทรทัศน์ต่างๆ
5. เตือนภัยล่วงหน้าให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อยู่วางชายหาด และพื้นที่เสี่ยงภัยทราบ	5.1 ใช้รถตระเวนประกาศให้ทราบทั่วกันว่าคลื่นสึนามิกำลังมา	จังหวัด อ่างทอง อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน	อปพร. มูลนิธิ และอาสาสมัคร
	5.2 มีเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติการอพยพประชาชนตามแผนงานไปยังสถานที่ปลอดภัยที่กำหนดไว้	จังหวัด อ่างทอง อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน	อปพร. มูลนิธิ และอาสาสมัคร
	5.3 ควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ประชาชนเกิดความแตกตื่น	จังหวัด อ่างทอง อบจ. อบต. เทศบาล ชุมชน	อปพร. มูลนิธิ และอาสาสมัคร

ตารางที่ 2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเตรียมพร้อมรับมือภัย

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
6. เตรียมพร้อมด้านต่างๆ โดยสำรวจและตรวจสอบจากฐานข้อมูลที่จัดทำไว้	6.1 ตรวจสอบและจัดหาอุปกรณ์รักษาพยาบาล โลหิต ยา เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์อื่นๆ และการเตรียมพร้อมด้านสถานที่	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สภากาชาดไทย	โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของมหาวิทยาลัยและเอกชน จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล
	6.2 ตรวจสอบและจัดเตรียมของช่วยเหลือในพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น ปัจจัยสี จัดเตรียมสถานที่เก็บของช่วยเหลือและของบริจาค	จังหวัด อำเภอบจ. อบต. เทศบาล สภากาชาดไทย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต	มูลนิธิ อาสาสมัคร องค์กรเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.3 เตรียมการจัดส่งของช่วยเหลือและของบริจาคจากส่วนกลาง	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สภากาชาดไทย	หน่วยทหาร การบินไทย รพท. มูลนิธิ อาสาสมัคร องค์กรเอกชน
	6.4 ระดมและรวบรวมอาสาสมัครที่มีความรู้และผ่านการฝึกอบรม เช่น การค้นหาและช่วยเหลือ การรักษาพยาบาล	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สภากาชาดไทย มูลนิธิ จังหวัด อำเภอบจ. อบต. เทศบาล สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)	มูลนิธิ อาสาสมัคร องค์กรเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.5 เตรียมอาคาร สถานที่ ของสถานศึกษาให้พร้อมในภาวะวิกฤติ	กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.6 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรสำหรับเป็นล่ามและอาสาสมัคร	กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ตั้งศูนย์อำนาจการที่สามารถเป็นแกนในการสั่งการ ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ โดยใช้ระบบ ICS และมีกฎการปฏิบัติ (Rules of Engagement) ชัดเจน	1.1 ตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจระดับชาติที่กรุงเทพฯ มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อำนาจการศูนย์ฯ	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ (สมช.)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)
	1.2 ตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจ ระดับชาติส่วนหน้า ที่พื้นที่เกิดเหตุ โดยมีผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้อำนาจการศูนย์ฯ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.3 ตั้งศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่นในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ	กระทรวงมหาดไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	
	1.4 ประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติคลื่นสึนามิ	จังหวัด	
	1.5 การประเมินความเสียหาย (Damage Assessment)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	จังหวัด อำเภอ เทศบาล อบจ. อบต.
	1.6 การประเมินความต้องการ (Need Assessment)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	จังหวัด อำเภอ เทศบาล อบจ. อบต.
2. ตรวจสอบข้อมูลและประสานงานหน่วยงานเครือข่ายซึ่งมีศักยภาพสูง เช่น หน่วยทหารและมูลนิธิต่างๆ เข้าช่วยปฏิบัติการค้นหาผู้ประสบภัย	2.1 นำข้อมูลของหน่วยสนับสนุนจากระบบฐานข้อมูลที่เตรียมไว้มาใช้งาน	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	กระทรวงกลาโหม และมูลนิธิต่างๆ
	2.2 ประสานกับหน่วยกำลังพลภายนอก เช่น หน่วยทหารต่างๆ เพื่อให้มาช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
	2.3 กำหนดให้มีจังหวัดคู่แฝดที่มีความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ภัยในภาวะวิกฤติ	กรมการปกครอง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2.4 ให้อาสาสมัครต่างๆ ที่มาช่วยปฏิบัติงานทุกท่านรายงานตัวที่ศูนย์อำนาจการฯ ก่อนและรับมอบหมายหน้าที่ไปปฏิบัติ	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการช่วยเหลือโดยเร็ว โดยเจ้าหน้าที่กู้ภัยที่ได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี ทั้งของภาครัฐและของชุมชน (OTOS)	3.1 สั่งการให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย (OTOS) และหน่วยกู้ชีพ/กู้ภัยที่มีศักยภาพเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบต.
	3.2 สั่งการให้เครื่องจักร เครื่องมือที่จำเป็น เช่น รถสองล้อ รถยก รถแทรกเตอร์ รถตัก เครื่องมือตัด รถกู้ภัยขนาดใหญ่ รถปิคอัพ ฯลฯ เข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มูลนิธิต่างๆ
4. มีระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	4.1 สั่งการให้ใช้ capacity สำรองของระบบสื่อสารเมื่อเกิดภัยพิบัติ	สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.2 สั่งการให้รถ mobile ออกปฏิบัติการ	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตร.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.3 divert traffic ของการสื่อสารไปใช้เส้นทางอื่นที่ไม่ได้ประสบภัย	สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	4.4 นำระบบวิทยุสื่อสารเคลื่อนที่มาใช้	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. การควบคุมสถานการณ์และการปฏิบัติการณ์หาระยะ 24 ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า	5.1 สนธิกำลังเพื่อเข้าปฏิบัติการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเน้นกำลังพลจากภายนอกพื้นที่ประสบภัย และไม่ได้ประสบภัย เช่น หน่วยทหารจากนอกพื้นที่ และมูลนิธิต่างๆ รวมทั้งมีการหมุนเวียนกำลังพล	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงกลาโหม ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยเหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มูลนิธิต่างๆ
	5.2 ระดมกำลังแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลใกล้เคียง ทั้งจากส่วนกลาง และจังหวัดอื่นเข้าช่วยปฏิบัติงาน	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)	โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล ในสังกัดของมหาวิทยาลัยและเอกชน โรงพยาบาลเอกชน
	5.3 ซ่อมแซมฉุกเฉินให้สามารถเข้าไปปฏิบัติงานยังพื้นที่ประสบภัยได้ ได้แก่ เส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงกลาโหม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
	5.4 จัดเตรียมรถประกอบอาหารหรือหน่วยประกอบอาหาร เพื่อช่วยผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จังหวัด อำเภอ อบจ. เทศบาล อบต.	มูลนิธิต่างๆ
	5.5 กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จังหวัด อำเภอ และหน่วยงานท้องถิ่น	
6. การควบคุมสถานการณ์และการปฏิบัติการณ์หาระยะ 24-48 ชั่วโมง เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สินเสียหาย จัดตั้งบ้านพักชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว ข้อมูลสถานการณ์	6.1 สนับสนุนและสง่ากำลังใจบำรุงด้านบุคลากร โลหิต ยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นมายังพื้นที่ประสบภัยและเตรียมสถานพยาบาลสำรองให้เพียงพอ	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สภากาชาดไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองทัพอากาศ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางอากาศ
	6.2 จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม มายังสถานที่อพยพชั่วคราว	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สภากาชาดไทย และมูลนิธิต่างๆ กองทัพอากาศ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางอากาศ

ตารางที่ 2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	6.3 รักษาความสงบเรียบร้อย และจัดการจราจรในพื้นที่ประสบภัย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)	กระทรวงกลาโหม จังหวัด อบจ. เทศบาล อบต.
	6.4 ตรวจสอบสภาพศพเบื้องต้น บันทึกหลักฐาน และเก็บรักษาวัตถุพยานแวดล้อม	สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สตช.	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มูลนิธิ อาสาสมัคร และหน่วยทหาร
	6.5 เก็บศพ และนำส่งไปยังสถานที่ที่จัดเตรียมไว้	สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สตช.	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มูลนิธิ อาสาสมัคร และหน่วยทหาร
	6.6 ตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัยขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลและเป็นแหล่งข้อมูล และประสานงานให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บ และ เสียชีวิต	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)	จังหวัด อำเภอ อบจ. เทศบาล อบต.
7. การควบคุมสถานการณ์และการปฏิบัติการณ์หาระยะ 48-72 ชั่วโมง เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ	7.1 จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์เก็บรักษาศพในระยะแรก(วัดและตู้แช่ศพ)	สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สตช.	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มูลนิธิ อาสาสมัคร และกระทรวงกลาโหม
	7.2 ตรวจสอบสุตกรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน และเตรียมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล	สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สตช.	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มูลนิธิ อาสาสมัคร และกระทรวงกลาโหม
	7.3 จัดหาอาสาสมัครที่พูดภาษาต่างประเทศได้มาประจำศูนย์ข้อมูล และศูนย์ประสานงานฯ กับสื่อมวลชนและชาวต่างประเทศ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาต่างๆ	ปภ.
	7.4 การจัดหน่วยบริการประกันสังคมเคลื่อนที่และให้บริการทางการแพทย์	สำนักงานประกันสังคม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. การให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและไม่ซ้ำซ้อน	1.1 สำรวจ ตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหายเพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริง	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กรมการปกครอง	หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	1.2 จัดทำเอกสารและหลักฐานของผู้ประสบภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กรมการปกครอง กระทรวงการต่างประเทศ	จังหวัด อำเภอ อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
	1.3 จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธุ์	กรมประชาสัมพันธ์	ปภ.
	1.4 รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารต่อสาธารณะ	สำนักงานสภากาชาดไทย (สมช.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมประชาสัมพันธ์	สื่อมวลชนต่างๆ
	1.5 ส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา	กระทรวงคมนาคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงการต่างประเทศ กองทัพอากาศ	กระทรวงกลาโหม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1.6 บริหารจัดการระบบการส่งกำลังบำรุง (Logistics)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม
	1.7 การจัดเตรียมท่าเรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือ	ท่าเรือระนอง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ประสานการช่วยเหลือจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ให้มีทิศทางสอดคล้องกัน และมีข้อมูลการช่วยเหลือต่างๆ รวบรวมไว้	2.1 มีระบบควบคุมการรับและใช้จ่ายเงินบริจาคเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและตามความประสงค์ของผู้บริจาค	สำนักนายกรัฐมนตรี (นร.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงการคลัง สภากาชาดไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มูลนิธิ และองค์กรเอกชน
	2.2 ประสานขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ	กระทรวงการต่างประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สภากาชาดไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มูลนิธิ และองค์กรเอกชน
	2.3 ประสานข้อมูลทุกหน่วยงาน ทั้ง MIS และ GIS	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
3. ประเมินความเสียหายรวดเร็ว และถูกต้อง เพื่อให้การชดเชยประมาณ และขอความช่วยเหลือต่างๆ ทำได้เร็ว และตรงความต้องการ	3.1 จัดทำแผนที่ประสบภัยพิบัติ (Damage Map)	จังหวัด อำเภอ อบจ. เทศบาล อบต.	ปก.
	3.2 สำรวจและประเมินความเสียหาย	จังหวัด อำเภอ อบจ. เทศบาล อบต.	ปก.
	3.3 จ่ายค่าชดเชยและเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จังหวัด อำเภอ อบจ. เทศบาล อบต. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
4. ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูบูรณะ พื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ โดยเร็วที่สุด	4.1 ประสานความช่วยเหลือจากหน่วยช่วยเหลือต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกันและช่วยเหลือได้ทั่วถึง	สำนักนายกรัฐมนตรี (นร.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.2 รักษาพยาบาลผู้ประสบภัยให้กลับมามีชีวิตได้ตามปกติ	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สภากาชาดไทย	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล
	4.3 จัดหาแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดินเพื่อการอุปโภค บริโภค ให้เพียงพอ	กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมชลประทาน (ชล.) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.4 ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่เสียหาย ในพื้นที่ประสบภัย	กรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.)	จังหวัด อำเภอ อบจ. เทศบาล อบต.
	4.5 จัดการที่อยู่อาศัยแบบถาวร และชั่วคราว	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)	การเคหะแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.6 มีโครงการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
	4.7 จัดหาอาชีพและการฝึกสอนอาชีพ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล สถาบันการศึกษา และสถาบันฝึกอบรมต่างๆ
	4.8 การช่วยเหลือผู้ประกอบการรายใหญ่ รายย่อย	กระทรวงการค้าคลั่ง (กค.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันการเงิน
	4.9 จัดหาโรงเรียนและให้ทุนการศึกษาสำหรับบุตรหลานของผู้ประสบภัย	กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	
	4.10 ดูแลเด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสบภัย	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	
	4.11 ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรค	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สภากาชาดไทย	โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในสังกัดของมหาวิทยาลัย และเอกชน จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล

ตารางที่ 2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	4.12 ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษาและสาธารณูปโภคต่างๆ ให้ใช้งานได้ดังเดิม	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงกลาโหม (กท.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร(ทก.) บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด บริษัท ทศท ออร์เปอร์ดเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กรมทางหลวง (ทล.) กรมทางหลวงชนบท (ทช.) การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) การทำเรือแห่งประเทศไทย (ทรท.) กรมชลประทาน (ชล.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.13 ทำความสะอาดพื้นที่ประสบภัยและขนย้ายขยะมูลฝอย	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กระทรวงกลาโหม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ.)
	4.14 พื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ซุดลอกลำน้ำ และปรับสภาพภูมิทัศน์	จังหวัด อำเภอ อบจ. อบต. เทศบาล กรมโยธาธิการและผังเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กระทรวงกลาโหม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ.)
	4.15 พื้นฟูสถานที่ท่องเที่ยว	จังหวัด อบจ. อบต. เทศบาล กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (ขน.) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	กระทรวงกลาโหม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ.)
	4.16 สำรวจความเสียหาย/ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)	สถาบันการศึกษาต่างๆ
	4.17 แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ 4.17.1 ป่าไม้และระบบนิเวศน์ 4.17.2 พื้นที่การเกษตร 4.17.3 ทรัพยากรดิน 4.17.4 ทรัพยากรชายฝั่ง เกาะต่างๆ ประการัง และสัตว์น้ำ 4.17.5 แหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.)	

ตารางที่ 2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการหลังเกิดภัย

กลยุทธ์	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	4.17.5 ด้านทรัพยากรดิน	กรมพัฒนาที่ดิน (พด.)	
	4.17.6 ด้านการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาฟื้นฟูสภาพแวดล้อม	กรมพัฒนาที่ดิน (พด.)	
	4.18 การช่วยเหลือในระบบประกันสังคม		
	4.18.1 การตรวจสอบข้อมูลลูกจ้างผู้ประกันตนที่ได้รับผลกระทบ	สำนักงานประกันสังคม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.18.2 การขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาการนำเงินสมทบของสถานประกอบการ	สำนักงานประกันสังคม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.18.3 การคุ้มครองสิทธิแรงงานเพื่อคุ้มครองและเรียกร้องสิทธิที่พึงได้ตามกฎหมายแรงงานให้แก่ลูกจ้างที่ประสบภัย	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสร.)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.18.4 การให้ข้อมูลข่าวสารและการให้คำปรึกษาด้านสิทธิแรงงาน	สำนักงานประกันสังคม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.19 ช่วยเหลือและฟื้นฟูสัตว์		
	4.19.1 สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จังหวัด	มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือสัตว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
	4.19.2 สัตว์เลี้ยง	กรมปศุสัตว์	จังหวัด
	4.20 ตั้งหน่วยงานหลักทำหน้าที่จัดการเกี่ยวกับศพเพื่อเก็บรักษา การระบุเอกลักษณ์ศพ และการส่งคืนศพแก่ญาติ	สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สดช.	กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.21 จัดการศพเพื่อตรวจพิสูจน์ที่ศูนย์ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล และการส่งกลับส่วนหน้าจังหวัดพังงา (สุสานบางมะรวน)	สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สดช.	กระทรวงสาธารณสุข มูลนิธิต่างๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	4.22 ติดตามและประเมินผล	สำนักนายกรัฐมนตรี (นร.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)	
5. กรณีศึกษาโดยเรียนรู้จากบทเรียนที่ผ่านมา (Lesson Learned)	5.1 รวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา วิเคราะห์สาเหตุในการบริหารจัดการภัยจากคลื่นสึนามิที่ผ่านมา เพื่อสรุปหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	

บทที่ 3

แนวทางการแปลงแผน ไปสู่การปฏิบัติ กลไก และการติดตาม ประเมินผล

1. การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนแม่บทฯ ตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นต้องมีการผลักดันในระดับประเทศ โดยจัดทำเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) และเสนอไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้เนื่องจากภัยจากคลื่นสึนามิเป็นภัยพิบัติขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก จึงต้องมีกระบวนการประสานเพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับส่วนกลางและระดับท้องถิ่น

อย่างไรก็ตามยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และกิจกรรมหลักที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานระดับกระทรวง ระดับกรม และพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานในระดับพื้นที่สามารถนำไปพิจารณาปรับใช้ตามความเหมาะสมของสภาพปัญหาและพื้นที่ โดยจะต้องมีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญ ความเร่งด่วนของปัญหาในแต่ละพื้นที่ก่อนที่จะดำเนินการ ตามแนวทางดังนี้

2. กระบวนการแปลงแผนแม่บทฯ ไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการ มีดังนี้

2.1 การสร้างความเข้าใจในแผนแม่บทฯ และการจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ เพื่อรองรับแผนแม่บทฯ คือ

1) ระดับประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ นำแผนแม่บทฯ ไปกำหนดเป็นกรอบแผนของหน่วยงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเสนอขอของบประมาณเพื่อดำเนินการต่อไป ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้นำแผนฯ ไปแปลงสู่การปฏิบัติเช่นกัน

2) ระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดที่มีพื้นที่เสี่ยงภัยจากคลื่นสึนามิ (ตารางที่ 3.1) ในฐานะผู้อำนวยการจังหวัด นำแผนแม่บทฯ กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติที่เสนอรายละเอียดไว้ไปแปลงเป็นแผนปฏิบัติการ ในการบริหารจัดการภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิในระดับจังหวัด โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 รวมถึงการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่ได้รับไว้ในแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ.2548 และควรให้ทุกจังหวัดที่มีความเสี่ยงภัยจากคลื่นสึนามิ กำหนดให้แผนปฏิบัติการด้านป้องกันภัยพิบัติ เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดด้วย

3) **ระดับท้องถิ่น** ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชน และเอกชน นำมาตรการและแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ไปพิจารณาปรับใช้ตามความเหมาะสมของสภาพปัญหาและพื้นที่ โดยวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของแต่ละพื้นที่แล้วกำหนดเป็นโครงการและกิจกรรม เพื่อบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติของหน่วยงาน

ตารางที่ 3.1 หน่วยงานหลักระดับจังหวัดในการบูรณาการการแปลงแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติ

6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน	16 จังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย	
1. ระนอง	1. ตราด	9. เพชรบุรี
2. พังงา	2. จันทบุรี	10. ประจวบคีรีขันธ์
3. ภูเก็ต	3. ระยอง	11. ชุมพร
4. กระบี่	4. ชลบุรี	12. สุราษฎร์ธานี
5. ตรัง	5. ฉะเชิงเทรา	13. นครศรีธรรมราช
6. สตูล	6. สมุทรปราการ	14. สงขลา
	7. สมุทรสาคร	15. ปัตตานี
	8. สมุทรสงคราม	16. นราธิวาส

2.2 การสนับสนุนบทบาท/ภารกิจและส่งเสริมศักยภาพแก่หน่วยงานในพื้นที่ โดย

1) จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการแปลงแผนแม่บทฯ และมีความพร้อมในการจัดเตรียมและวิเคราะห์โครงการได้

2) สนับสนุนให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/โครงการและการของบประมาณบูรณาการในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

3) สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนแม่บทฯ เพื่อใช้ในการแปลงแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติ และสามารถผลักดันให้โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญไว้ในลำดับต้น บรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด

4) กำหนดสัดส่วนงบประมาณขั้นต่ำเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติภายใต้งบประมาณของจังหวัดและท้องถิ่น โดยให้มีการจัดทำรายงานตัวชี้วัดสถานการณ์ภัยพิบัติของจังหวัดและท้องถิ่น เพื่อรายงานต่อรัฐบาลและใช้ประกอบการสนับสนุนด้านงบประมาณของจังหวัดและท้องถิ่นในแต่ละปี

2.3 **กระทรวงมหาดไทย** โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีบทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้มีกระบวนการแปลงแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) สนับสนุนทุกภาคส่วนให้มีการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ระยะเวลา 5 ปี) โดยส่งเสริมศักยภาพผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องและจัดทำคู่มือในการแปลงแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ระยะเวลา 5 ปี) ไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการ

2) เผยแพร่ข้อมูลและสถานการณ์ด้านภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิให้ประชาชนรับทราบ และสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภัยพิบัติ

3) ศึกษาและประเมินผลกระทบของนโยบายรัฐบาล และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัดที่มีต่อการบริหารจัดการภัยพิบัติในภาพรวม เพื่อสนับสนุนให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิง และใช้ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติของจังหวัด

3. กลไกในการแปลงแผน

การดำเนินงานแปลงแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ (ระยะ 5 ปี) ซึ่งเป็นแผนระดับชาติลงสู่การปฏิบัติในองค์กรทุกระดับ จำเป็นต้องมีกลไกเพื่อทำหน้าที่ร่วมกันและเชื่อมโยงกันระหว่างบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรที่มีส่วนร่วมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อให้แผนแม่บทฯ สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ระดับกระทรวงและระดับกรม ซึ่งมีหน้าที่ประสาน ผลักดัน และทำความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ภายใน 5 ปี ข้างหน้า

4. การติดตาม ประเมินผล

เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ให้ทำการติดตาม ประเมินผล โดยมีการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1) ให้จัดตั้งคณะกรรมการติดตามผล โดยมีผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชน เพื่อมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการระดับประเทศ โดยคัดเลือกจาก

- ผู้แทนระดับรัฐบาล
- ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีคณะที่เกี่ยวข้องกับด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี
- ผู้แทนสำนักงบประมาณ/กระทรวงการคลัง
- ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
- ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
- ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
- ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- สมาชิกสภาที่ปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ผู้แทนกรมการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ผู้แทนองค์กรเอกชนอิสระด้านบรรเทาสาธารณภัย
- ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2) ให้มีการประเมินผลตามเป้าหมายรายการกลยุทธ์ตามแผนแม่บทฯ โดยติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตามเป้าหมายรายการกลยุทธ์ของแผนแม่บทฯ ทุกปีและประเมินผลตามเป้าประสงค์รวมเมื่อถึงระยะครึ่งแผนแม่บท
- 3) ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ร่วมสร้างระบบฐานข้อมูลสำหรับติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ของหน่วยงานระดับปฏิบัติ หรือในฐานะของหน่วยงานเจ้าภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ โดยมีการประเมินเพื่อรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการโดยด่วน

จากผลการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ที่ปรึกษาได้เสนอแนะสิ่งทีควรดำเนินการเร่งด่วน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมไว้ ดังนี้

1. การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของคลื่นสึนามิและบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษา และเผยแพร่ให้ทราบโดยกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนเข้าใจสาเหตุการเกิด ลักษณะของคลื่นสึนามิที่แตกต่างจากคลื่นที่เกิดจากลม ความรุนแรง ความเร็วของคลื่น จำนวนของคลื่นที่อาจเกิดขึ้น และระยะทางการเดินทางมาถึงของคลื่นแต่ละลูก
2. การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากคลื่นสึนามิของแต่ละชุมชน รวมทั้งแผนที่สถานที่ปลอดภัย เส้นทางหนีภัย ป้ายและเครื่องหมายเตือนต่าง ๆ เนื่องจากชุมชนเองย่อมรู้จักสภาพพื้นที่ของชุมชนได้ดี เมื่อได้ทราบหลักการแล้วย่อมสามารถดำเนินการเองได้ โดยคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ในบางพื้นที่ที่มีข้อมูลความสูงของคลื่นไม่ละเอียดอาจมีการศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติม โดยจัดหาข้อมูลระดับพื้นที่ท้องทะเลและระดับภูมิประเทศเพิ่มเติม และวิเคราะห์โดยการคำนวณการเคลื่อนที่ของคลื่นบนพื้นดินด้วย (run up height)
3. การพิจารณาแนวทางการป้องกันพื้นที่ของชุมชนด้วยตนเอง ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เมื่อชุมชนมีข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและความรุนแรงของคลื่นสึนามิในพื้นที่ของชุมชนแล้วจะสามารถพิจารณาได้ว่าควรสร้างเขื่อนหรือกำแพงป้องกันหรือไม่ หรือควรใช้การป้องกันแบบธรรมชาติ เช่น ปลูกป่าชายเลน หรืออาจใช้วิธีการสร้างรูปแบบอาคารให้เหมาะสม หรือหลีกเลี่ยงการก่อสร้างในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง
4. การฝึกซ้อมการเตือนภัยและการหนีภัยเป็นประจำ การฝึกซ้อมการปฏิบัติหนีภัย และช่วยเหลือต่างๆ ควรมีการดำเนินการปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติงานต่างๆ และประชาชนสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้สอดคล้องกัน แต่ต้องระมัดระวังในการกวดสัญญาณเตือนสึนามิ ซึ่งไม่ควรใช้โดยไม่จำเป็น และในประเด็นนี้ผู้เชี่ยวชาญบางหน่วยงาน (PTWC) ได้เสนอข้อคิดไว้ว่าสัญญาณเตือนภัยสึนามิควรกวดเมื่อเกิดเหตุการณ์จริงเท่านั้น
5. การปรับปรุงการตรวจวัดคลื่นสึนามิให้มีความแม่นยำ และสามารถประมาณเวลาที่แน่นอนที่คลื่นสึนามิจะเคลื่อนเข้าฝั่ง ได้แก่ การคำนวณโดยใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ให้มีผลลัพธ์ที่ดี โดยการจัดเตรียมข้อมูลสำรวจพื้นที่ท้องทะเลและสภาพภูมิประเทศชายฝั่งที่ละเอียดพอและทำการคำนวณตามสถานการณ์ต่างๆ (Scenarios) ให้มีจำนวนมากพอที่จะใช้เป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกสถานการณ์ ส่วนการปรับปรุงการตรวจวัดควรติดตั้งเพิ่มเติมทั้งทุ่นลอยในทะเล (buoy) ของระบบ DART และสถานีวัดระดับน้ำทะเลแบบ real time ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่จะสามารถตรวจวัดคลื่นสึนามิที่เกิดขึ้นได้ล่วงหน้านานพอสำหรับการเตือนภัย

6. การปรับปรุงวิธีการประกาศเตือนให้ชัดเจนและมีการประกาศล่วงหน้าตั้งแต่เกิดแผ่นดินไหว เพื่อให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์และเตรียมตัวได้ถูกต้องโดยไม่ตื่นตระหนก การประกาศชี้แจงล่วงหน้าตั้งแต่เกิดแผ่นดินไหวจะทำให้ประชาชนมีเวลาเตรียมตัวได้ล่วงหน้านานพอ (อย่างน้อยประมาณ 2 ชั่วโมง) ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถหลีกเลี่ยงที่จะไม่เข้าไปในพื้นที่เสี่ยงภัย หรือเดินทางออกจากสถานที่ดังกล่าว และการเตรียมตัวล่วงหน้าอื่นๆ และคอยเฝ้าระวังเพื่อฟังการประกาศสถานการณ์ในระยะต่อไปโดยไม่ตื่นตระหนก

7. การตรวจสอบหอเตือนภัยในชุมชนสำคัญให้สามารถส่งสัญญาณได้ทั่วถึง หากไม่ทั่วควรติดตั้งตัวส่งสัญญาณเพิ่ม ซึ่งการติดตั้งตัวส่งสัญญาณเพิ่มอาจไม่จำเป็นต้องก่อสร้างโครงสร้างของหอเตือนภัยขึ้น แต่อาจใช้วิธีติดตั้งบนอาคารต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว ทั้งนี้ควรติดตั้งเพิ่มเติมหลังจากได้ตรวจสอบแล้วว่าในบริเวณนั้นๆ เป็นจุดอันตรายจริง โดยไม่จำเป็นต้องวางแผนการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก

8. การจัดทำฐานข้อมูลประชากรในพื้นที่เสี่ยง เครื่องจักร เครื่องมือ กำลังพลของหน่วยเครือข่ายอาสาสมัคร การมีข้อมูลของประชากรในพื้นที่เสี่ยง จะทำให้ทราบจำนวนและรายละเอียดของบุคคล เช่น ชื่อ อายุ อาชีพ จำนวนคนในครอบครัว บ้านที่อยู่อาศัย ฯลฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในการวางแผนเตรียมพร้อมล่วงหน้า และเพื่อการตรวจสอบเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้น ในส่วนข้อมูลของกำลังคนและอุปกรณ์เครื่องจักรต่างๆ จะเป็นประโยชน์ในการเตรียมการและการอำนวยความสะดวกในสถานการณ์ฉุกเฉิน

9. การจัดทำแผนปฏิบัติการขณะเกิดภาวะฉุกเฉิน ทั้งในระดับศูนย์อำนวยการระดับชาติ ส่วนหน้า และในระดับจังหวัด

10. การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจ คู่มือดังกล่าวควรจัดทำขึ้นเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ทันทีในสถานการณ์ฉุกเฉิน และยังเป็นประโยชน์ในการฝึกซ้อม

11. การบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎหมายผังเมืองอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เสี่ยงภัยซึ่งการหนีภัยทำได้ยาก เช่น พื้นที่ เขาหลัก บางเนียง และเกาะพี พี และควรมีการสร้างสถานที่หลบภัย (Shelter) ให้เป็นที่หลบภัยและจัดเตรียมเส้นทางหนีภัยเพิ่มเติมหากมีความจำเป็น นอกจากนี้ควรพิจารณาการควบคุมการพัฒนาในพื้นที่ดังกล่าวให้อยู่ในขอบเขตของการจัดการด้านความปลอดภัยจากภัยพิบัติ หากปล่อยให้มีการพัฒนาด้วยแรงจูงใจด้านเศรษฐกิจโดยไม่มีข้อจำกัด จะทำให้การหนีภัยทำได้ยาก และเกิดการสูญเสียอย่างหนักเมื่อเกิดภัยขึ้น

12. การเร่งสร้างจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัยและความเข้าใจธรรมชาติเพื่อให้สามารถหลีกเลี่ยงอันตรายจากภัยได้ ควรส่งเสริมให้คนไทยทุกคนมีจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย (Safety mind) และมีความเข้าใจในธรรมชาติ ซึ่งหลายครั้งมีสิ่งบอกเหตุให้ทราบว่าจะเกิดภัยขึ้น เช่น ในกรณีการเกิดแผ่นดินไหวและสึนามิ อาจพบการตายหรือเคลื่อนย้ายของปลาจากทะเลลึก การแตกตื่นของสัตว์ที่ผิดปกติ การหนีภัยของฝูงงูออกจากรัง ฝูงหมูไล่กัดกัน หนูงงและจับได้ง่าย ฝูงผึ้งบินออกจากรังอย่างตื่นตระหนก ฯลฯ

*****

ด่วนที่สุด

ที่ กท ๐๒๐๗/๑๗๒๔

กระทรวงกลาโหม

ถนนสนามไชย กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลา
แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๓๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เพื่อกรุณาพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหว
และอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เพื่อประกอบการ
พิจารณาของคณะรัฐมนตรี รายละเอียดตามอ้างถึงนั้น กระทรวงกลาโหม พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว
เห็นชอบตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

สำนักนโยบายและแผนกลาโหม

โทร. ๐ ๒๖๒๒ ๓๖๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๒๒๔ ๒๐๓๒

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๑๓/๑๓๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอเรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อใช้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุก ที่ใช้ในการบริหารจัดการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

๒. อนุมัติให้ขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

๓. ให้กระทรวง กรม องค์กร และหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า เพื่อให้ประเทศไทยมีกลไกในกระบวนการป้องกันและเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลังเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมีแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เป็นกรอบในการบริหารจัดการจากภัยแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ตามแผนแม่บทดังกล่าว จึงเห็นชอบตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๓๒๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๖๖

ด่วนที่สุด

ที่ กก ๐๒๐๒/

๑๑๐๑

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑

ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอเรียนว่าเห็นด้วยกับภาพรวมของแผนแม่บทฯ ดังกล่าว ซึ่งใช้เป็นกลไกในกระบวนการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัยต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งของรัฐและประชาชนจำนวนมาก โดยแผนแม่บทฯ จะใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและการจัดการหลังเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ช่วยสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนแม่บทฯ ไปใช้บูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๒

(นายสมศักดิ์ ภูริศรีศักดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๑๕

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๐๔

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๒๐๗/๒๖๗๗๓

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บท
ป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอความเห็น เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้พิจารณาในเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นด้วยกับแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิจาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ เนื่องจากแผนดังกล่าวจะเป็นกลไกในการป้องกันและเตรียมความพร้อมการจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลังการเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ และใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางปวีณา หงสกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๔๙๔

โทรสาร ๐ ๒๖๕๙ ๖๔๙๘

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ ๒๕๕๖

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็น เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

สำนักผู้ประสานงานคณะกรรมการรัฐมนตรีและรัฐสภา ทส.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔

ด่วนที่สุด

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๑๐๒๓๒

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๓๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖
สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะต่อแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ดังนี้

๑. เห็นด้วยกับแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เนื่องจากเป็นแผนงานหลักที่ใช้ในการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ซึ่งปัจจุบันสถานการณ์การเกิดแผ่นดินไหวมีแนวโน้มที่จะมีความถี่ของการเกิดภัยสูงขึ้น และเมื่อเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่จะส่งผลให้เกิดอาคารถล่มตามมา และนักวิทยาศาสตร์ยังไม่สามารถทำนายเวลา สถานที่ ความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ดังนั้น ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการการเกิดของแผ่นดินไหวที่แท้จริง และเพื่อเป็นแนวทางในการลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น และควรมีการฝึกซ้อมแผนอพยพหลบภัยเกี่ยวกับภัยแผ่นดินไหวในอาคารสูง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดภัย ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐควรมีการบังคับใช้ระเบียบกฎหมาย การควบคุมอาคารอย่างจริงจัง ทั้งนี้ กระทรวงฯ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. เห็นชอบการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ ออกไปเป็นปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติที่กำลังดำเนินการอยู่ และเพื่อให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการ

ปฏิบัติงาน ...

ปฏิบัติงานร่วมกัน อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการภัยจากคลื่นสึนามิที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(อนุชิต นาครทรพรพ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๕๕๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๒-๓

ข้อเสนอแนะต่อ แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๑. ควรมีแผนปฏิบัติการ โครงการต่างๆ สำหรับดำเนินกิจกรรมที่ได้วางแผนตามยุทธศาสตร์ รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ พร้อมกรอบวงเงินรวมทุกกิจกรรมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระยะ ๕ - ๑๐ ปี

๒. ภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ด้านงบประมาณ ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมและดำเนินการเป็นระยะๆ ของแต่ละหน่วยงาน โดยควรจัดตั้งงบประมาณรวมไว้ทีเดียวแล้วจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ ไปดำเนินการตามแผน ฯ

๓. การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยควรลงรายละเอียดถึงตำบล อำเภอ โดยเน้นบริเวณที่ชุมชน สถานที่สำคัญ

๔. จัดทำแผนที่ seismic micro zonation เลือกบริเวณที่คาดว่าจะมีความเสี่ยงสูงมาก พร้อมการวิเคราะห์ความเสี่ยง ความเสียหาย โดยกำหนด แผน มาตรการป้องกันและบรรเทาภัยแผ่นดินไหวทั้งก่อนเกิด ขณะเกิด หลังเกิดในพื้นที่นั้น การประเมินความเสียหาย ควรประเมินผลกระทบทางอ้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การขาดรายได้ การท่องเที่ยวลดลง ค่าใช้จ่ายการฟื้นฟูต่างๆ ที่ต้องเยียวยาทางกายภาพและจิตใจ ไว้ด้วย

๕. ควรใช้ผลของการประเมินความเสียหายในแต่ละพื้นที่ที่ได้ศึกษาในแผนแม่บทฯ ใน ๓ จังหวัด มาดำเนินการต่อเนื่องในกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันและบรรเทาภัย เช่น การเสริมความแข็งแรงอาคาร บ้านที่อยู่อาศัย การให้ความรู้ประชาชน การเตรียมพร้อมของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ และควรมีกองทุนเกี่ยวกับการเสริมสร้างความแข็งแรงอาคาร บ้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น

๖. ควรรายงานให้ผู้บริหารประเทศได้ทราบและตระหนักถึงภัยแผ่นดินไหวซึ่งอาจเกิดได้และอาจสร้างความเสียหายรุนแรง กระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวาง โดยแจ้งให้ทราบถึงผลการคำนวณโดยแบบจำลอง ทั้งนี้การป้องกันและลดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากรที่เพียงพอ เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทฯ

๗. ควรสนับสนุนงานวิจัยในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยแผ่นดินไหวและสึนามิอย่างต่อเนื่อง และทำการ update ข้อมูลต่างๆ ให้เป็นปัจจุบัน

๘. รายงาน ข้อมูล ต่างๆ และผลการวิจัยในโครงการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มระยะที่ ๑ และ ๒ ซึ่งอยู่ในรูปแบบ ของ text และ GIS ควรแจกจ่ายในรูปแบบสำเนาเพิ่มข้อมูลดิจิทัล ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันและบรรเทาภัยแผ่นดินไหวและสึนามิ

ที่ สธ ๐๒๓๔.๐๒/๕๑๕๗

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการประเด็นความเห็น เรื่องแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับการจัดทำแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เนื่องจากแผนดังกล่าวมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรการการดำเนินงานบูรณาการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานและสถานบริการในพื้นที่เสี่ยงต่อแผ่นดินไหว อาคารถล่ม และคลื่นสึนามิ ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญและกำหนดให้หน่วยงาน สถานพยาบาลในพื้นที่เสี่ยงทำแผนเผชิญเหตุป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิ ภายใต้อาณัติเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายประดิษฐ์ สิ้นชวนรงค์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน

โทร ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗๑

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๑/๖๓๗๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗๔ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมประชาสัมพันธ์ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๒๐.๐๒/๒๐๒๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกรมประชาสัมพันธ์ จึงได้แจ้งให้หน่วยงานดังกล่าวพิจารณา โดยมีผลการพิจารณาดังนี้

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับแผนแม่บทดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้

๑.๑ การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติยังไม่ชัดเจน และไม่ใช่นโยบาย ดังนั้น เมื่อมีการประกาศใช้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ จึงควรกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการเพื่อของบประมาณประจำปี ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

๑.๒ เมื่อประกาศใช้แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ แล้ว ควรปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ (Climate Change) ของโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

๒. สำนักนายกรัฐมนตรี โดยกรมประชาสัมพันธ์ พิจารณาแผนแม่บทดังกล่าวแล้วเห็นชอบตามยุทธศาสตร์ และมาตรการที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งยินดีให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้จัดทำเป็นแผนงานประชาสัมพันธ์ภาวะวิกฤต ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างแพร่หลาย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ได้นำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๓๗๖ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๓๓๑

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ โทร. ๐ ๒๖๑๘ ๒๓๒๓ ต่อ ๑๕๒๓

ที่ นร ๐๒๒๐.๐๒/ ๒๐๒๒

วันที่ ๑๑

ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลา
แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๑/๕๘๑๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลา แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากคลื่นสึนามิ ได้แจ้งให้กรมประชาสัมพันธ์พิจารณา เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนแม่บทฯ ดังกล่าวข้างต้น และแจ้งผลการพิจารณาให้ สำนักนายกรัฐมนตรีทราบภายในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ นั้น

กรมประชาสัมพันธ์ ได้พิจารณาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากแผ่นดินไหว และอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากคลื่นสึนามิ ในส่วนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว และเห็นชอบตามยุทธศาสตร์ มาตรการที่รับผิดชอบ พร้อมทั้ง ยินดีให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากคลื่นสึนามิ โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ได้จัดทำเป็นแผนงานประชาสัมพันธ์ภาวะวิกฤต ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจและ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างแพร่หลาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป จักเป็นพระคุณยิ่ง

(นายอนันต์ จันทร์งษ์)

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๐๖/๖๑

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผ่นดินไหวที่ป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗๔

ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก) ประธานกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เสนอ เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อใช้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุก ที่ใช้ในการบริหารจัดการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

๒. อนุมัติให้ขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

๓. ให้กระทรวง กรม องค์กร และหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาของแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแผนแม่บทดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เสนอ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

/เพื่อให้เกิด...

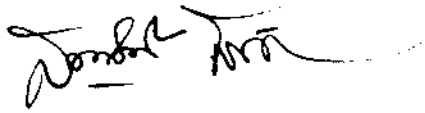

เพื่อให้เกิดการบูรณาการและการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานอย่างจริงจังในทุกระดับ เพื่อให้ประเทศไทย มีกลไก กระบวนการป้องกันและเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลังการเกิดภัย ที่มีประสิทธิภาพสามารถลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

อนึ่ง สำหรับการจัดตั้งกองทุนประกันภัยแผ่นดินไหว (และหน่วยงานต่าง ๆ) เห็นสมควรให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำนักจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๒๓๓

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/ ๒๒๖

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่อง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อใช้เป็นแผนกลยุทธ์เชิงรุกที่ใช้ในการบริหารจัดการลดความสูญเสียและลดผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และเป็นแผนสนับสนุนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดกรอบระยะเวลาของแผนแม่บทดังกล่าวเพื่อให้เกิดความชัดเจน และควรพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของอาคารสิ่งก่อสร้าง ระบบสาธารณสุขโรคและโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ตลอดจนระบบคมนาคมขนส่งที่จะดำเนินงานในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เพื่อให้สามารถรองรับภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคตด้วย

๒ เห็นควรทบทวนการขยายระยะเวลาแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ จาก พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ โดยควรปรับระยะเวลาให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ สำหรับแผนระยะต่อไป ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับกรอบทิศทางของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Index : KPI) เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ด้วย

๓ ทั้งนี้ ควรมอบหมายให้กระทรวง กรม องค์กร และหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากคลื่นสึนามิ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ